

श्रीहनुमद्भीममध्वाः

श्रीरघूत्तमतीर्थाः

श्रीसत्यध्यानतीर्थाः

॥ श्रीदिग्विजयरामो विजयते ॥

श्रीमज्जगद्गुरुश्रीमन्मध्वाचार्यमूलमहासंस्थानम्

श्रीमदुत्तरादिमठः

खरनामसंवत्सर

सूर्यसिद्धान्तपंचांग

गतश्रीशालिवाहनशक १९३३

माध्वपंचांग 2011-2012

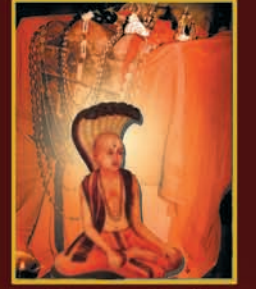
श्रीमत्सत्यात्मतीर्थानामाज्ञयाऽनुग्रहेण च ।

रचितं सूर्यसिद्धान्तपञ्चाङ्गं धर्मसिद्धये ॥

संशोधक : पं. श्री उपाध्याय कृष्णाचार्य

अनुवादक : श्री आर हेच् केभावि, सोलापूर

प्रकाशन : श्रीजयतीर्थ विद्यापीठ, उत्तरादिमठ, बेंगळूर - ४

श्रीमज्जयतीर्थाः

श्रीविद्याधीशतीर्थाः

श्रीसत्यध्यानप्रमोदतीर्थाः

श्रीसत्यात्मतीर्थाः

Shri Chaturmukha Brahma Kararchita and Shriman Madhwacharya Kararchita
Divya Pratimas containing Ananta Sannidhana of the Supreme Vishnu
that are being worshipped daily in Shrimad Uttaradi Math

Shri Digvijaya Rama

Shri Moola Rama

Shri Moola Seeta

Shri Vyasa Mushti, Kurma Saligrama, Sudarshanas, Hayagreeva and other

श्रीमन् मध्वाचार्यमूलमहासंस्थान श्रीमदुत्तरादिमठ

गुरुपरम्पराश्लोकाः

ब्रह्मान्ता गुरवः साक्षादिष्टं दैवं श्रियः पतिः ।
आचार्याः श्रीमदाचार्याः सन्तु मे जन्मजन्मनि ॥
श्रीहंसं परमात्मानं विरिञ्चिं सनाकादिकान् ।
दूर्वाससो ज्ञाननिधीन् वीन्द्रवाहनतीर्थकान् ॥
कैवल्यतीर्थान् ज्ञानेशान् परतीर्थान् नमाम्यहम् ।
सत्यप्रज्ञान् प्राज्ञतीर्थान् अन्यान् तद्वंशजानपि ॥

अच्युतप्रेक्ष

पुरैव कृष्णासिद्धाचभुक्त्या शोधितमानसम् ।
अच्युतप्रेक्षतीर्थश्च मध्वाचार्याणां गुरुं भजे ॥

- श्रीमदानन्दतीर्थ** लसतु श्रीमदानन्दतीर्थेन्दुर्नो हृदम्बरे ।
यद्ब्रह्मचन्द्रिकास्वान्तसन्तापं विनिकृन्तति ॥
- श्रीपद्मनाभतीर्थ** नववृंदावन कार्तिक कृष्ण चतुर्दशी
पूर्णप्रज्ञकृतं भाष्यं आदौ तद्भावपूर्वकम् ।
यो व्याकरोन्नमस्तस्मै पद्मनाभाख्ययोगिने ॥
- श्रीनरहरितीर्थ** चक्रतीर्थं, हंपि पुष्य कृष्ण सप्तमी
ससीता मूलरामार्चा कोशे गजपतेः स्थिता ।
येनानीता नमस्तस्मै श्रीमन्नृहरिभिक्षवे ॥
- श्रीमाधवतीर्थ** मणूरु भाद्रपद अमावास्य
साधिताखिलसत्त्वं बाधिताखिलदुर्मतम् ।
बोधिताखिलसन्मार्गं माधवाख्ययतिं भजे ॥
- श्रीअश्लोभ्यतीर्थ** मळखेड मार्गशिर कृष्ण पंचमी
यो विद्यारण्यविपिनं तत्त्वमस्यसिनाऽच्छिन्तु ।
श्रीमदश्लोभ्यतीर्थार्यहंसेनं तं नमाम्यहम् ॥
- श्रीजयतीर्थ** मळखेड आषाढ कृष्ण पंचमी
यस्य वाक् कामधेनुर्नः कामितार्थान् प्रयच्छति ।
सेवे तं जययोगीन्द्रं कामवाणच्छिदं सदा ॥
- श्रीविद्याधिराजतीर्थ** पुरि वैखाख शुक्ल तृतीया
माघद्वैत्यन्धकारप्रघोतनमहर्निशम् ।
विद्याधिराजं सुगुरुं ध्यायामि करुणाकरम् ॥
- श्रीकवीन्द्रतीर्थ** नववृंदावन चैत्र शुक्ल नवमी
वीन्द्रारूढपदासक्तं राजेन्द्रमुनिसेवितम्
श्रीकवीन्द्रमुनिं वन्दे भजतां चन्द्रसन्निभम् ॥
- श्रीवागीशतीर्थ** नववृंदावन चैत्र कृष्ण तृतीया
वासुदेवपदद्वन्द्ववारिजासक्तमानसम् ।
पदव्याख्यानकुञ्जलं वागीशयतिमाश्रये ॥
- श्रीरामचंद्रतीर्थ** यरगोळ वैशाख शुक्ल षष्ठी
द्युमण्यभिजनाब्जेन्द्ररामव्यासपदार्चकः ।
रामचन्द्रगुरुर्भूयात् कामितार्थप्रदायकः ॥
- श्रीविद्यानिधितीर्थ** यरगोळ कार्तिक कृष्ण चतुर्थी
यद्ब्रह्मक्या मूलरामस्य पेटिका त्यक्तभूमिका ।
विद्यानिधिरियं दयात् अष्टषष्ट्यब्दपूजकः ॥
- श्रीरघुनाथतीर्थ** मळखेड मार्गशिर कृष्ण प्रतिपत्
रघुनाथगुरुं नौमि विद्यानिधिकरोद्भवम् ।
कूर्मो वरुणगङ्गे च यस्य प्रत्यक्षतां गताः ॥
- श्रीरघुवर्चतीर्थ** नववृंदावन ज्येष्ठ कृष्ण तृतीया
महाप्रवाहिनी भीमा यस्य मार्गमदानुदा ।
रघुवर्चो मुदं दयात् कामितार्थप्रदायकः ॥
- श्रीरघूत्तमतीर्थ** तिरुकोयिलूर पुष्य शुक्ल एकादशी
भावबोधकृतं सेवे रघूत्तममहागुरुम् ।
यच्छिष्यश्लिष्यश्लिष्याद्याः टिप्पण्याचार्यसंज्ञिताः ॥

- श्रीवेदव्यासतीर्थ** पेनगोंड चैत्र शुक्ल द्वितीया
न दग्धं यस्य कौपीनं अग्नौ दत्तमपि स्फुटम् ।
वेदव्यासगुरुं नौमि श्रीवेदेशनमस्कृतम् ॥
- श्रीविद्याधीशतीर्थ** एकचक्रनगर पुष्य कृष्ण चतुर्दशी
श्रीमत्सुधाद्भुतांबोधिविक्रीडनविचक्षणान् ।
वाक्यार्थचन्द्रिकाकारान् विद्याधीशगुरुन् भजे ॥
- श्रीवेदानिधितीर्थ** पंढरपुर कार्तिक शुक्ल एकादशी
विद्याधीशब्धिभूतो विद्वत्कुमुदवान्धवः ।
वेदानिध्याख्यचन्द्रोऽयम् कामितार्थान् प्रयच्छतु ॥
- श्रीसत्यव्रततीर्थ** सांगलि फाल्गुण शुक्ल षष्ठी
वेदानिध्यालवालोत्थः विदुषां चिन्तितप्रदः ।
सत्यव्रताख्यकल्पद्रुः भूयादिशार्थसिद्धये ॥
- श्रीसत्यनिधितीर्थ** कर्नूल मार्गशिर शुक्ल दशमी
अनधीत्य महाभाष्यं व्याख्यातं यदनुग्रहात् ।
वन्दे तं विधिना सत्यनिधिं सज्ज्ञानसिद्धये ॥
- श्रीसत्यनाथतीर्थ** वीरचोळपुर मार्गशिर शुक्ल एकादशी
सत्यनाथगुरुः पातु यो धीरो नवचन्द्रिकाम् ।
नवामृतगदातीर्थताण्डवानि व्यचीकृत्पत् ॥
- श्रीसत्याभिनवतीर्थ** नाचारगुडि ज्येष्ठ शुक्ल चतुर्दशी
सत्यनाथाब्धिभूतः सद्गोणविजृम्भितः ।
सत्याभिनवतीर्थेन्दुः सन्तापान् हन्तु सन्ततम् ।
- श्रीसत्यपूर्णतीर्थ** कोलपुर ज्येष्ठ कृष्ण द्वितीया
सत्याभिनवदुग्धाब्धेः सज्ज्ञातः सकलेष्टदः ।
श्रीसत्यपूर्णतीर्थेन्दुः सन्तापान् हन्तु सन्ततम् ॥
- श्रीसत्यविजयतीर्थ** सत्यविजयनगर चैत्र कृष्ण एकादशी
सत्यपूर्णाम्बुधेर्जातो विद्वज्जनविजृम्भितः ।
धनीध्वंसितु नस्तापं श्रीसत्यविजययुग्पः ॥
- श्रीसत्यप्रियतीर्थ** मानामधुरै चैत्र शुक्ल त्रयोदशी
श्रीसत्यविजयाम्बोधेः जातं सत्यप्रियामृतम् ।
जरामृती जह्नीतु विबुधानां मुदे सदा ॥
- श्रीसत्यबोधतीर्थ** सवणूरु फाल्गुण कृष्ण प्रतिपत्
नैवेद्यगविषं रामे वीक्ष्य तद्भक्तिभाक् गुरुः ।
योऽदर्शयद्रविं रात्रौ सत्यबोधोऽस्तु मे मुदे ॥
- श्रीसत्यसंधतीर्थ** महिषि ज्येष्ठ शुक्ल द्वितीया
विष्णोः पदश्रितुं गोत्रातैः स्वान्तध्वान्तनिवारकः ।
श्रीसत्यसन्धसूर्योऽयं भासतां नो हृदम्बरे ॥
- श्री सत्यवरतीर्थ** संतेबिदूरु श्रावण शुक्ल सप्तमी
श्रीसत्यसन्धसिन्धूत्थः श्रीसत्यवरचन्द्रमाः ।
प्रार्थितार्थप्रदो नित्यं भूयः स्यात् वृष्टिसिद्धये ॥
- श्रीसत्यधर्मतीर्थ** होळेहोन्नूरु श्रावण कृष्ण त्रयोदशी
श्रीसत्यवरदुग्धाब्धेः उत्थिता जगतीतले ।
सुधा श्रीसत्यधर्माख्या पावयेत् स्मरतस्सतः ॥
- श्रीसत्यसंकल्पतीर्थ** मैसूरु आषाढ शुक्ल पूर्णिमा
सत्यधर्माब्धिसम्भूतः चिन्तामणिविजृम्भितः ।
सत्यसंकल्पकल्पद्रुः कल्पयेत् कामधुक् मम ॥
- श्रीसत्यसंतुष्टतीर्थ** मैसूरु फाल्गुण अमावास्य
सत्यसंकल्पवार्धुत्थः सत्यसन्तुष्टचन्द्रमाः ।
प्रार्थितार्थेशेवदाता च भक्तवृन्दस्य नित्यदा ॥
- श्रीसत्यपरायणतीर्थ** संतेबिदूरु आश्विन शुक्ल सप्तमी
सत्यसन्तुष्टदुग्धाब्धेः जातः सत्यपरायणः ।
चिन्तामणिः सदा भूयात् सतां चिन्तितसिद्धये ॥

- श्रीसत्यकामतीर्थ** आतकूर पुष्य कृष्ण षष्ठी
सत्यपरायणदुग्धाब्धेः सज्ज्ञाता कीर्तिकामदा ।
कामधेनुः सत्यकामनाम्नी भूयात् सतां मुदे ॥
- श्रीसत्येष्टतीर्थ** आतकूर भाद्रपद शुक्ल एकादशी
सत्यकामार्णवोद्भूतः श्रीमत्सत्येष्टसद्गुरुः ।
सतां चिन्तामणिरिव चिन्तितार्थप्रदो भुवि ॥
- श्रीसत्यपराक्रमतीर्थ** चित्तापुर आश्विन शुक्ल अष्टमी
सत्येष्टार्थसरिचाधादुद्भूतोऽद्भुतदर्शनः ।
नाशयेत् हृदयध्वान्तं सत्यपराक्रमकौस्तुभः ॥
- श्रीसत्यवीरतीर्थ** कोर्लहळिळ कार्तिक शुक्ल दशमी
सत्यपराक्रमदुग्धाब्धेः सज्ज्ञातः कीर्तिचन्द्रकः ।
सन्तापं हन्तु श्रीमान् सत्यवीरेन्दुरजसा ॥
- श्रीसत्यधीरतीर्थ** आतकूर ज्येष्ठ कृष्ण नवमी
सत्यवीरालवालोत्थः विदुषां चिन्तितप्रदः ।
सत्यधीराख्यकल्पद्रुः भूयादिशार्थसिद्धये ॥
- श्रीसत्यज्ञानतीर्थ** राजमहेंद्रि माघ शुक्ल एकादशी
सत्यधीरकराब्जोत्थः ज्ञानवैराग्यसागरः ।
सत्यज्ञानाख्यतरणिः स्वान्तध्वान्तं निकृन्ततु ॥
- श्रीसत्यध्यानतीर्थ** पंढरपुर चैत्र शुक्ल अष्टमी
आसेतोरातुषाराद्रेः यो दिशो जितवान् मुहुः ।
सत्यध्यानगुरुः पातु यतीन्द्रैरपि पूजितः ॥
- श्रीसत्यप्रज्ञतीर्थ** आतकूर चैत्र शुक्ल द्वितीया
प्रावोचबोऽधिकं न्यायसुधावाक्यार्थचन्द्रिकाम् ।
सत्यप्रज्ञगुरुर्दद्यात् प्रज्ञां वैदान्तिकीम् सदा ॥
- श्रीसत्याभिज्ञतीर्थ** राणेबेन्नूरु पुष्य कृष्ण अष्टमी
वेंकटेश्वरिमारभ्य सेतुं तोताद्रिपूर्वकान् ।
गत्वा दिग्विजयी पातु सत्याभिज्ञगुरुत्तमः ॥
- श्रीसत्यप्रमोदतीर्थ** तिरुकोयिलूर कार्तिक शुक्ल तृतीया
सत्याभिज्ञकराब्जोत्थान् पञ्चाशद्वर्षपूजकान् ।
सत्यप्रमोदतीर्थार्थान् नौमि न्यायसुधारतान् ॥

अनुक्रमणिका

१	गुरुपरंपरा श्लोक	i
२	संवत्सर फल	ii
३	नक्षत्र कंदाय फल	ii
४	आयव्यय	ii
५	गुरुशुक्रअस्तविचार	ii
६	ग्रहण विचार	iii
७	देशभेद एकादशी विवरण	iii
८	देशभेद विष्णुपंचक विवरण	iii
९	मुहूर्त	iii
१०	प्रातः प्रार्थनाक्रम	iv
११	गोत्रप्रवर निर्णय	v
१२	घात चक्र, नवग्रह	vi
१३	शुभाशुभ योग	vi
१४	आनंदादि योग	vi
१५	जोतिष्य संक्षिप्त परिचय	vii
१६	नक्षत्र चरणाक्षर	vii
१७	मासकर्तव्य	viii
१८	नवग्रह स्थापना कर्तव्य	viii
१९	जननशौच-मरणाशौच	ix
२०	पंचांग	१-१२
२१	पितृतर्पण	१३
२२	संक्षिप्त स्नानसंकल्प	१३
२३	प्रातसंकल्पगद्य	१४

॥ श्रीद्विजयराजो विजयतेतराम् ॥

श्री खरनामसंवत्सरस्य सूर्यसिद्धान्तपञ्चाङ्गम्

गतशालिवाहन शके १९३३

योऽयं कालस्तस्य तेऽव्यक्तबन्धो चेष्टामाहुश्चेष्टे येन विश्वम् ।
निमेषादिवत्सरातो महीयान् तं त्वेशानं क्षेमधाम प्रपद्ये ॥ १ ॥
श्रीमदानन्दतीर्थाख्यानं गुरुन् विद्यादिवाकरान् ।
वन्दे कुट्टिदुर्वोधन्याससिद्धान्तदीपकान् ॥ २ ॥
ब्रह्मा वायुगिरीशशेषगरुडा देवेन्द्रकामौ गुरुः
चन्द्राकौ वरुणानलौ मनुयमौ वितेशविघ्नेश्वरौ ।
नासत्यौ निर्रतिर्मरुद्गणयुताः पर्जन्यमित्रादयः
सखीकासुरपुङ्गवाः प्रतिदिनं कुर्वन्तु नो मङ्गलम् ॥ ३ ॥
आदित्यादिनवग्रहाः शुभकरा मेघादयो राशयो
नक्षत्राणि सयोगकाश्च तिथयस्तदेवतास्तद्गणाः ।
मासाब्दा ऋतवस्तथैव दिवसाः सन्ध्यास्तथा रात्रयः
सर्वे स्थावरजङ्गमाः प्रतिदिनं कुर्वन्तु नो मङ्गलम् ॥ ४ ॥
श्रीमदानन्दतीर्थाख्यानं गुरुन् विद्यादिवाकरान् ।
प्राप्ता न्यायसुधा येन तं जयीन्द्रमहं भजे ॥ ५ ॥
श्रीसत्यात्मसमारम्भां टीकाकृत्पादमध्यमाम् ।
श्रीमदाचार्यपर्यन्तां वन्दे गुरुपरम्पराम् ॥ ६ ॥
आपादमौलिपर्यन्तं गुरुणां आकृतिं स्मरेत् ।
तेन विप्राः प्रणयन्ति सिद्ध्यन्ति च मनोरथाः ॥ ७ ॥
चैत्रादावुषसि स्मरन्मुरारिपुं चोत्थाय शान्तस्वरे
वृद्धोक्तीः परिगृह्य निम्बकदलं प्राश्याज्यपात्रे स्वकम् ।
वक्त्रं वीक्ष्य सुदर्पणे च सुहृदा स्नात्वा समं भूषितः
शुक्ला वर्षफलं प्रियैस्सह मुदा भुञ्जीत दैवज्ञैः ॥ ८ ॥

स्वस्ति श्रीः समस्तजगाची उत्पत्ति, स्थिति, लय, नियमन, ज्ञान, अज्ञान, बंध व मोक्षस कारण असलेल्या श्री महाविष्णूच्या नाभिकमलातून जन्मलेल्या श्री चतुर्मुख ब्रह्मदेवांना शंभर वर्षांचे आयुष्य आहे. त्या कालावधीस पर असे म्हणतात. त्यातील पूर्वार्धाची ५० वर्षे संपली आहेत. उत्तरार्धातील पहिल्या महिन्यातील श्वेतवराहकल्प या नावाचा हा प्रथम दिवस असून या दिवसातील १३ घटिका आणि २४ पळे संपली आहेत. कृत, त्रेता, द्वापार व कलियुग हे चार युग म्हणजे एक महायुग. ७१ महायुग = १ मन्वंतर, १४ मन्वंतर = १ कल्प. हा एक कल्प म्हणजे ब्रह्मदेवाचा १ दिनमान आहे. आणि तेवढ्याच कालावधीची १ रात्र असते. असे एकूण ३६० दिवस म्हणजे ब्रह्मदेवाचे एक वर्ष होय. आता प्रस्तुत ब्रह्मदेवाच्या उत्तरार्धातील श्वेतवराहकल्प नावाच्या प्रथम दिवशी १)स्वायंभुव २)स्वरोचिष ३)उत्तम ४)तापस ५)रैवत ६)काशुष अशी सहा मन्वंतरे होऊ गेली आहेत. सातवे वैवस्वत मन्वंतर चालले आहे. वैवस्वत मन्वंतरात देखील २७ महायुगे संपली असून २८ व्या महायुगातील कृत, त्रेता, द्वापार ही युगे संपली असून २८वे कलियुग चालू आहे.

महायुगाचा कालावधी : एकूण ४३ लक्ष २० हजार वर्षे

कृतयुगप्रमाण: १७ लाख २८ हजार वर्षे कृतयुगधर्म चार पाद धर्म (पूर्ण धर्म). अस्थिगतप्राण, सत्यवादी लोक, माणसाची उंची २८ हात, माणसाचे आयुर्मान १ लाख वर्षे. वर्षातून सातवेळा धान्योत्पत्ती, सुवर्ण पात्र, रत्नमय व्यापार, पुण्य-२०, पाप-०

त्रेतायुग प्रमाण: १२ लाख ९६ हजार वर्षे. त्रेतायुगधर्म : ३ पाद (तीन चतुर्थांश), मांसगत प्राण. माणसाची उंची १४ हात. माणसाचे आयुर्मान १० हजार वर्षे. पाचवेळा धान्योत्पत्ती. चांदीचे पात्र, सुवर्णमय व्यापार पुण्य-१५, पाप-५

द्वापारयुग प्रमाण: ८ लाख ६४ हजार वर्षे द्वापारयुगधर्म : २ पाद धर्म (दोन चतुर्थांश) रक्तगत प्राण, माणसाची उंची ७ हात, माणसाचे आयुर्मान १ हजार वर्षे. तीनवेळा धान्योत्पत्ती. ताम्र पात्र, रजतमय व्यापार पुण्य-१०, पाप-१०

कलियुग प्रमाण : ४ लाख ३२ हजार वर्षे कलियुगधर्म : १ पाद धर्म (एकचतुर्थांश) अन्नगत प्राण, माणसाची उंची ३.५ हात, माणसाचे आयुर्मान १२० वर्षे. असत्यवादी लोक, दोनवेळा धान्योत्पत्ती. मातीचे पात्र, ताम्रमय व्यापार पुण्य-५, पाप-१५

कलियुगातील गत वर्षे ५११२, पुढील शिल्लक वर्षे ४,२६,८८८ वर्षे. या कलियुगात एकूण ६ जग शककर्ते आहेत. यापैकी १) युधिष्ठिर शक -३०४४ वर्षे २) विक्रम शक-१३५ वर्षे व ३) शानिवाहन शकाची (एकूण १८००० वर्षांतील) १९३३ वर्षे अशी एकूण ५११२ वर्षे मागी पडली असून उर्वरित ४२६८८८ वर्षांपैकी शालिवाहनशकाची १६०६७ ४) विजयाभिनंदन शकाची १०,००० वर्षे ५) नागार्जुन शकाची ४,००,००० वर्षे आणी ६) कल्किभूप शकाची ८२१ वर्षे या प्रमाणात शिल्लक आहेत.

खरसंवत्सराचे फल

या खर नाम संवत्सरात राजे आणि राजकुमार आपले चांगले स्वभाव सोडून दुष्टस्वभावाने वागतात. सदा युद्धातच आसक्त होतात. माणसे रोगयुक्त होतात. पाऊस कमी पडतो. परंतु धान्याची कमतरता भासत नाही.

खरनाम संवत्सरातील राजादिक आणि त्यांचे फल

१) सौरमानाप्रमाणे राजा-गुरु, मंत्री-चंद्र

२) चंद्रमानाप्रमाणे राजा-चंद्र, मंत्री-गुरु, सेनाधिपति-बुध, सस्याधिपति-रवि, अर्धाधिपति-बुध, धान्याधिपति-शुक्र, मेघाधिपति-बुध, रसाधिपति-मंगळ, नीरसाधिपति-शनि

राजा चंद्राचे फल - गाई भरपूर दूध देतील. राजे ब्राह्मणांचा मानसन्मान करतील. पाणी आणि धान्याची कमतरता नाही.

मंत्री-गुरुचे फल - भरपूर पाऊस, धान्यसमृद्धी, भूमीत समृद्धी आणि राजांच्या ऐश्वर्यात वृद्धी असेल.

सेनाधिपति-बुधाचे फल - वादळामुळे पिकांचे नुकसान, कमी पाऊस आणि लोक दुष्काळाने पीडित होतील.

पूर्व सस्याधिपति-रविचे फल - राजे युद्धासक्त होतील. दूधाचा तूटवडा, कमी पाऊस चोरांचे प्राबल्य, रोग, धननाश संभवतो.

अपरसस्याधिपति-रवीचे फल - राज-राजे यांच्यात परस्पर कलह होतील. पाण्याचा तुटवडा, नैसर्गिक आपत्ती, ज्वरपीडा, हुलगा आणि हरभरा यांचा नाश.

मध्य धान्याधिपति शुक्राचे फल - गहू, खपलीगहू, हरभरा, मूग, उडीद आणि मोहीरी यांची पिके समृद्ध होतील.

अर्धाधिपति-बुधाचे फल - पिक पाणी समृद्ध राहील. पाखंडी आणि इंद्रजालिकांचे प्राबल्य राहील.

मेघाधिपति-बुधाचे फल - राजे-महाराजे यांना रोगराईची भीती राहील. काव्य, साहित्य व लेखक यांचे पोषण होईल. पीक-पाणी पुष्कळ राहिल.

रसाधिपति मंगळाचे फल - गुळ-तूप, तेल आणि माणिकव सोने यांचा तुटवडा भासेल. पाणी, मध व फुलांची समृद्धी राहिल.

नीरसाधिपति शनीचे फल - लाकूड तसेच लोखंड, स्टील ई. धातूंची भाव वाढ होईल.

मेषसंक्रमण फल - चैत्र शुक्ल एकादशी गुरुवारी दिवसा १७ घटिका १७ पळे या वेळी रवीचे निरयण मेष संक्रमण प्रवेश असल्याने, पावसाचे नुकसान, भाववाढ व युद्धभय संभवतात.

सूर्यसिद्धान्तानुसार मकरसंक्रांति फल

खरनाम संवत्सराच्या पौष्य कृष्ण षष्ठी शनिवारी (दि.१४-०१-२०१२) सूर्यमंडलाच्या उदयापासून ५७ घटिका ४५ पळे या वेळी वणिज करणात सूर्याचे मकरसंक्रमण संभवते.

वाहनादि प्रकार येणेंप्रमाणे वाहन-महिष, उपवाहन-उंट, स्थितावस्था, नीलवस्त्रधारण, श्वेतकंचुकधारण, तोमरआयुध ग्रहण, अमरुलेपन, कापूराचे पात्र, अर्कपुष्प धारण, दहिभोजन, मृगजाती, प्रगल्भा, विद्रुभूषण, वारनाव-राक्षसी, नक्षत्रनाव-ध्वांक्षी पश्चिमदिशेतून आगमन, पूर्वदिशेस गमन, आग्नेयास दृष्टी. जन्मनक्षत्रा नुसार संक्रांतिफल

॥ जन्मनक्षत्रानुसार सद्धान्तिफल ॥

पत्न्याः	सुखं	पीडा	वखलाभः	धनहानिः	धनलाभः
उत्तरा	स्वाती, विशा	उषा	शत, पूषा	कृत्ति	आर्द्रा, पुन
हस्ता	अनु, ज्येष्ठा	श्रव	उभा, रेव	रोहिणी	पुष्य, आश्ले
चित्रा	मूलं, पूषा	धनिष्ठा	अश्वि, भर	मृग	मघा, पूर्वा

नक्षत्रकन्दायफलम्

अ	भ	कू	रो	मू	आर्द्रा	पुन	पु	आ	म	पूषा	उषा	ह	चि
4	7	5	2	0	3	6	1	4	7	2	5	0	3
2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0
4	2	0	3	1	4	2	0	3	1	4	2	0	3
स्वा	वि	अनु	ज्ये	मू	पूषा	उषा	श्र	ध	श्र	पूषा	उषा	रे	
6	1	4	7	2	5	0	3	6	1	4	7	2	
1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	
1	4	2	0	3	1	4	2	0	3	1	4	2	

विषमे चार्थलाभः स्यात् समे तु समता भवेत् ।
शून्ये शून्यफलं प्रोक्तं वर्षत्रयंशफलं क्रमात् ॥
आदिशून्ये महाव्याधिः मध्यशून्ये महद्भयम् ।
अन्त्यशून्ये वित्तनाशः त्रिशून्ये च महाभयम् ॥

मेघादिराश्यानां आय-व्ययफलम्

राशयः	मे	वृ	मि	क	सि	क	तु	वृ	ध	म	कुं	मी
आयः	11	5	11	5	8	11	5	11	8	2	2	8
व्ययः	14	8	5	2	14	5	8	14	5	8	8	5

गुरु व शुक्र यांचे अस्तोदय विवर

चैत्र कृष्ण सप्तमी, 24-4-2011	- पूर्वस गुरुचा उदय ।
आषाढ कृष्ण नवमी, 24-07-2011	- पूर्वस गुरुचा उदय ।
भाद्रपद कृष्ण प्रतिपत्, 13-09-2011	- पश्चिमेस शुक्राचा उदय ।
अतिरिक्त उपवास चैत्र कृष्ण	-28-04-2011 एकादशी उपवास ।
	-29-04-2011 अतिरिक्त एकादशी उपवास ।

ज्येष्ठ पौर्णिमा राहुग्रस्त चन्द्रग्रहण

15/06/2011 बुधवार

हे ग्रहण संपूर्ण भारतात दिसणार आहे. सर्व प्रदेशात स्पर्श व मोक्षाच्या वेळा सारख्या आहेत.

स्पर्श -23-53 मध्य-01-43 मोक्ष-03-33

पर्वकाल 3 तास 40 मिनिटे वेधारंभ दि. 15-06-2011 सकाळी 09-00 पासून

शुभ फल -मकर, मेष, कन्या, सिंह
मिश्र फल -धनु, वृषभ, कर्क, मीन
अशुभ फल -वृश्चिक, कुंभ, तुला, मिथुन

वृश्चिक राशीतील ज्येष्ठा नक्षत्राच्या वेळी पूर्ण वेध आहे. जे ज्येष्ठा नक्षत्रात जन्मले आहेत त्यांना विशेष अनिष्ट आहे. तेव्हा त्यांनी विशेष जप, पारायण व होम इत्यादि करून सुवर्ण, रजत आदि वस्तू दान कराव्या.

वेधविचार- दि. १५-०६-२०११ बुधवार रात्री द्वितीय प्रहरात खग्रास चंद्रग्रहण असल्याने बुधवार सकाळी ९-०० च्या नंतर आहार स्वीकारता येणार नाही. सकाळी ९-०० च्या पूर्वीच स्नान, पूजा, श्राद्ध, हस्तोदक, भोजन इ. कार्ये संपवाविता. ग्रहण मोक्षानंतर(०३-३३) फक्त शुद्धी स्नान करून दुसऱ्या दिवशी (गुरुवारी) नेहमीप्रमाणे स्नान, पूजा, भोजन इ. करावे.

वि.सू.- गर्भिणी, बालक, वृद्ध, अशक्त आणि रोगी इ. लोकांना बुधवारी सूर्यास्तापर्यंत म्हणजे बुधवारी सायंकाळी ७-०० वाजेपर्यंत आहार स्वीकारता येईल.

★ वटसावित्रीची पूजा, पौर्णिमेचे श्राद्ध बुधवारी सकाळी ९-०० च्या पूर्वीच करावे.

मार्गशीर्ष पौर्णिमा केतुग्रस्त चन्द्रग्रहण

10/02/2011 शनिवार

हे ग्रहण संपूर्ण भारतात दिसणार आहे. सर्व प्रदेशात स्पर्श व मोक्षाच्या वेळा सारख्या आहेत.

स्पर्श -18-16 मध्य -20-03 मोक्ष -21-48

पर्वकाल ३ तास ३२ मिनिटे वेधारंभ सूर्योदयापासून

शुभ फल -कर्क, तुला, कुंभ, मीन
मिश्र फल -मिथुन, वृश्चिक, मकर, कन्या
अशुभ फल -मेष, वृषभ, सिंह, धनु,

जे वृषभ राशीचे रोहिणी-मृगशिरा नक्षत्रात जन्मले आहेत त्यांना विशेष अनिष्ट आहे. तेव्हा त्यांनी विशेष जप, पारायण व होम इत्यादि करून सुवर्ण, रजत आदि वस्तू दान कराव्या.

वेधविचार - १०-१२-२०११ शनिवारी रात्री प्रथम प्रहरात खग्रास चंद्रग्रहण असल्याने शनिवारी दिवसभर भोजन करता येणार नाही. मोक्षानंतर (शनिवारी रात्री २१-४८ नंतर) शुद्धिस्नान करून पूजा-भोजन इ. यथाप्रकार करावे. यतींना फक्त फल समर्पण करून दुसऱ्यादिवशी हस्तोदक करावे. पौर्णिमेचे श्राद्ध ग्रहण मोक्षानंतर करावे. शनिवारी वेधकाळी प्रातःस्नान, प्रातःसंध्या, निर्माल्यविसर्जन इत्यादि करता येईल.

वि.सू.- गर्भिणी, बालक, वृद्ध, अशक्त व रोगी जनांना शनिवार दुपारी २-४५ पर्यंत आहार स्वीकारता येईल.

भारतात न दिसणारी ग्रहणे

- 1) वैशाख कृष्ण अमावस्या 01-06-2011 खंडग्रास सूर्यग्रहण
- 2) ज्येष्ठ कृष्ण अमावस्या 01-07-2011 खंडग्रास सूर्यग्रहण
- 3) कार्तिक कृष्ण अमावस्या 25-11-2011 खंडग्रास सूर्यग्रहणवरील

ग्रहणे भारतात दिसणार नाहीत. तेव्हा भारतात राहणाऱ्यांनी या ग्रहणांचे वेधकाळ इ. कोणतेही नियम पाळू नये.

देशभेदे दशमी, एकादशी व द्वादशी निर्णय

चैत्र कृष्ण दशमी २७-०४-२०११

वेध लागणारी गावे: कलकत्ता, अलिपुर व त्याच्या जवळचे प्रदेशात वेध लागू होतो. म्हणून तेथील लोकांसाठी-

27-04-2011 दशमीचे आचरण	वरील गावे वगळून इतर सर्व गावातील लोकांसाठी
28-04-2011 विद्ध दशमी हरिवासर	27-04-2011 दशमीचे आचरण
(सूर्यास्तानंतर 2 तास 36 मिनिटे)	28-04-2011 एकादशीचा उपवास
29-04-2011 एकादशीचा उपवास	29-04-2011 अतिरिक्त एकादशीचा उपवास
30-04-2011 पारण. कलामात्र साधनी	30-04-2011 पारण. कलामात्र साधनी

देशभेदे श्रवणद्वादशीउपवास निर्णय

भाद्रपद शुक्ल 08-09-2011 एकादशी

भाद्रपद शुक्ल 09-09-2011 श्रवणोपवास

श्रवण द्वादशी उपवास (दोन उपवास) होणारे प्रदेश : महाराष्ट्र : ब्रह्मपुरि, चंद्रपुर, नागपुर, नांदेड यवतमाळ । **कर्नाटक :** दोंडिवळ्ळापूर-देवनहळ्ळि-होसकोटे-नेलमंगल इ. बेंगळूरू ग्रामान्तर जिझा, बेंगळूरू उत्तर-दक्षिण- पूर्व-आनेकल इ. बेंगळूरू नगर जिझा, रामनगर जिल्यात फक्त कनकपुर तालूक, समग्रकोलारजिझा, समग्र चिक्कवळ्ळापूरजिझा, गुलबर्गा जिल्यात फक्त चिंचोळि तालूक, बीदर जिल्यात औराद तालूक **तमिळुनाडु :** कोयमटूर तिरुपूर सोडून समग्र तमिळुनाडु **आन्ध्र :** आदोनि, धर्मावरं, रायदुर्ग, वेंकटगिरी सोडून समग्र आन्ध्रप्रदेश। **गुजरात :** बरोडा । **उ.भा :** दिल्ली, आग्रा, अलीघर, अलहाबाद, अयोध्या, बदरी, वाराणसी, फिरोजाबाद, गोरखपुर, हरिद्वार, झान्सी, कानपुर, लखनौ, मथुरा, मीरट, रायबरेलि, वृंदावन, यमुनानगर, भागलपुर, बुद्धगया, गया, जमशेटपुर, पाटना, रांची, भुवनेश्वर, कलकत्ता, पुरि, भूपाल, इंदोर, रेवा, ग्वालियर **वरील गावे वगळून इतर सर्व प्रदेशात 08-09-2011 एकादशी उपवास 09-09-2011 द्वादशी पारण (दोन उपवास नाही)**

खरनामसंवत्सराचे मुहूर्त

शुद्ध मुहूर्त व अनिवार्य पक्षातील मुहूर्त खाली दिले आहेत. त्या बदल माहितगार ज्योतिष्यविद्वानाकडून व्यवस्थित समजून घ्यावे.

सूचना- उत्तम मुहूर्तातच विवाहादि कार्ये करावित.म्हणजे दांपत्याला सौख्य , सौभाग्य, आयुष्य, समृद्धी प्राप्त होतात. तरी देखील काही आधुनिकविचाराचे लोक मुहूर्त नसतानाही विवाहादि कार्य करतात.उद्योग व्यापार अशा अनेक दडपणामुळे उत्तम मुहूर्तासाठी थांबण्याएवढा वेळ नसतो.अशा लोकांनी मुहूर्त नसताना विवाह करण्यापेक्षा शास्त्रोक्त अशा अनुकूप मुहूर्तात विवाह करणे योग्य आहे.या दृष्टीने अनिर्वाह पक्षातील मुहूर्तही दिले आहेत.य बदल जाणकर ज्योतिष्यांकडून समजून घ्यावे.

- १) काहींच्या मते मंगळवार विवाहास निषिद्ध पण काही लोक मध्यम समजून स्वीकरतात. सोम बुध गुरु शुक्रवाराः शुभाः अन्ये मध्यमाः असे धर्मसिधुतील वचन आहे.
- २) सूर्यसिद्धांतरीत्या क्षयतिथी असलेतरी दृग्गणीताचे प्रमाणे क्षयतिथी नसल्यास मुहूर्त निर्दुष्ट. (ग्राह्य समजावे)
- ३) राहुकाळ इ. ना काही लोक वर्ज्य समजत नाहीत .काही जणांच्या मते इतर योग बलिष्ठ असले की राहुकालादि दोष परिहार होतो.
- ४) विवाह मुहूर्तादि साठी दृग्गणीताचे प्रमाणे सूर्योदयाचे वेळी असलेली तिथी दिलेली आहे.
- ५) अनिर्वाह पक्षातील मुहूर्त
- अ) मागच्या व पुढच्या दिवशी, वैधृती, व्यतिपात, करिदिन व अशुभनक्षत्र इ. असले तर असे अशुभ दिन सोडून इतर दिवशी विवाह करावा.
- ब) मुहूर्ताच्या आधी किंवा नंतर अशुभ काळ येत असेल तर तो अशुभ काळ वगळून इतर शुभ काळातच विवाहाचे प्रधान विधि होम-हवन इ.करावेत.
- ६) विशेष माहितीसाठी विद्वान ज्योतिष्यांशी संपर्क साधावा.
- ७) दशमी तिथी केवळ विवाहासाठी योग्य आहे निषेकादि कार्ये करू नये.

उपनयनमुहूर्त

दिनांक तिथि वार नक्षत्र लग्न अंश समय राशि
चैत्रमासात गुरु अस्त असल्याने मुहूर्त नाही

दिनांक	तिथि वार	नक्षत्र	लग्न	अंश	समय	राशि
वैशाख शुक्लपक्ष						
5-5-2011	2 गुरु	रोहिणी	मिथुन	वृषभ	10.25	वृषभ
6-5-2011	3 शुक्र	मृग	मिथुन	वृषभ	10.25	वृषभ
9-5-2011	6 सोम	पुनर्वसु	मिथुन	वृषभ	10.10	कर्क
वैशाख कृष्णपक्ष						
22-5-2011	5 भानु	उ.आ	कर्क	कर्क	09.45	मकर
ज्येष्ठ शुक्लपक्ष						
3-6-2011	2 शुक्र	मृग	कर्क	कर्क	09.00	मिथु
6-6-2011	5 सोम	पुष्य	कर्क	कर्क	08.45	कर्क
ज्येष्ठ कृष्णपक्ष						
20-6-11	5 सोम	धनिष्ठा	सिंह	वृषभ	10.2	मकर
माघ शुक्लपक्ष						
29-1-12	6 रवि	रेवती	कुंभ	मीन	09.00	मीन
30-1-12	7 सोम	अश्विनी	कुंभ	मीन	08.55	मेष
माघ कृष्णपक्ष						
12-2-12	5 रवि	चित्रा	मेष	वृषभ	10.03	कन्या
फाल्गुण शुक्लपक्ष						
26-2-12	4 रवि	अश्विनी	मेष	कर्क	10.00	मेष
27-2-12	5 सोम	अश्विनी	मेष	वृषभ	09.28	मेष
फाल्गुण कृष्णपक्ष						
12-3-2012	5 सोम	स्वाती	मेष	वृषभ	08.35	तुला

विवाहमुहूर्त

5-5-2011	2 गुरु	रोहिणी	मिथुन	तुला	08.35	वृषभ
			मिथुन	धनु	09.10	वृषभ
			मिथुन	मीन	09.50	वृषभ
6-5-2011	3 शुक्र	मृग	मिथुन	तुला	08.30	वृषभ
			मिथुन	धनु	09.05	वृषभ
			मिथुन	मिथुन	10.30	वृषभ
वैशाख कृष्णपक्ष						
18-5-11	1 बुध	अनु	कर्क	कन्या	10.30	वृश्चि
22-5-2011	5 भानु	उ.आ	अभिजित्		12.19	मकर
ज्येष्ठ शुक्लपक्ष						
3-6-2011	2 शुक्र	मृग	कर्क	कन्या	09.25	मिथु
6-6-2011	5 सोम	पुष्य	अभिजित्		12.20	कर्क
8-6-2011	7 बुध	मघा	अभिजित्		12.23	सिंह
ज्येष्ठ कृष्णपक्ष						
20-6-11	5 सोम	धनिष्ठा	अभिजित्		12.23	मकर
आषाढ शुक्लपक्ष						
3-7-2011	2 रवि	पुष्य	सिंह	वृषभ	09.25	कर्क
			अभिजित्		12.25	

7-7-2011	7	गुरु	उ.फा	सिंह	मिथुन	9.25	कन्या
मार्गशिर शुक्लपक्ष							
27-11-11	3	रवि	मूलं	अभिजित		12.12	धनु
29-11-11	5	मंगळ	उ.आ	अभिजित्		12.13	मकर
मार्गशिर कृष्णपक्ष							
18-12-11	8	रवि	उ.फा	अभिजित्		12.22	कन्या
19-12-11	9	सोम	हस्ता	अभिजित्		12.22	कन्या
माघ शुक्लपक्ष							
28-1-12	5	शनि	उ.भा	अभिजित्		12.37	मीन
29-1-12	6	भानु	रेवती	अभिजित्		12.37	मीन
30-1-12	7	सोम	अश्विनी	मीन	कन्या	10.00	मेघ
				अभिजित्		12.38	मेघ
माघ कृष्णपक्ष							
9-2-2012	2	गुरु	मघा	मीन	कन्या	09.15	सिंह
				अभिजित्		12.39	सिंह
12-2-2012	5	रवि	चित्रा	अभिजित्		12.38	कन्या
15-2-12	8	बुध	अनु	मीन	कन्या	08.50	वृश्चि
				अभिजित्		12.48	वृश्चि
फाल्गुण शुक्लपक्ष							
27-2-12	5	सोम	अश्विनी	मीन	कन्या	08.05	मेघ
				अभिजित्		12.36	मेघ
1-3-2012	8	गुरु	रोहिणी	मीन	कन्या	08.00	वृष
				अभिजित्		12.35	वृष
2-3-2012	9	शुक्र	मृग	मीन	कन्या	7.55	मिथुन
				अभिजित्		12.35	मिथु
फाल्गुण कृष्णपक्ष							
11-3-2012	4	रवि	चित्रा	मिथुन	तुला	12.15	तुला
गृहप्रवेशमुहूर्त							
वैशाख शुक्लपक्ष							
5-5-2011	2	गुरु	रोहिणी	कर्क	सिंह	11.10	वृष
6-5-2011	3	शुक्र	मृग	कर्क	सिंह	11.00	वृष
वैशाख कृष्णपक्ष							
18-5-11	1	बुध	अनु	कर्क	सिंह	10.15	वृश्चि
22-5-11	5	भानु	उ.आ	कर्क	सिंह	09.55	मकर
ज्येष्ठ शुक्लपक्ष							
3-6-2011	2	शुक्र	मृग	सिंह	वृषभ	10.02	मिथु
ज्येष्ठ कृष्णपक्ष							
21-6-2011	6	मंगळ	शतभिषा	सिंह	सिंह	11.00	कुंभ
श्रावण मासात् शुक्रास्त असल्याने मुहूर्त नाही							
कार्तिक शुक्लपक्ष							
29-10-2011	3	शनि	अनु	धनु	वृषभ	10.15	वृश्चि
2-11-2011	7	बुध	उ.षा	धनु	मेघ	09.45	मकर
					वृषभ	09.58	मकर
माघ शुक्लपक्ष							
28-1-12	5	शनि	उ.भा	कुंभ	वृषभ	09.20	मीन
29-1-12	6	रवि	रेवती	कुंभ	वृषभ	09.15	मीन
30-1-12	7	सोम	अश्विनी	कुंभ	वृषभ	09.15	मेघ
देवताप्रतिष्ठापनमुहूर्त							
वैशाख शुक्लपक्ष							
5-5-2011	2	गुरु	रोहिणी	कर्क	सिंह	11.10	वृष
6-5-2011	3	शुक्र	मृग	कर्क	सिंह	11.00	वृष
वैशाख कृष्णपक्ष							
18-5-11	1	बुध	अनु	कर्क	सिंह	10.15	वृश्चि
22-5-11	5	भानु	उ.आ	कर्क	सिंह	09.55	मकर
ज्येष्ठ शुक्लपक्ष							
3-6-2011	2	शुक्र	मृग	सिंह	वृषभ	10.02	मिथु
ज्येष्ठ कृष्णपक्ष							
21-6-2011	6	मंगळ	शतभिषा	सिंह	सिंह	11.00	कुंभ
कार्तिक शुक्लपक्ष							
29-10-11	3	शनि	अनु	धनु	वृषभ	10.15	वृश्चि
2-11-2011	7	बुध	उ.षा	धनु	मेघ	09.45	मकर
					वृषभ	09.58	मकर
माघ शुक्लपक्ष							
28-1-12	5	शनि	उ.भा	कुंभ	वृषभ	09.20	मीन
29-1-12	6	रवि	रेवती	कुंभ	वृषभ	09.15	मीन
30-1-12	7	सोम	अश्विनी	कुंभ	वृषभ	09.15	मेघ

प्रातः प्रार्थनाक्रमः

ब्राह्मे मूर्हते चोत्थाय वार्युपस्मृश्य माधवः ।
दध्यौ प्रसन्नकरपः स्वात्मानं तमसः परम् ॥११॥

एकं परं ज्योतिरनन्यमद्वयं स्वसंस्थया नित्यनिरस्तकल्मषम् ।
ब्रह्माख्यमस्योद्भवनादिहेतुभिः स्वलक्षणैर्लक्षितभावनिर्वृतम् ॥१२॥

अन्तःसरस्स्युरुबलेन पदे गृहीतो ग्राहेण यूथपतिरम्बुजहस्त आर्तः ।
आहेदमादिपुरुषाखिललोकनाथ तीर्थश्रवःश्रवणमङ्गलनामधेय ॥१३॥

स्मृत्वा हरिस्तमरणार्थिनमप्रमेयः चक्रापुधः पतगराजभुजाधिरूढः ।
चक्रेण नक्रवदनं विनिपाट्य तस्माद् हस्ते प्रणुद्य भगवान् क्रमयोज्ज्वर ॥१४॥

(श्रीसत्यसन्धतीर्थविरचिता श्रीमद्दत्तरादिमठे नित्यार्चनीयानां
श्रीमन्ध्वाचार्यकरार्चित अष्टाविंशतिमूर्तीनां स्तुतिः)

यदनुग्रहतः सर्वदिग्जयो भवतीप्सितः ।
नमाम्यहं दिग्बिजयरामं पूर्णधियाऽर्चितम् ॥१५॥

वन्दे मन्देतरानन्ददशस्यन्दननन्दनम् ।
गुभलीलजगन्मूलरामं पूर्णधियाऽर्चितम् ॥१६॥

सीतां जनकसञ्जातां वातांशानन्दसञ्जुताम् ।
गीतां वेदेगुणव्रातां ख्यातां वन्दे हरी रताम् ॥१७॥

वेदव्यास गुणावास श्रुतिस्तोमविकासक ।
पञ्चरूप नमामि त्वां पूर्णप्रज्ञकरार्चित ॥१८॥

अर्वास्य सर्वगर्वात्मशर्वपूर्वसुपूर्वभिः
वन्द्य श्रीधर भो लक्ष्मीनारायण नमोऽस्तु ते ॥१९॥

पयोम्बुवचेत्त्रापीत्युक्तं साधयितुं पयः ।
दधिकुर्वन्तमनिशं सेवेऽहं दधिचामनम् ॥११०॥

नाश्वनं सञ्चकाराहं पञ्चबाणेन वञ्चितः ।
किञ्चाहंसां सञ्चयोऽस्ति पाहि पञ्चसुदर्शनि ॥१११॥

चक्राङ्कितसुकायेष्टद चक्राङ्कितानि माम् ।
पञ्च सिञ्चन्तु करुणासुधासारैरचञ्चलैः ॥११२॥

दक्षिणा वर्तते यस्मिन् लक्षणाञ्चितवारिजे ।
रक्षणार्थमहं सेवे दक्षिणावर्तवारिजम् ॥११३॥

काम्यान्वकर्मगम्यश्रीस्वाम्यर्चानसाधनम् ।
सम्यग्भक्त्या प्रणम्याऽलं स्तौम्यहं रम्यवारिजम् ॥११४॥

हरिर्निवासस्थानत्वात् अर्थाक्षयकरत्वतः ।
अक्षयाह्वय हे पात्र वन्देऽहं त्वां निरन्तरम् ॥११५॥

पुष्कलैनःपुष्करदशुष्कान्यपवनायितम् ।
रामनिष्कमहं सेवे पुष्कराक्षाह्वयाङ्कितम् ॥११६॥

मन्तुमन्तं क्रन्तुवशं हन्तुं दशमुखं खरम् ।
प्रवीणो रामबाणो तौ प्रणोम्यघनिकृन्तये ॥११७॥

शिष्टश्रीसत्यबोधेष्टप्रदाष्टाविंशतिस्तुतिः ।
सत्यसन्धेन रचिता तरङ्गयतु मङ्गलम् ॥११८॥

लक्ष्मीनारायणश्रीहयमुखदधिकृद्गामनश्रीधरेषु-
व्यासाशाजेतुरामावनिजनिहितश्रीजगन्मूलरामान् ।
वन्दे श्रीरामनिष्कामितमतिनुतसत्पञ्चसौदर्शनाख्यान्
पञ्चार्थङ्कितवाणाम्बुजयुगसहितं ह्यक्षयाख्यं च पात्रम् ॥११९॥

रामाभिधं वंशपतिं श्रीमाधवमुनीडितम् ।
उमाधवमुखाराध्यं श्रीमाधवमहं भजे ॥१२०॥

अन्नदातः प्रसन्नश्रीविठ्ठलाक्ष्योभ्यसञ्जुत ।
यन्नवेत्ता विन्नचित्तापन्नस्त्वल्पयतोऽव माम् ॥१२१॥

॥ इति अष्टाविंशतिमूर्तिस्तुतिः ॥

नारायणं सुरगुरुं जगदेकनाथं भक्तप्रियं सकललोकनमस्कृतं च ।
त्रैगुण्यवर्जितमजं विभुमाद्यमीशं वन्दे भवघ्नमरामुरसिद्धवन्द्यम् ॥

जयति हरिरचिन्त्यः सर्वदेवैकवन्द्यः परमगुरुरभीष्टावाप्तिदः सज्जानानाम् ।
निखिलगुणगणानां नित्यनिर्मुक्तदोषः सरसिजनयनोऽसौ श्रीपतिर्मानदो नः

जयत्यजोऽक्षयगुणोऽक्षयगुणः सदोदितज्ञानमरिचिमाली ।
स्वभक्तहार्दाच्चतमानिहन्ता व्यासावतारो हरिरात्मभास्करः ॥

जयत्यजोऽक्षीणसुखात्मविम्बः स्वैश्वर्यकान्तिप्रतप्तः सदोदितः ।
स्वभक्तसन्तापदुरिष्टहन्ता रामावतारो हरिरीशचन्द्रमाः ॥१२५॥

जयत्यसङ्गोऽक्षयगुणोऽक्षयगुणो गुणोच्चरत्नाकर आत्मवैभवः ।
सदा सदात्मज्ञानदीभिराप्यः कृष्णावतारो हरिरेकसागरः ॥१२६॥

सकलसुगुणपात्रं सर्वदोषैकजेत्रं सुमतिमुगतिदात्रं सुष्टु सुज्ञाननेत्रम् ।
निखिलजनिजनित्रं नित्यतुष्टैकवेत्रं नवनवसुचरित्रं नौमि लक्ष्मीकलत्रम्

सुखमुखगुणविम्बः साधुमार्गावलम्बः
सुमतिजलजमोदः भूषतान्यप्रमोदः ।
भुवनविततमोहध्वान्तविध्वंसकेहो
दिशतु दृग्भ्रमभीष्टां व्याससूर्यः स्वनिष्ठाम् ॥१२८॥

गुर्वयं त्यक्तराज्यो व्यचरदनुवनं पद्मपञ्चां प्रियायाः
पाणिस्पशाक्षमाभ्यां मृजितपतिरुजो यो हरीन्द्रानुजाभ्याम् ।
वैरूप्यात् शूर्पणख्याः प्रियविरहरुषा रूपितभ्रुविजुम्भः
श्रुत्वा निर्वद्वेस्तुः खलदवदहनः कोसलेन्द्रोऽवतीर्थः ॥१२९॥

निर्मध्यग्रभवाण्वि निजमनोऽभीष्टं दिशामीति यः
सम्यज्ज्ञापयितुं करेण विलसन्मन्थानमन्येन च ।
रम्यं दाम दधन्महेश्वरजतग्रामशिवोऽलङ्कितः
कर्मन्दीश्वरभक्तिवन्धनवशः प्रीतोऽस्तु कृष्णप्रभुः ॥३०॥

सच्छास्त्रोदितवर्त्मना पदमिदं ध्यायन्मदङ्कितो
मन्मन्त्रं जप शश्वसम्पदमथो दास्यामि भाग्यैः सह ।
तत्तत्त्वान्यपि बोधयामि तदनु प्राप्यो मदङ्कितंवेत्
इत्याद्योषयतीव यः करचयैः तं वाजिवक्त्रं भजे ॥३१॥

नरसिंहोऽखिलाज्ञानमतध्वान्तदिवाकरः ।
जयत्यमितसज्ज्ञानसुखशक्तिपयोनिधिः ॥३२॥

सिञ्जन्पुराणोभिपादकमलां मन्दस्मितोयन्मुखीम्
कञ्जाक्षीं कुचभारभीरुविलसन्मध्यां कृणात्कङ्काम् ।
शम्भवायैः परिसेवितां सुवसनां जाम्बूनदालङ्कृताम्
अम्बां तां प्रणतोऽस्मि कृष्णरमणीं लम्बालां रुक्मिणीम् ॥३३॥

यद्वाविस्तररस्मिभिर्जगदिदं सन्मार्गमालम्बितम्
सत्सिद्धान्तपदारविन्दनिवहा विस्तारमासादिताः ।
दुस्सिद्धान्तमहान्धकारनिकरा देशान्तमुल्लङ्घिताः
सोऽयं मध्वदिवाकरो भवतु सज्ज्ञानप्रकाशाय मे ॥३४॥

यो वेदेशमताधिपवृद्धिकरणे पूर्णेन्दुवृन्दायितः
मिध्यावादिकरीन्द्रदरणविधौ योऽसौ मृगेन्द्रायितः ।
रुद्रेन्द्रादिमनःकुशेशयमुदां दाने दिनेशायितः
तं कालीसुतपादपञ्चनिरतं मध्वं तमीडयं नुमः ॥३५॥

चापि ते करवाण्यम्ब चरणौ हृदि सर्वदा ।
मद्राक्यसरणिर्भूयात् श्रीमदाचार्यभावगा ॥३६॥

फणिगणवरभूषः पार्वतीश्लाघ्येषः
खलजनकृतरोषः खण्डितात्मीयदोषः ।
सदरुणगिरिवासः शक्रसूर्यचधीशः
परिहृतभवपाशः पातु मां पार्वतीशः ॥३७॥

सत्सुत्रान्वितमध्वभाष्यविलसद्गण्डवीवसंयोजितैः
सन्मानेषुभिरदयन् कुसमयप्रत्यर्थिदुस्स्यन्दनान् ।
श्रीकृष्णेरितवेदवाजिनियतश्रीमध्वशास्त्रोद्धसद्
दिव्यस्यन्दनसंस्थितो जयमनीशाख्याजुर्जुनः स्यान्मुदे ॥३८॥

श्रीमन्मध्वकृतान्तसङ्गतकृतीः यस्मिन्मितायद्भुताः
सर्वेऽधीत्य सतीर्हि तत्प्रवचनासत्तया रमन्तेऽनिशम् ।
सोऽसौ श्रीजयतीर्थपूज्यचरणः स्वग्रन्थसक्तिं परां
अस्मिन् जन्मनि यावदायुरखिलान् विद्वान् निवार्यादिशेत् ॥३९॥

सच्छास्त्रामलभावबोधकिरणैः संवर्धयन्मध्वसत्-
सिद्धान्ताधिप्रमनन्तशिष्यकुमुदद्रातं विकासं नयन् ।
उद्भूतो रघुवर्षतीर्थजलधेस्तापत्रयं त्रासयन्
यस्तं नौमि रघुत्तमाख्यशशिनं श्रीविष्णुपादाश्रयम् ॥४०॥

श्रीमद्रामगिरीन्द्रपादनिरतं विद्रावयन्तं दिशो
दुर्वादीन्द्रमहामृगासिगमसञ्चाल्यालसत्वादतः ।
दुःशास्त्रेभक्तककुम्भभदनप्रौढात्मविद्यानखं
वेदव्यासमृगेन्द्रराजमधिकं वन्देऽनिशं मद्गुरुम् ॥४१॥

ज्ञानवैराग्यभक्त्यादिकल्याणगुणशालिनः ।
लक्ष्मीनारायणमुनीन् वन्दे विद्यागुरुन् मम ॥४२॥

वेदान्ताधिप्रमनन्तबोधगिरिणा सद्गुरुसूत्राहिना
दुस्तर्कैतरदानवामरगणैः सम्मध्य यो लब्धवान् ।
सन्त्यायामृतचन्द्रिके युधि तथा तर्कैऽकरोत्ताण्डवं
सोऽयं व्यासयतीन्द्रपूज्यचरणो नित्यं भवेन्मे मुदे ॥४३॥

कामधेनुयथा पूर्वं सर्वाभीष्टफलप्रदा ।
तथा कली वादिराजश्रीपादोऽभीष्टदः सताम् ॥४४॥

श्रीमत्सुधाद्भुताम्बोधिविक्रीडनविचक्षणान् ।
वाक्यार्थचन्द्रिकाकारान् विद्याधीशगुरुन् भजे ॥४५॥

सत्यनाथगुरुः पातु यो धीरो नवचन्द्रिकाम् ।
नवामृतगदातीर्थताण्डवानि व्यक्रीडपत् ॥४६॥

श्रीमन्मध्वमतोदयाद्रिशिखरादुद्यन्नविद्यातमो-
नाशं सङ्कलयन् कुवादिविपिनं ज्ञानांशुभिः शोषयन् ।
संख्यावज्जनकअकुड्मलगणान् सन्तोषयन् सन्ततं
सोऽयं श्रीगुरुराधवेन्द्रतरुणः कुर्वाज्जगन्मङ्गलम् ॥४७॥

यः क्षान्तौ भवति स्वयंभवति भूजाजानिसंसेवने
गाम्भीर्येऽम्बुधयत्यघौघरुणे गङ्गाति धीशोधने ।
शेषत्यर्थविवेचने गुरवति श्रीरामति प्राभवे
तं वन्दे मदमीष्टसन्ततिकरं सत्यप्रियाख्यं गुरुम् ॥४८॥

श्रीसत्यबोधो निजकामधेनुः मायातमःखण्डनचण्डभानुः ।
दुरन्तपापप्रदहे कृशानुः देयान्ममिष्टं गुरुराजसुनुः ॥४९॥

विष्णोः पदश्रिद्वारातैः स्वान्तध्वान्तनिवारकः ।
श्रीसत्यसन्धसूर्योऽयं भासतां नो हृदम्बरे ॥५०॥

नाभूत्सौधसं पिवन्नपि सदा मत्तो मनाड्लोकवत्
श्रीशाराधनतत्परो सुविरतः संस्तूयमानो बुधैः ।

धत्ते दण्डमथापि शान्तिविभवा रक्तोऽपि शुभ्रो जने
सत्यज्ञानमुनीश्वरो विजयतां ज्ञानाय तान्प्रार्थये ॥५१॥

आरूढः सहसा यतीन्द्रपदवीं गत्वा च वाराणसीं
तत्रत्यान् कुमतप्रचारनिरतान् अद्वैतदिग्दन्तिनः ।
प्रौढार्थैर्वचनैः सुयुक्तिखचितैः सम्भीषयन् मोदयन्
सत्यध्यानसुकेसरी विजयते पादाश्रितः श्रीपतेः ॥५२॥

प्रावोचयोऽधिकं न्यायसुधावाक्यार्थचन्द्रिकाम् ।
सत्यप्रज्ञगुरुर्दधात् प्रज्ञां वैदान्तिकीं सदा ॥५३॥

बन्धुस्त्वं गुरुरिष्टदैवतमिति त्वत्पादपङ्केहं
प्राप्तं मां परिपालयेति सततं याचे निबद्धालिः ।
चित्तं मद्गुणदोषचिन्तनविधौ नूनं मनाड् मा कृथाः
सत्याभिज्ञगुरो त्वदङ्घ्रियुगलं हित्वा न मे सद्गतः ॥५४॥

(सत्याभिज्ञकराब्जोत्थान् पश्चाद्वर्षपूजकान् ।
सत्यप्रमोदतीर्थार्यान् नौमि न्यायसुधारतान् ॥५५॥)

वेदेशमुनिसत्पादसेवासम्प्राप्तवैभवान् ।
यादवार्थान् वरसुधाटीकाकारान् वयं नुमः ॥५६॥

पृथ्वीमण्डलमध्यस्थाः पूर्णबोधमतानुगाः ।
वैष्णवा विष्णुहृदयास्तान् नमस्ये गुरुन्मम ॥५७॥

अयं सर्वेष्टदाता मे सर्वादिनिवारकः ।
सर्वोत्कृष्टोऽयमेवैकः तदीयोऽहं स मे पतिः ॥५८॥

नमोऽस्तु तात्विका देवाः विष्णुभक्तिपरायणाः ।
भवतश्च प्रपन्नोऽहं भवन्तश्च कृपालवः ।
धर्ममार्गं प्रेरयन्तु भवन्तः सर्व एव हि ॥५९॥

त्रैलोक्यचैतन्यमयादिदेव श्रीनाथविष्णो भवदाज्ञयैव ।
प्रातः समुत्थाय तव प्रियार्थं संसारयात्रामनुवर्तयिष्ये ॥६०॥

स्वामी त्वं नृहरे तवानुचरणाः प्राणाः शरीरं गृहं
पूजा ते विषयोपभोगरचना निद्रा समाधिस्थितिः ।
सञ्चारः पदयोः प्रदक्षिणविधिः स्तोत्राणि सर्वा गिरः
यद्यत्कर्म करोमि तत्तदखिलं विष्णो तवाराधनम् ॥६१॥

संसारयात्रामनुवर्तमानः त्वदाज्ञया श्रीनृहरेऽन्तरात्मन् ।
स्पर्धातिरस्कारकलिप्रमादा ध्यायन्तु मा माभिभवेद्वि कृष्ण ॥६२॥

जानामि धर्मं न च मे प्रवृत्तिः जानाम्यधर्मं न च मे निवृत्तिः ।
कृष्णेन देवेन हृदि स्थितेन यथा नियुक्तोऽस्मि तथा वहामि ॥६३॥

कायेन वाचा मनसेन्द्रियैर्वा बुध्यात्मना वानुसुतः स्वभावम् ।
करोमि यद्यत् सकलं परस्मै नारायणायेति समर्पयामि ॥६४॥

अक्षयं कर्म यस्मिन् परे स्वर्पितं प्रक्षयं यान्ति दुःखानि यन्नामतः ।
अक्षरो योऽजरः सर्वदेवामृतः कुक्षिगं यस्य विश्वं सदाऽजादिकम् ॥६५॥

प्रीणयामो वासुदेवं देवतामण्डलाखण्डमण्डनम् ॥

॥ इति श्रीसत्यप्रमोदतीर्थैः सङ्गृहीतः प्रातःप्रार्थनाक्रमः समाप्तः ॥

गोत्र	प्रवर
१) अत्रि	आत्रेयअर्चनानसश्यावाध
२) अगस्त्य	अगस्त्यदाढ्यच्युतइचवाह
३) आङ्गीरस	आङ्गीरस आंबरीष यौवनाश्व
४) उपमन्यु	वासिष्ठेन्द्रप्रमदअभरद्गु
५) कपि	आंगीरस अमहोयुव औरुक्ष्य
६) काश्यप	काश्यप अवत्सार नैश्वर
.....	काश्यप अवत्सार असित
.....	कश्यप अवत्सार नैश्वरैभरेभशंडील्यशांडील्य
७) कुत्स	आंगिरस मांधात्र कौत्स
८) कौण्डिन्य	वासिष्ठमैत्रावरुण कौण्डिन्य
९) कौशिक	वैश्वामित्र देवरात औदल
१०) गार्ग्य	आङ्गिरस शैल्यगार्ग्य, आंगीरस बार्हस्पत्य
.....	भारद्वाज शैल्यगार्ग्य
११) जामदग्न्य	भार्गव च्यावन आपनवान और्वजामदग्न्य
१२) हरितस	आङ्गीरस अम्बरीश यौवनाश्व
१३) मौनभार्गव	भार्गव वैतहव्यसावेतस
१४) पाराशर	वासिष्ठ शाक्य पाराशर्य
१५) विश्वामित्र	विश्वामित्र कौशिक अद्यमर्षण
१६) बादरायण	आङ्गिरस पौरुकुत्स्य त्रासदस्यव
१७) भारद्वाज	आङ्गिरस बार्हस्पत्य भारद्वाज
१८) मुद्गल	आङ्गिरस भार्गवशिवमौद्गल्य
१९) (श्री) वत्स	भार्गव च्यावन आपनवान और्वजामदग्न्य
२०) वासिष्ठ	वासिष्ठमैत्रावरुण कौण्डिन्य
२१) वासिष्ठ	वासिष्ठेन्द्रप्रमदअभरद्गु
२२) विष्णुवृद्ध	आङ्गिरस पौरुकुत्स्य त्रासदस्य
२३) शाण्डिल्य	शाण्डिल्य असितदैवल
२४) शालांकायन	विश्वामित्र शालंकायन कौशिक
२५) शौनक	भार्गव शौनहोत्रगार्त्समद
२६) गौतम	आङ्गीरस आयाश्व गौतम
२७) मुद्गल	आत्रेय अर्चनानस पौर्वातिथ

घातचक्र

घृत, प्रवास, राजदर्शन, यात्रा, प्रयाण, वाणिज्य, नविन काम इत्यादीसाठी घातमास वर्ज्य आहे.

जन्मराशि	मेष	वृषभ	मिथुन	कर्क	सिंह	कन्या	तुला	वृश्चिक	धनु	मकर	कुंभ	मीन
घातमास	कार्तिक	मार्गशीर्ष	आषाढ	पौष	ज्येष्ठ	भाद्रपद	मार्गशीर्ष	आश्विन	श्रावण	वैशाख	चैत्र	फाल्गुण
घाततिथि	1,6,11	5,10,15	2,7,12	2,7,12	3,8,13	5,10,15	4,9,14	1,6,11	3,8,13	4,9,14	3,8,13	5,10,15
घातवार	रवि	शनि	सोम	बुध	शनि	शनि	गुरु	शुक्र	शुक्र	मंगळ	गुरु	शुक्र
घातनक्षत्र	मघा	हस्त	स्वाती	अनुराधा	मूल	श्रवण	शततारका	रेवती	भरणी	रोहिणी	आर्द्रा	आश्लेषा
घातयोग	विष्कंभ	शुक्ल	परिघ	व्याघात	धृति	शुक्ल	शुक्ल	व्यतीपात	वज्र	वैधृति	गंड	वज्र
घातकरण	बव	शकुनि	कौलव	नाग	बव	कौलव	तैतिल	गर	तैतिल	शकुनि	किंस्तुघ्न	चतुष्पात्
घातप्रहर	1	4	3	1	1	1	4	1	1	4	3	4
पु.घा.चंद्र	1	5	9	2	6	10	3	7	4	8	11	12
स्त्रि.घा.चंद्र	1	8	7	9	4	3	6	2	10	11	5	12

नवग्रहाः

श्री	सूर्यः	चंद्रः	मंगळः	बुधः	गुरुः	शुक्रः	शनिः	राहुः	केतुः
मित्रग्रहः	चं,मं,गु.	र,बु	र, गु, चं	र, रा, शु.	र, चं, मं.	बु,रा, श.	बु,रा, शु	बु, श, शु	बु, शु, श
समग्रहः	बु	मं,शु,गु,श	शु, श	मं, श, गु	श, रा.	मं, गु,	गु	गु	गु
शत्रुग्रहः	श,रा,शु.	रा	बु, रा.	चं	बु, शु	र, चं	र, चं, मं	र, चं, मं.	र, चं, मं
स्वक्षेत्राणि	सिंह	कर्क	मेष, वृश्चिक	मिथुन, कन्या	धनु, मीन	वृषभ, तुला	मकर कुंभ	कन्या	मीन
उच्चक्षेत्राणि/अंशः	मेष/10	वृषभ/3	मकर/28	कन्या/15	कर्क/5	मीन/27	तुला/20	मिथुन/15	धनु/15
नीच क्षेत्राणि/अंशः	तुला/10	वृश्चिक/3	कर्क/28	मीन/15	मकर/5	कन्या/27	मेष/20	धनु/15	मिथुन/15
मूल त्रिकोणानि	सिंह	वृषभ	मेष	कन्या	धनु	तुला	कुंभ	कर्क	मकर
संपूर्ण दृष्टिः	7	7	4/7/8	7	5/7/9	7	3/7/10	7	7
कारकत्व/लिंग	पितृ/पु	मातृ/स्त्रि	भ्रातृ/पु	प्रजा/नपुं	पुत्र/पु	कळत्र/स्त्रि	आयुष्य/नपुं	मातामह/पु	पितामह/पु
स्वभावः	क्रूर	सौम्य	क्रूर	सौम्य	सौम्य	सौम्य	क्रूर	क्रूर	क्रूर
दिशा/स्थानं	पूर्व/10	वायव्य/4	दक्षिण/10	उत्तर/1	ईशान्य/1	आग्नेय/4	पश्चिम/7	नैऋत्य	नैऋत्य
कालबलं	मध्याह्नः	अपराहण	मध्याह्नः	प्रातः	प्रातः	पराहण	सायं	सायं	सायं
गोचारे शुभस्थानं (जन्मराशिर्धिंद)	3/6/11	1/3/6/7 10/11	3/6/11	2/4/6/8 10/11	2/5/7 9/11	1/2/3/4/5/8 9/11/12	3/6/11	3/6/11	3/6/11
राशिर्धिल्लिखकाल	1मास	21/4दिन	11/4मास	1मास	12मास	1मास	30मास	18मास	18मास
गोचारे वि.फलकालं	आदि 5दिन.	अंत्ये 3घळिगे	मोदल 8दिन	सर्वदाफल	मध्ये 2मास	मध्ये 7दिन	अंत्ये 3मास	अंत्ये 3मास	अंत्ये 3मास
आकार/देश	वर्तुल/कळ	चतुस्त्र/यामुन	त्रिकोण/विंध्य	बाण/मगध	दीर्घचतुस्त्र/सिंधु	पंचकोण/पांचाल	धनुस्सु/सौराष्ट्र	शूर्प/सिंहल	ध्वज/बर्बर
गोत्रं	कश्यप	आत्रेय	भारद्वाज	अत्रि	आंगीरस	भार्गव	कश्यप	पैठीनस	जैमिनी
अदि/प्रत्यदिदेवते	आग्न/ईश्वर	आपः/पार्वती	भूमि/स्कंद	विष्णु/नारायण	इंद्र/ब्रह्म	इंद्राणि/इंद्र	प्रजापति/यम	सर्प/काल	ब्रह्म/चित्रगुप्त
धातुः/उपधातुः	सुवर्ण/ताम्र	सुवर्ण/सौम्य	सुवर्ण/ताम्र	सुवर्ण/कांस्य	सुवर्ण/कांस्य	सुवर्ण/सौम्य	सुवर्ण/लोह	सुवर्ण/शीस	सुवर्ण/पालाद
रत्नं/धान्यं	मणि/गहू	मोति/तांदूळ	प्रवाळ/मसुरा	पाचू/मूग	पुष्कराज/चण	हीरा/अवरि	नीलमणि/तिल	गोमेध/उडीद	वैडूर्य/हुरुळि
रसः/वस्त्रं	गुड/रक्तवस्त्र	घृत/श्वेतवस्त्र	गुड/रक्तवस्त्र	घृत/नीलवस्त्र	शर्करा/पीतवस्त्र	घृत/चित्रवस्त्र	तैल/कृष्णवस्त्र	तैल/नीलवस्त्र	तैल/कृष्णवस्त्र
पुष्पं	रक्तकमल	श्वेतपुष्प	रक्तवमल	सर्वपुष्प	पीतपुष्प	श्वेतपुष्प	कृष्णपुष्प	कृष्णपुष्प	धूम्रपुष्प
जपसंख्या	7000	11000	10000	4000	19000	16000	23000	18000	17000

शुभाशुभयोग

शुभयोग

वार	रवि	सोम	मंगळ	बुध	गुरु	शुक्र	शनि	योग
तिथि			३,८,१३	२,७,१२	५,१०,१५	१,६,११	४,९,१४	सिद्धि
१,६,११	२,७,१२	१,६,११	३,८,१३	४,९,१४	२,७,१२	५,१०,१५	अमृत	
मूल	श्र	उ.भा	कृ	पुन	पू.फा	स्वा	सिद्धि	
हस्त	मृग	अश्वि	अनु	पुष्य	रेव	रोहि	अमृतसिद्धि	
ह,मू, ३३,अ,पु	श्र,रो,मू	अ.कृ,	रो,अनु,	रे,अनु,अ	रे,अनु,अ	श्र,रो	सर्वार्थ सिद्धि	
पुन,पु,मू	पु,अनु	आ,उ.भा	ह,कृ,मू	पुन,पु	पुन,श्र	स्वाती	अमृत	
ह	रो	मू	मृ	उ.फा	श्र	म	अमृत	
श्र	पुन	मू	पू.फा	उ.भा	स्वा	कृ	शुभ	

प्रयाणार्थ आनंदादियोगः

रवि	चंद्र	मंगळ	बुध	गुरु	शुक्र	शनि	योगः	फल
अश्वि	मृग	आश्ले	हस्त	अनु	उषा	शत	आनंद	सुख
भर	आर्द्रा	मघा	चित्रा	ज्ये	अभि	पूभा	कालदंड	नाश
कृत्ति	पुन	पूफा	स्वाती	मू	श्रव	उषा	धूम्र	ताप
रोहि	पुष्य	उफा	विशा	पूषा	धनि	रेव	प्रजापति	सौभा
मृग	आश्ले	हस्त	अनु	उषा	शत	अश्वि	सौम्य	सौख्य
आर्द्रा	अश्वि	ज्ये	अभि	पूभा	भर	श्रीध	धुःख	
पुन	पूफा	स्वाती	मू	श्रव	उषा	कृत्ति	ध्वज	लाभ
पुष्य	उफा	विशा	पूषा	धनि	रेव	रोहि	श्रीवत्स	सुख
आश्ले	हस्त	अनु	उषा	शत	अश्वि	मृग	वज्र	क्षय
मघा	चित्रा	ज्ये	अभि	पूभा	भर	आर्द्रा	मुद्र	दुःख
पूफा	स्वाती	मू	श्रव	उषा	कृत्ति	पुन	छत्र	सुख
उफा	विशा	पूषा	धनि	रेव	रोहि	पुष्य	मंत्र	हर्ष
हस्त	अनु	उषा	शत	अश्वि	मृग	आश्ले	मानस	सौभा
चित्रा	ज्ये	अभि	पूभा	भर	आर्द्रा	मघा	पद्य	धन
स्वाती	मू	श्रव	उषा	कृत्ति	पुन	पूफा	लंबक	ध.ना
विशा	पूषा	धनि	रेव	रोहि	पुष्य	उफा	उत्पात	रोग
अनु	उषा	शत	अश्वि	मृग	आश्ले	हस्त	मृत्यु	नाश
ज्ये	अभि	पूषा	भर	आर्द्रा	मघा	चित्रा	काण	क्लेश
मू	श्रव	उ.भा	कृत्ति	पुन	पूफा	स्वाती	सिद्धि	सिद्धि
पूषा	धनि	रेव	रोहि	पुष्य	उफा	विशा	शुभ	शुभ
उषा	शत	अश्वि	मृग	आश्ले	हस्त	अनु	अमृत	सुख
अभि	पूषा	भर	आर्द्रा	मघा	चित्रा	ज्ये	मृत्यु	व्यय
श्रव	उषा	कृत्ति	पुन	पूफा	स्वाती	मू	गद	नाश
धनि	रेव	रोहि	पुष्य	उफा	विशा	पूषा	मातंग	लाभ
शत	अश्वि	मृग	आश्ले	हस्त	अनु	उषा	राक्षस	कलह
पूषा	भर	आर्द्रा	मघा	चित्रा	ज्ये	अभि	चर	सिद्धि
उषा	कृत्ति	पुन	पूफा	स्वाती	मू	श्रव	स्थिर	लाभ
रेव	रोहि	पुष्य	उफा	विशा	पूषा	धनि	वर्धमान	सुख

ज्योतिष्य शास्त्राचा सामान्य परिचय

नक्षत्र :- १) अश्विनी, २) भरणी, ३) कृत्तक, ४) रोहिणी, ५) मृगशिरा, ६) आर्द्रा, ७) पुनर्वसू, ८) पुष्य, ९) अश्लेषा, १०) मघा, ११) पूर्व फाल्गुनी, १२) उत्तर फाल्गुनी, १३) हस्त, १४) चित्रा, १५) स्वाती, १६) विशाखा, १७) अनुराधा, १८) ज्येष्ठा, १९) मूळ, २०) पूर्वाषाढा, २१) उत्तराषाढा, २२) श्रवण, २३) धनिष्ठा, २४) शततारका, २५) पूर्वभाद्रपदा, २६) उत्तरभाद्रपदा, २७) रेवती.

योग:- १) विष्कम्भ, २) प्रिती, ३) आयुष्मान्, ४) सौभाग्य, ५) शोभन, ६) अतिगंड, ७) सुकर्मा, ८) धृति, ९) शूल, १०) गंड, ११) वृध्दी, १२) ध्रुव, १३) व्याघात, १४) हर्षण, १५) वज्र, १६) सिद्धि, २२) साध्य, २३) शुभ, २४) शुक्ल, २५) ब्रह्मा, २६) एंद्र, २७) वैधृति.

करण:- १) बव, २) बालव, ३) कौलव, ४) तैतिल, ५) गरज, ६) वणिक्, ७) भद्रा, ८) शकुनी, ९) चतुष्पात्, १०) नागवान्, ११) विस्तुघ्न.

शुभतिथी:- २-३-५ -७-१०-१३-१५

शुभवार:- सोम, बुध, गुरु, शुक्र.

अशुभवार:- रवि, मंगळ, शनि.

शुभनक्षत्र:- स्थिर- रोहिणी, उत्तरा, उत्तराषाढा, उत्तरभाद्रपदा,

लघु- हस्त, अश्विनी, पुष्य (अभिजित्),

मृदु- मृगशिरा, चित्रा, अनुराधा, रेवती,

चर:- स्वाती, पुनर्वसु, श्रवण, धनिष्ठा, शततारका,

अशुभनक्षत्र:- कृत्तक, भरणी, आश्लेषा, ज्येष्ठा, आर्द्रा, पूर्वफाल्गुनी, पूर्वाषाढा, पूर्वभाद्रपदा,

मध्यमनक्षत्र:- मघा, मूळ, विशाखा,

दुष्ट करण:- शकुनी, चतुष्पात्, नाग, विस्तुघ्न, विष्टी (भद्रा),

सर्व कार्यासाठी साधारण दिन शुद्धी:- कृष्णपक्षात १३,१४,३० शुक्लपक्षात १, दोन्हीपक्षात ६,८,१२ तिथी, संक्रांती व्यतिपात, वैधृति,ग्रहणादिन, करिदिन, क्षय-वृध्दी तिथी, भद्राकरण, परिघ योगाचे पूर्वाध, मंगळवार, शनिवार, क्षीणचंद्र, गुरु-शुक्राचा अस्त, हे सर्व सोडून शुक्लपक्षात चंद्रबल कृष्णपक्षात ताराबल पाहून शुभकार्य करावे.

नंदादि तिथी :-

संज्ञा	नंदा	भद्रा	जया	रिक्ता	पूर्णा	फल	फल
सामान्य	शुभ	शुभ	शुभ	अशुभ	शुभ	शुक्लपक्ष	कृष्णपक्ष
तिथी	१	२	३	४	५	अशुभ	शुभ
तिथी	६	७	८	९	१०	मध्यम	मध्यम
तिथी	११	१२	१३	१४	१५/३०	शुभ	अशुभ
वार	शुक्रवार	बुधवार	मंगळवार	शनिवार	गुरुवार	सिध्दीयोग	

गुरुबल :- विवाह उपनयनादि चे वेळी वधु/वर /बटू च्या जन्मराशी पासून गुरु गोचरीरित्या २-५-७-९-११ या राशीत (स्थानात) असतील तर शुभ १-३-६-१० या स्थानि असेल तर अशुभ याकरिता गुरुमंत्र जप व शांती करण्याने दोष परिहार होईल. ४-८-१२ या स्थानी विशेष अनिष्ट असतो, याला परिहार नाही, पण प्रबल जप शांतीने अनुकूल होऊ शकेल. कर्क राशीत गुरु असेल तर ४-८-१२ स्थानी असला तरी दोष नाही.

ताराबल:- जन्मनक्षत्रापासून इष्ट दिवसाचे नक्षत्रा पर्यंत मोजून आलेल्या संख्येला ९ ने भागावे, बाकी १ राहीली तर जन्मतारा, २ राहीली तर संपत्तारा, ३विपत्तारा, ४क्षेमतारा, ५ प्रत्यक् तारा ६ साधनतारा, ७धनतारा, ८मित्रतारा जर बाकी ९ व शुन्य राहील्यास परममित्रतारा. यापैकी २,४,६,८,९ बाकी (शेष)राहील्यास शुभ

ताराशांती:- अनिवार्य पक्षात जन्म ता-यास शाकदान(भाजी दान करणे), शेष ३ असल्यास गुळ, ५ असल्यास मीठ, ७ असल्यास तीळ आणि रजत, सोने, वस्त्र इत्यादी दान केले तर दोष परिहार होतो.

चंद्रबल:- जन्मराशीपासून इष्ट चंद्रराशीपर्यंत (दोन्ही समाविष्ट करून) मोजून आलेली संख्या १ असेल तर देहसौख्य, २ असेल तर कलह, ३ द्रव्यलाभ, ४ रोगभय, ५ कार्यविकल्प, ६ शत्रुनाश, ७ सौख्यवृध्दी, ८ आरोग्यवृध्दी, ९ कार्यतामस, १० उदयोगवृध्दी, ११ इष्टार्थसिध्दी, १२ धनव्यय. जन्मराशीपासून गोचरीरित्या १,३,६,७,१०, ११ या स्थानी चंद्र असल्यास शुभ व २,४,५,८,९,१२ या स्थानी असल्यास अशुभ. शुक्लपक्षात २-५-९ स्थानी व कृष्णपक्षात ४-८-१२ स्थानी शुभ समजावा. अनिवार्य प्रसंगी चंद्राच्या प्रित्यर्थ चंद्रग्रह पूजा, चंद्रमंत्रजप व तांदळाचे दान केले तर दोष परिहार होतो. शुक्ल पक्षात चंद्रबल, कृष्णपक्षात ताराबल यांच्याकडे विशेष लक्ष द्यावेत.

पंचकर्विचार:- शुक्लपक्ष प्रतिपदापासून इष्ट दिवसापर्यंतच्या तिथीपर्यंत दिवस मोजावेत, त्या संख्येत मेष राशीपासून इष्ट लग्नापर्यंतची संख्या मिळवावी, आलेल्या बेरजेला ९ संख्येने भागावे. त्यावेळी शेष १ राहील्यास मृत्यू पंचक, २ राहील्यास अग्नीपंचक, ४ राजपंचक, ६ चोरपंचक, ८ रोगपंचक, ३,५,७,० शेष राहिल्यास निष्पंचक होईल. लग्न बलिष्ठ असल्यास पंचक दोष नाही. मृत्युपंचक, रोगपंचक परिहारासाठी क्रमशः तेल व ताम्र दान करावे.

लग्न त्याज्य काल:- मेष,वृषभ, कन्या लग्नाचे आदिभाग, कर्क, वृश्चिक,मकर, मीन लग्नाचे अंत्य भाग, मिथुन, सिंह, तुळ, कुंभ लग्नाचे मध्य भाग यातील असे प्रत्येकी अर्ध घटीका काल त्याज्य समजावेत. हे काळ सोडून शुभ कार्य करावेत.

योगातील त्याज्य काल:- या योगातील सुरुवातीचे (घटिका) व तास त्याज्य आहेत. परिघ ३० घटिका (१२ तास) शूल ५ घटिका (२ तास), गंड-अतिगंड ६ घटिका (२.२४ तास), व्याघात ९ घटिका (३.३६ तास).

दिनमान:- दिनमान म्हणजे सुर्योदयापासून सुर्यास्तापर्यंतचा काळ होय. तरी या कालावधी आणि दिनमानामध्ये ४ मिनीटांचे अंतर असते.

प्रहर (याम):- प्रहर (याम) म्हणजे अंदाजे ३ तास. सुर्योदयापासून सुर्यास्तापर्यंतच्या एकूण काळाच्या १/४ भाग हे दिनप्रहर, याचप्रमाणे सुर्यास्तापासून सुर्योदयापर्यंतचे काळाचा १/४ भाग म्हणजे रात्रीप्रहर होय.

तिथी:-सुर्योदयाचे वेळी जी तिथी असते, ती तिथी स्नान, संध्या, दान, होम असे कर्म करण्यासाठी ग्राह्य धरानी.

प्रस्थान ठेवणे:- शुभ मुहूर्तावर प्रयाण करावे. शक्य नसल्यास शुभ मुहूर्तावर सुवर्ण, रजत,धान्य,वस्त्र यापैकी एखादी वस्तु ज्या दिशेस प्रयाण करावयाचे आहे त्या दिशेस ठेवून द्यावी. ब्राह्मणांनी प्रस्थानासाठी यज्ञोपवित व सुपारी ठेवावी. प्रस्थान करून ठेवल्यानंतर पुढे ३ ते ५ दिवसांपर्यंत प्रयाण करता येईल.

ज्येष्ठ विचार:- विवाहात ३ ज्येष्ठ असू नयेत. म्हणजे ज्येष्ठ मासात ज्येष्ठ पुत्र व ज्येष्ठ कन्या यांचा विवाह करू नये. वधु-वरांपैकी कोणीतरी एकजण ज्येष्ठ असल्यास विवाह मध्यम, ज्येष्ठ पुत्राचे उपनयन, ज्येष्ठ मासात करू नये.

विवाहानंतर वधुनिवास विचार:- विवाहानंतर पहिल्या वर्षी आषाढ मासात नवऱ्याच्या घरी राहील्यास सासूला, ज्येष्ठमासात थोरल्या दाराला, पौष मासात सासऱ्याला, क्षयमासात स्वतः वधुला, अधिक मासात नवऱ्याला अशुभ असते. यासाठी पहिल्यावर्षी या मासात सासरी राहू नये. चैत्र मासात वडिलांच्या घरी राहू नये. सासू-सासरे इत्यादी संबंधीत लोक नसले तर त्या-त्या मासात नवऱ्याच्या घरी राहता येईल. संपूर्ण महिनाभर लांब राहणे शक्य नसल्यास १५,१०,७,५,३ दिवस तरी दुर राहून परस्पराना भेटू नये.

कन्या नक्षत्र दोषविचार:- कन्येचे नक्षत्र मूळ १,२,३ चरण असेल तर सासऱ्याला, आश्लेषा २,३,४ चरण सासूला, विशाखा ४ चरण धाकट्या दाराला, राहिलेले विशाखा नक्षत्राचे चरण थोरल्या दाराला अनिष्ट समजावेत.

एक नक्षत्र एक राशी विचार:-

- ◆ वधु व वर यांचे नक्षत्र रोहीणी, आर्द्रा, पुष्य, मघा, विशाखा, श्रवण, उत्तरभाद्रपदा, रेवती यापैकी एक असेल तर उत्तम,
- ◆ अश्विनी, मृगशिरा, पुनर्वसू, चित्रा, अनुराधा, पूर्वभाद्रपदा नक्षत्रांपैकी एक असेल तर मध्यम आणि इतर नक्षत्रांपैकी एक असेल तर अशुभ.
- ◆ तरीपण वधु वरांचे नक्षत्र एक असून चरण भिन्न असल्यास व वराचे नक्षत्र चरण पहिले असेल तर शुभ.
- ◆ पण अश्विनी,कृत्तक, रोहिणी, मृगशिरा, आर्द्रा, पुष्य,मघा, हस्त, स्वाती, विशाखा, पूर्वाषाढा, शततारका हे नक्षत्र वधुचे असून वराचे नक्षत्रापेक्षा पहिले असेल तर शुभ.
- ◆ एक राशी असून नक्षत्र भिन्न असेल तर नाडी आणि गण दोष पाहू नये. त्याचप्रमाणे वधु-वरांचे नक्षत्र एक असून चरण भिन्न असेल तरी कोणताही दोष नाही.

मुंडाविचार:- एकच कुटुंबात विवाह झाल्यानंतर ६ महिन्यांचे आत चौल(जावळ काढणे) करू नये. परंतु उपनयन आवश्यक करता येईल. कात्यायन यांच्या प्रमाणे उपनयन हे मुंडज नव्हे. त्याला प्रत्येक ठिकाणी मंगल कार्य असे ज्योतिर्विबंध व निर्णयसिंधूत सांगितले आहे. या काळात चौल देखिल उपनयनाचे दिवशी करतात. म्हणून विवाह कार्यांनंतर उपनयन कार्याला निषेध केला आहे. परंतु चौल कार्य घरातील विवाह कार्याच्या आधी करून नंतर त्या मुलाचे उपनयन करता येईल. चौल आणि उपनयन हे दोन्ही वेगवेगळे संस्कार आहेत हे लक्षात ठेवावे.

जन्ममास नक्षत्र विचार:- ज्येष्ठ पुत्र असेल तर जन्ममास, जन्मनक्षत्र, जन्मदिवस या दिवशी कोणतेही संस्कार करू नयेत. द्वितीयादी पुत्रांना दोष नाही.

जननशांती विचार:-वाळ जन्माला येते तेव्हा कृष्णपक्षाचे १४,३० ही तिथी, आश्लेषा, ज्येष्ठा, मूळ, चित्रा १-२ चरण, पुष्य २-३ चरण, उत्तरा १ चरण, पूर्वाषाढा ३ चरण, मघा १ चरण, विशाखा ४ चरण, रेवती ची शेवटची २ घटिका, अश्विनीची पहिल्या २ घटिका असे नक्षत्र असेल तर तसेच व्यतिपात, वैधृति योग, भद्रा करण, संक्रांती, प्रहणदिन, क्षय, यमघंट,दग्ध, मृत्युयोग, नक्षत्र विषघटी, जुळे मुले, सदंत जनन, अधोमुख जनन, त्रिक प्रसव, तीन मुलांनंतर मुलगी, किंवा तीन मुलींनंतर मुलगा, पित्रेक नक्षत्र, मात्रेक नक्षत्र, मात्रेक नक्षत्र, भग्नैक नक्षत्र, तिथी गंडात, लग्न गंडात, नक्षत्र गंडात, यापैकी काही एक असेल तरी जनन शांती करणे आवश्यक आहे.

साडेतीन मुहूर्त:- १) युगादि (पाडवा), २) अक्षय्य तृतिया, ३) विजया दशमी, हे तीन्ही पूर्ण मुहूर्त असून बलिप्रतिपदा अर्धा मुहूर्त आहे. हे मुहूर्त सामान्यपणे सर्व कार्यास शुभ परंतु काही कार्य करायला योग्य नाहीत. याबद्दल ज्योतिष्यांचा सल्ला घ्यावा.

शांती व होमासाठी अग्नि पाहण्याची पध्दत:- शुक्ल प्रतिपदेपासून इष्ट तिथीपर्यंतच्या संख्येला इष्ट वाराची संख्या मिळवावी. व त्यात १ मिळवून आलेल्या संख्येला ४ संख्येने भागावे. शिल्लक शुन्य किंवा ३ राहिल्यास भूमिवर अग्निचे निवास आहे असे समजावे. तो दिवस होम हवन करण्यासाठी प्रशस्त समजावा.

भूमिवर अग्नि असणाऱ्या तिथी व वार दर्शविणारा तक्ता -

र	सो	मं	बु	गु	शु	श	र	सो	मं	बु	गु	शु	श
1	1	3	2	1	1	3	2	1	1	3	2	1	1
2	4	4	3	2	4	4	3	2	4	4	3	2	4
5	5	7	6	5	5	7	6	5	7	6	5	5	7
6	8	8	7	6	8	8	7	6	8	8	7	6	8
9	9	11	10	9	9	11	10	9	9	11	10	9	9
10	12	12	11	10	12	12	11	10	12	12	11	10	12
13	13	15	14	13	13	15	14	13	13	15	14	13	13
14			15	14			30	14			30	14	

नक्षत्र चरणाक्षर

अश्विनी	चू	चे	चो	ला	स्वाती	रू	रो	ता
भरणी	ली	लू	ले	लो	विशाखा	ती	तू	ते
कृत्तिका	आ	ई	उ	ए	अनुराधा	ना	नी	नू
रोहिणी	ओ	वा	वी	वू	ज्येष्ठा	नो	या	यी
मृगशिरा	वे	वो	का	की	पूर्वाषाढा	ये	यो	भा
आर्द्रा	कू	घ	ङ	छ	उत्तराषाढा	भू	फा	झ
पुनर्वसु	के	खे	हा	ही	श्रवण	भे	भो	जा
पुष्य	हू	हे	हो	हो	धनिष्ठा	खी	खू	खे
आश्लेषा	डी	डू	डे	डो	शततारका	गा	गी	गू
मघा	मा	मी	मू	मे	पूर्वाभाद्र	गो	सा	सी
पूर्वा	मो	टा	टी	टू	उत्तराभाद्र	से	सो	दा
उत्तरा	टे	टो	पा	पी	रेवती	दू	डू	अ
हस्त	पू	षा	णा	ठा		दे	दो	चा
चित्रा	पे	पो	रा	री				

मास कर्तव्य

नागपंचमी:- श्रावण शु. पंचमी दिवशी देवपूजा झाल्यावर मृत्तिकेनी तयार केल्या (मातीचे) नागदेवतेची पूजा करावी. विशेष करून भगवानाचे शय्या स्वरूप असलेल्या आदिशेषाचे आणि वासुकी तक्षक इत्यादी नागदेवतांची पूजा करावी.

पवित्र दोर बंधन:- श्रावण शुद्ध द्वादशीचे दिवशी पवित्र समर्पण अवश्य केले पाहिजे. त्यामुळे वर्षभर केलेल्या देवपूजेला पूर्णत्व येते. नाही केल्यास वर्षभराची पूजा निष्फल ठरते. तीन धाग्याचा एक दोरा, तीन पदरी घ्यावा. उंच प्रतिमेच्या पादापर्यंत (पायापर्यंत) असल्यास उत्तम, गुड्यापर्यंत मध्यम, नाभीपर्यंत अधम. १०८ दोरे असायला हवेत. ३६गाठीचे असल्यास उत्तम, २४ गाठीचे मध्यम, १२ गाठीचे अधम. रेशमी दोरा असल्यास उत्तम, कापसाचे दोर्यानेही करता येईल. एकदशीचे दिवशी कमट्या किंवा बांबूच्या टोपल्यात हे दोर्याने केलेले पवित्र ठेवून, "द्वैतस्य त्वा सवितुः प्रसवेच्छिनोर्बाहुभ्यां पूष्णो हस्ताभ्याम्" हा मंत्र म्हणत तीन वेळा प्रोक्षण करावे. "येन देवाः पवित्रेणात्मानं पुनते सदा । तेन सहस्रधारेण पावमान्यः पुनन्तु माम् । प्रजापत्यं पवित्रं शतोद्यामं हिरण्यमयम् । तेन ब्रह्मविदो वयम् पूतं ब्रह्म पुनीमहे" असे अभिमंत्रित करून, नारायण आवाहयामि । वासुदेवं ..। विष्णुं ..। केशवं..। नारायणं..। कृष्णं आवाहयामि असे धाग्यांमध्ये भगवंताच्या मूर्तीचे आवाहन करावे. धाग्यातील गाठीत विंध्यं, तैजसं, प्राज्ञं, तुरीयं, आत्मानं, अंतरात्मानं, ज्ञानात्मानं, परमात्मानं, वासुदेवं, संकर्षणं, प्रद्युम्नं, अनिरुद्धं, मत्स्यं, कूर्मं, वराहं, नारसिंहं, वामनं, परशुरामं, रामं, कृष्णं, बुद्धं, कल्किं, अनंतं, विश्वरूपं, अग्निस्थं अनिरुद्धं, वायुं प्रद्युम्नं, सूर्यसं संकर्षणं, आवाहयामि, सर्वं दोच्यात प्रजापतिगं वासुदेवं आवाहयामि" असे आवाहन करून षोडशोपचार पूजा करावी. आमंत्रितोसि देवेश पुराण पुरुषोत्तम । प्रातस्त्वं पूजयिष्यामि सांनिध्यं कुरु केशव ॥ (ज्याला अधिवास म्हणतात)

द्वादशीचे दिवशी तयार केलेले हे पवित्र घेऊन देवदेव नमस्तुभ्यं पवित्रं पूतमुत्तमम् । गृहित्वा वार्षिकीं पूजां भगवन् परिपूर्य ॥ अशी प्रार्थना करून "अतो देवा अंतु नो यतो विष्णुर्विचक्रमे । पृथिव्याः सप्तधामभिः" या मंत्राने समर्पण करावे. नंतर अर्चना व मंगलारती करून ते पवित्र लक्ष्मी आणि वाय्वादि देवतांना समर्पण करून मग स्वतः धारण करावे.

धारण मंत्र:- पवित्रं वैष्णवं तेजाः सर्वं विघ्न निवारणम् ।

पूजा षाडगुण्य सिद्धयं ममांगं धारयाम्यहम् ॥

नवरात्र घटस्थापना क्रम:- अश्वीन शुद्ध प्रतिपदा रोजी त्यांच्या त्यांच्या संप्रदायास अनुसरून (९,७,५,३ दिन) देवघरात घटस्थापना करून कुलदेवताची पूजा करावी. "मही चौः पृथिवी च न इमं यज्ञं मिमिक्षताम् । पिपातुं नो भरीमभिः ॥ भूमीचा स्पर्श करावा. शुद्ध भूमीवर किंवा टोपलीत मृत्तिका (माती) घालून त्यावर " औषधयः सं वदंते सोमेन सह राजा । यस्मै कुषोति ब्राह्मणस्तं राजन् पारयामसि ॥" अंकु येतील असे धान्य घालून "आ क्लेशेषु धावति पवित्रे परि शिच्यते । उक्थैर्यज्ञेषु वर्धते ॥" असे कलश ठेवून "इमं मे गंगे यमुने सरस्वती शतुद्री स्तोमं सचता पुरुष्या । असिक्न्या मरुद्वधे वितस्तयाजीकीये श्रुणुह्या सुषोमया ॥" असे पाणी भरून "गंधद्वारां दुराधर्शां नित्यपुष्टां करीषिणीम् । ईश्वरी सर्वभूतानां तामिहोपह्वये श्रियम् ॥" गंध अर्पण करावे. "या फलिनीर्या अफला अपुष्या याश्च पुष्पिणीः । बृहस्पतिः प्रसूतास्तानो मुंचंत्वंहसः ॥" सुपारी घालावी. "स हि रत्नानि दाशुषे सुवाति सविता भगः । तं भागं चित्रमिमहे ॥" असे म्हणत रत्न ठेवावे. "हिरण्यरुपः स हिरण्य संदुग्गां नपात् सेतु हिरण्य वर्णः । हिरण्ययात् परि योननिषद्या हिरण्यदा ददत्यन्नमस्मै ॥" असे म्हणत सोने ठेवावे. "युवा सुवासाः परीवीत अगात् स उ श्रेयान् भवति जायमानः । तं धीरासः कवयः उन्नयति स्वाधयो मनसा देवयंतः ॥" असे म्हणत दोरा घेवून गुंडाळून "तत् त्वायामि ब्रह्मणा वंदमानस्तदा शास्ते यजमानो हविर्भीः । अहेळमानो वरुणेह बोध्युरुशंसमान आयुः प्रमोषीः ॥" अशी वरुण देवाची पूजा करून त्यावर कुलदेवता ठेवून पूजा करावी.

दीपस्तंभ स्थापना:- नवरात्रीत अखंड ९,७,५,३ दिवशी देवा पुढे तुपाचा दिवा लावावा. देवापुढे दिपस्तंभ ठेवून त्याला फुलाची माळ गुंडाळावी. स्तंभाचे वरच्या भागात कृत्तिकादी २७ नक्षत्रांचे आवाहन करून वाती खालील जे नाल असते त्यात वासुकीने नमः असे वासुकीचे आवाहन करून तुपात लक्ष्मी देवीचे चिंतन करीत "अग्निनाग्निः समिध्यते क्विरुहपतिर्युवा । हव्यवाट जुह्वास्यः ॥" असे म्हणत दिवा लावावा. ९ दिवस दिवा शांत होऊ नये (विज्रू नये) याची काळजी घ्यावी.

सरस्वती पूजा:- वेद, भागवत, सर्वमूल, सुधादि ग्रंथांना एक मंटपात ठेवून वेदव्यास देव आणि परशुराम देवाची पूजा करावी. त्याच बरोबर व्यासांचे शिष्य बादरी, जैमिनी, सुमंतु, वैशंपायन, अश्रमरथ्य, पैल, कशकृष्ण, लोमश ऋषीं यांचीही पूजा करावी. आवरण पूजा करणा-यांनी इंद्रादी लोकमालांच्या श्वेतच्या आवरणाच्या अगोदर या ऋषींचे आवाहन करून पूजा करावी.

विजया दशमी:- या दिवशी सुगंधी द्रव्याने देवाला विशेष अभिषेक करावा, हे महापुण्यप्रद आहे. या शिवाय या दिवशी केलेले दान करोडोपटीने जास्त फलप्रद होते.

नरकचतुर्दशी:- श्रीकृष्णाने नरकसुराचा या दिवशी वध केला आहे. या दिवशी पहाटे चंद्रोदयाचे वेळी स्त्रियांनी घरातील सर्वांना आरती ओवाळावी. सर्वांनी अभ्यंग स्नान करावे. यति आणि विधवा स्त्रियांनाही हा विधी सांगितलेला आहे.

भीष्मपंचक :- कार्तिक शु. एकदशी दिवशी प्रारंभ करावे. गोमय लावून स्नान करून देव पूजा केल्यानंतर १०८ वेळा वासुदेवाचा जप करावा. द्वादशीपासून पौर्णिमेपर्यंत "विष्णवे नमः" या मंत्राने १०८ वेळा तुपाने होम करावा. रोज एक-एक फूल घेवून देवाचे एक एक अंगाची पूजा करावी.

दिवस पहिला दुसरा तिसरा चौथा पाचवा
पुष्प कमल बिल्वपत्र भृंगराज कर्वीर चंपक
देवाचे अंग पाद गुड्या नामी रक्ष्य मुख
आहार -- गोमय, गोमूत्र क्षीर दधि तूप
 शेवटी पौर्णिमेचे दिवशी उद्यापन म्हणून पूजा होम, ब्राह्मण भोजन, हे कार्य करून सायंकाळी ५ फुलांनी भगवंताच्या समग्र प्रतिमेची पूजा करावी. भीष्माचार्यांना अर्घ्य देवून नक्षत्र पाहिल्यावर पारण करावे.

भीष्मांचे अर्घ्यमंत्र-सत्यव्रताय शुचये गांगेयाय महात्मने । भीष्माय तद्दाम्यर्घ्यं आजन्मब्रह्मचारिणे ॥

गोवत्सद्वादशी:- कार्तिक कृष्ण द्वादशीचे दिवशी सवत्स गाईला गंध, पुष्पादिकांनी पूजा करून पुष्प अक्षता, तिलांनी अर्घ्य द्यावेत. **मंत्र :-** क्षीरोदारुणं संभूते सुरासुर नमस्कृते । सर्वदिवस्ये मातर्गुहाणार्घ्यं नमो नमः । सुरभि त्वं जगन्मातः देवि विष्णुपदे स्थितः । सर्वदिवस्ये ग्रासं मया दत्तमिमं ग्रस ॥ ततः सर्वमये देवि सर्वं देवैरलंकृते । मातर्ममाभिलषितं सफलं कुरु नंदिनी ॥" अशी प्रार्थना करावी.

अशून्यशयनव्रतः - पतिपत्नीना एकमेकांपासून विरह होवू नये यासाठी आषाढ कृष्ण द्वितीयेच्या दिवशी या व्रताचे आचरण करावे. तसेच श्रावण भाद्रपद आश्विन मासांच्या कृष्ण द्वितीयाला पण आचरण करावे. या दिवशी देवासाठी एक पलंग तयार करून रेशमी वस्त्र घालून त्यावर लक्ष्मी नारायणांच्या प्रतिमा ठेवून षोडशोपचार पूजा करून अशी प्रार्थना करावी.

मंत्र:- लक्ष्म्या विद्युज्यते देव न कदाचित् यथा भवान् । तथा क्लत्रसंबंधो देव मा मे विद्युज्यताम् ॥ लक्ष्म्या न शून्यं वरद यथा ते शयनं सदा । शय्या ममापि अशून्यास्तु तथात्र मधुसूदन ॥" नंतर चंद्राला अर्घ्य द्यावेत. "गगनांगण संदीप क्षीराब्धि मथनोद्भव । भाभासित दिगामो ग रमानुज नमोस्तुते ॥" व्रत पूर्ण झाल्यावर दंपतीला नविन अंशरण व लक्ष्मी नारायणांच्या प्रतिमेचे दान द्यायला पाहिजे.

लक्ष नमस्कार (एक लाख नमस्कार) :- लक्ष नमस्कार, लक्ष प्रदक्षिणा, लक्ष तुळशी, लक्ष पुष्प, लक्ष वाती, लक्ष दिप, या व्रतांना आषाढ मासात प्रारंभ करून कार्तिक मासात समाप्त केले पाहिजे. लक्ष दिप व्रतासाठी कार्तिक, माघ, वैशाख मास देखिल उत्तम आहे. हे व्रत पुण्याहवाचन करून प्रारंभ करणे श्रेष्ठ आहे. स्वतः केलेल्या सर्व पापांना कबूल करून क्षमा याचना करीत देवापुढे संकल्प पूर्वक "चार्तुमस्ये तु संप्राप्ते केशवे शयनं गते । आषाढस्य सिते पक्षे एकदश्यां समाहिते ॥ मम लक्ष नमस्कार व्रतस्य पुरुषोत्तम । निर्विघ्नं तद् व्रतं सांगं कुरु त्वं कृमया हरे ॥ पापपंक्तिमग्नं मां पापवैशस्यभाजनं । व्रतानेन सुप्रीत समुद्धर जगत्पते ॥" अशी प्रार्थना करून नमस्कार करावा.

लक्षवाती तयार करणे (लक्षवती व्रत) :- कार्तिकत हजारपट, माघ महिन्यात लाख पट व वैशाखात केत्यास करोडपट जास्त पुण्य लाभते.

प्रार्थना:- लक्षवर्ति व्रतं देव स्वीकृतं पुरतो तव । निर्विघ्नं सिद्धिमायातु सांगं कुरु दयानिधे ॥
गोपच व्रत:- आषाढ शु. एकदशीस प्रारंभ करून ३३ गोपच रोगोळ्या काढून त्यांना गंध पुष्पाने पूजा करावी. ३३ वेळा प्रदक्षिणा नमस्कार घालून कार्तिक शु. द्वादशीचे दिवशी ३३ अपूप (अनारसे) दान द्यावेत. असे ५ वर्ष करून नंतर उद्यापन करावे.

श्राद्ध विचार :- मुलांचा विवाह झाल्यानंतर १ ते ३ महिन्यापर्यंत पिंड प्रदान करू नये असा नियम आहे. परंतु हा नियम आई-वडिलांच्या श्राद्धासाठी लागू पडत नाही. इतर लोकांचे श्राद्ध असल्यास १ ते ३ महिन्या पर्यंत पिंड प्रदान करू नये. आई वडिलांचे असल्यास पिंड प्रदान आवश्यक आहे. विवाहाचे अगोदर केव्हाही पिंड प्रदानासह श्राद्धविधी करता येतो.

श्राद्धतिथी माहीत नसल्यास:- ज्यांची अचूक श्राद्धतिथी बाबत माहिती मिळविणे शक्य नाही त्यांचे श्राद्ध मार्गशीर्ष किंवा माघ महिन्याच्या अमावस्या किंवा द्वादशीचे दिवशी करता येते.

अमावस्या (दर्श):- दर्शाचे दिवशी द्वादश पितुंना मात्र तिलोदक तर्पण द्यावेत. नंतर प्रतिनित्य ब्रह्मयज्ञ आणि देव, ऋषी आचार्य यांना तर्पण दिल्यावर केवळ पाण्याने सर्व पितुंना तर्पण द्यावेत. अमावस्या (दर्श) दिवशी केवळ द्वादश पितुंना तिल तर्पण आणि ब्रह्मयज्ञात सर्व पितु तर्पण असे द्यावयाचे असते.

रजस्वला विचार

रजोदर्शन निर्णय:- सुर्यास्तापासून सुर्यादयापर्यंतचे काळात तीन भाग करून पहिल्या दोन भागात रजोदर्शन झाले तर आदल्या दिवशी प्रथम दिवस व तिसऱ्या भागात रजोदर्शन झाले तर दुसऱ्या दिवशी प्रथम दिवस असे समजावे.

रजस्वला अशौच विचार:- आजारपण किंवा व्याधीमुळे रजोदर्शन झाले तर अशौच नाही. नियमीत पण दर महिन्याला एकदा रजोदर्शन झाले तर ३ दिवस अशौच आचरण करावे. रजस्वला झाले पासून १८ व्या दिवशी पुन्हा रजोदर्शन झाले तर १ दिवस अशौच, १९ व्या दिवशी २ दिवस, व २० व त्यानंतर रजोदर्शन झाले तर ३ दिवस अशौच आचरण करावे. १८ दिवसाच्या आत रजोदर्शन झाले तर केवळ स्नान शुद्धी सांगीतली आहे.

ज्वर, आजारपण इ.मुळे खिला स्नान करणे शक्य नसल्यास रजस्वला शुद्धीसाठी तीला स्पर्श करून स्नान करणे असे १० वेळा करावेत.

पंचागात व्रत उपवासादी विषय केवळ सामान्य माहितीसाठी दिले आहेत. विशेष माहितीसाठी जाणकार विद्वानांकडे विचारणा करून आचरण करावे.

नवग्रह पूजेसाठी किंवा अंगठीत नवग्रह ठेवण्याचे क्रम:-

प्रत्येक ग्रहाच्या उजव्या भागात अधिदेवता, डाव्या भागात प्रत्याधिदेवता, ग्रहांचे धातू, धान्य, जपसंख्या व जपाचे श्लोक खालीलप्रमाणे दिले आहेत.

दिशा	विष्णु-बुध-नारायण पच्छ/मृग/४०००	शुक्र-इंद्र वज्र/शेवडा/१६०००	आपः-सोम-उमा वज्र/तांदुळ/११०००	अशुभ
पश्चिम	प्रियंगु कलिक श्यामं रूपेणा प्रतिमं बुधम् । सौम्य सौम्यगुणोपतेम् तं बुधं प्रणमाम्यहम् ॥	हिमकुंदु समाभासं दैत्यानां परमं शुक्रम् । सर्वं शास्त्र प्रवक्तारं भार्गवं प्रणमाम्यहम् ॥	दाधि शंख तुषारामं क्षीरोदारुणं सतिभम् । नमामि शशिनं देवं शंभोर्मुकुट भूषणम् ॥	
उत्तर	इंद्र-ब्रह्मस्पती-ब्रह्मा पुष्कराज/हरमरा/१९००० देवांना च ऋषीणां च गुरुं कांचनसत्रिभम् । बुद्धिभूतं त्रिलोकेशम् तं नमामि ब्रह्मसतिम् ॥	अग्नि-सूर्य - रुद्र माणिक/गहू/७००० जपाकुसुमसंकाशं कश्यपेयं महाशुक्तिम् । तमोर्न सर्वं पापघ्नं प्रणतोस्मि दिवाकरम् ॥	भूमि-मंगळ-स्कंध प्रवाळ/तूप /१०००० धरणीमर्मसंभूतं विद्युत्कालिसमप्रभम् । कुमार् शक्तिहस्तं च मंगलं प्रणमाम्यहम् ॥	तक्षिणा
दक्षिण	ब्रह्मा-केतु-चित्रगुप्त वैदूर्य/हुलगा/१७००० पलाशपुष्पसंकाशं तारकाग्रहं मस्तकम् । त्रैद्री रौद्रात्मकं घोरं तं केतुं प्रणमाम्यहम् ॥	प्रजाप्रति-शनि-यम नीलमणी/तीळ/२३००० नीलाजनसमाभासं रविपुत्रं यमाग्रजं । छायामार्तांस्त्रिभूतं तं नमामि शनैश्चरुम् ॥	सर्प-राहू-कल गोमेध/उडिर/१८००० अर्धकयं महावीरं चंद्रादित्यविमर्दनम् । सिंहाकगर्भसंभूतम् तं राहुं प्रणमाम्यहम् ॥	रैजस

जननअशौच (वृद्धि)निर्णय

प्रथम दिन निर्णय :-रात्री जनन /मरण किंवा रजोदर्शन झाले तर रात्रीच्या एकूण कळाले ३ भाग करून पहिल्या २ भागात झालेतर पूर्व दिवशी प्रथम दिन,तिसऱ्या भागात झाले तर २ दिवशी प्रथम दिन असा निर्णय करावा.

गर्भस्त्राव झाले असता :- पहिल्या ३ महिन्यात फक्त आईला ३ दिवस, चौथ्या महिन्यात आईला ४ दिवस रजस्वला अशौच असते. पित्रादि सर्व संपिंडांना स्नानाने शुद्धी

गर्भपात झाले तर :- ५ व ६ व्या महिन्यात झाला तर क्रमशः ५-६ दिवस आईला रजस्वला अशौच, पित्रादि सर्व संपिंडांना ३ दिवस, जनन अशौच (वृद्धि) मरण अशौच नाही.

प्रसव:- ७ व्या महिन्यापासून केव्हाही प्रसव झाले तर आई वडिल व सर्व संपिंडांना संपूर्ण १० दिवस जनन अशौच (वृद्धि)

मुल मृत होवून जनन झाले तर :- आई वडील सर्व संपिंडांना जनन अशौच, मरणअशौच नाही. जन्म घेवून नाळ कपण्यापूर्वी मृत झाले तर आईला १० दिवस जनन अशौच, पित्रादि पिंडांना ३ दिवस अशौच, मरण अशौच नाही.नाळ कपलेनंतर १० दिवसाचे आत बाळ मृत झाले तर आई आणि सर्व संपिंडांना १० दिवस जनन अशौच, मरणअशौच नाही.

वडिलांचे घरी मुलगी बाळंतीण झाली तर:- आई वडिलांना (बाळाचे आजोबा-आजी माहेरचे) ३ दिवस जनन अशौच, (वृद्धि) व त्याच घरात राहणाऱ्या बाळंतीणीच्या भाऊ,कका, यांना १ दिवस जनन अशौच.

नवऱ्याच्या घरी बाळंतीण झाली तर:-बाळंतीणीच्या आई वडिलांना व इतर माहेरच्या नातेवाईकांना जनन अशौच नाही.

विशेष:- आईला जनन अशौच जितके दिवस असते (१० - ३) तितके दिवस रजस्वला सारखे अस्पृश्यत्व असते.

लहान मुलांचा मृत्यू झाले असता दहन /खनन विचार:-

- १) नामकरणाने अगोदर (१२ दिवसांपर्यंत) पुरण्यात यावे. दहन करू नये.
- २) १२ दिवसांनंतर ३ वर्षांपर्यंत दहन करणे किंवा खनन (मातीत पुरणे) चालते.
- ३) प्रथम वर्षाच चौर संस्कार झाले असतील तर दहन विधीच करावा.
- ४) ३ वर्षांनंतर चौर संस्कार झाला असेल वा नसेल तरी दहनच करावे.

मरण अशौच (सूतक)

कोणी मृत झाले तर	कोणास	कित्या अशौच
१)पुत्राचे मरण		
जन्मानंतर १० ते १२ दिवसात	आई- वडील- सावत्र आई इतर संपिंडांना	३ दिवस स्नान मात्र
१२ दिवसांनंतर ७ महिन्यांच्या आत.		
दहन व खनन दोन्ही	आई- वडील- सावत्र आई	३ दिवस
दहन केलेले असल्यास	संपिंडांना	१ दिवस
खनन केलेले असल्यास	संपिंडांना	स्नान मात्र
७ महिन्यांनंतर १ वर्षांपर्यंत		
चूडा संस्कार झाला असेल तर	आई- वडील- सावत्र आई व इतर संपिंडांना	३ दिवस
७ महिन्यांनंतर ३ वर्षांपर्यंत		
चूडा संस्कार नसताना	आई- वडील- सावत्र आई	३ दिवस
दहन किंवा खनन	संपिंडांना	१ दिवस
३ वर्षांनंतर उपनयनापूर्वी (चौर कर्म झाले असो व नसेल)	आई-वडील-सावत्र आई व इतर संपिंडांना	३ दिवस

२)उपनीत पुत्राचे मरण	आई- वडील- सावत्र आई व इतर संपिंडांना	१० दिवस
मरण वार्ता १० दिवसांनंतर कळल्यास	आई- वडील- सावत्र आई	३ दिवस
मरण वार्ता १० दिवसांनंतर कळल्यास	संपिंडांना	स्नान मात्र
अनुपनीत पुत्राची मरण वार्ता १० दिवसांनंतर कळल्यास कोणालाही		अशौच नाही.

३)कन्येचे (मुलीचे) मरण		
१० दिवसापासून ६ महिन्यांपर्यंत	आई- वडील- सावत्र आई संपिंडांना(३ पीढ्यांपर्यंत)	१ दिवस स्नान मात्र
६ महिन्यापासून ३ वर्षांपर्यंत	आई- वडील- सावत्र आई संपिंडांना(३ पीढ्यांपर्यंत)	३ दिवस स्नान मात्र
३ वर्षांनंतर विवाहापूर्वी साखरपूडा झाला नसल्यास	आई- वडील- सावत्र आई संपिंडांना(३ पीढ्यांपर्यंत)	३ दिवस १ दिवस
साखरपूडा झाला असल्यास	आई- वडील- सावत्र आई व इतर संपिंडांना	३ दिवस
	कोणाबरोबर साखरपुडा झालेला आहे तो मुलगा,	
	त्याचेआई-वडील व संपिंडांना	३ दिवस

विवाहित कन्येचे मरण		
नवऱ्याच्या घरी झाले असता	नवऱ्याला व त्याच्या संपिंडांना आई- वडील- सावत्र आई भाऊ किंवा सावत्र भाऊ कका व इतर संपिंडांना	१० दिवस ३ दिवस पक्षिणी १ दिवस
पित्याच्या घरी झाले असता	आई- वडील- सावत्र आई भाऊ किंवा सावत्र भाऊ कका व इतर संपिंडांना	३ दिवस १ दिवस
ग्रामांतरी मृत असता	आई- वडील- सावत्र आई	पक्षिणी

४)आई-वडील-सावत्र आई यांचे मरण	उपनीत व अनुपनीत मुलगा व अविवाहित मुलीस. विवाहित मुलीस.	१० दिवस ३ दिवस
मरणाची वार्ता १० दिवसांनंतर किंवा वर्ष झाल्यावर कळल्यास	मुलाला विवाहित मुलीस.	१० दिवस पक्षिणी
३ दिवसांनंतर १० दिवसांच्या आत कळल्यास	विवाहित मुलीस.	३ दिवस

५)पितामहाचे व चुलत्याचे (वडिलांचे वडिल व कका)	विवाहित नातीस/विवाहित पुतणीस स्नानमात्र	
--	---	--

६)भावाचे		
बहिणीच्या घरी मृत असता	बहिणींना	३ दिवस
अन्यठिकाणी मृत असता	बहिणींना	पक्षिणी
ग्रामांतरी मृत असता	बहिणींना	१ दिवस
अनुपनीत मृत असता	बहिणींना	स्नान मात्र
सावत्र भावासाठी ही वरील प्रमाणे समजावे.		

७) विवाहित भगिनीचा मृत्यू झाल्यास		
भावाच्या घरी मृत असता	उपनीत भावांना	३ दिवस
अन्यठिकाणी मृत असता	उपनीत भावांना	पक्षिणी
ग्रामांतरी मृत असता	उपनीत भावांना	१ दिवस
	भावाच्या पत्निला	अशौच नाही
बहिणीच्या घरी मृत असता	बहिणींना	३ दिवस
अन्यठिकाणी मृत असता	बहिणींना	पक्षिणी
ग्रामांतरी मृत असता	बहिणींना	१ दिवस

८)मामाचे (आईचा भाऊ)	भाचा व भाचीस	पक्षिणी
आपल्या घरी मृत असता	भाचा व भाचीस	३ दिवस
अन्यठिकाणी पण उपकृत आहेत	भाचा व भाचीस	३ दिवस
ग्रामांतरी किंवा अनुपनीत असल्यास	भाचा व भाचीस	१ दिवस
सावत्र मामासाठी ही वरील प्रमाणे समजावे.		

९)मामाची बायको (मामीचे)	भाचा व भाचीस	पक्षिणी
सावत्र मामीचे	भाचा व भाचीस	स्नान मात्र

१०)आईचे वडील किंवा आई (आजोबा /आजी)	नातू किंवा नातीस	३ दिवस
ग्रामांतरी मृत असल्यास	नातू किंवा नातीस	पक्षिणी

११)आईची बहिण (मावशीचे)		
स्वगृही मृत असता	भाचा व भाचीस	३ दिवस
अन्य गृही	भाचा व भाचीस	पक्षिणी

१२)वडीलांच्या बहिणीचे (आल्याचे)		
स्वगृही मृत असता	भाचा व भाचीस	३ दिवस
अन्य गृही	भाचा व भाचीस	पक्षिणी
सावत्र आल्याचे	भाचा व भाचीस	स्नान मात्र

१३)भाचा व भाचीचे (बहिणीच्या मुलांचे)		
उपनीत भाचा	मामा व मावशीस	३ दिवस
अनुपनीत भाचा	मामा व मावशीस	पक्षिणी
भाची	मामा व मावशीस	स्नान मात्र

१४) भाचा व भाचीचे (भावांच्या मुलांचे) आल्यास	स्नान मात्र	३ दिवस
१५) मुलीचा मुलगा (नातू) उपनीत	आजोबा आजीला	पक्षिणी
अनुपनीत	आजोबा आजीला	स्नान मात्र
मुलीची मुलगी (नात)	आजोबा आजीला	स्नान मात्र

१६) आत्ये /मामे/मावस भाऊ (आत्म बंधुत्रय)यांचे		
स्वगृही मृत असता	स्वतला	३ दिवस
अन्य गृही	स्वतला	पक्षिणी
अनुपनीत	स्वतला	१ दिवस

१७) आई वडीलांचे आत्ये /मामे/मावस भाऊ (मातृ-पितृ बंधुत्रय)		
स्वगृही मृत असता	स्वतला	३ दिवस
अन्य गृही	स्वतला	पक्षिणी
अनुपनीत	स्वतला	१ दिवस
रक्कना १६,१७ मध्ये पुरुषा ऐवजी स्त्री मृत असून		
विवाहित असल्यास	स्वतला	१ दिवस
अविवाहित असल्यास	स्वतला	स्नान मात्र
१८) आत्म बंधुत्रय, मातृ-पितृ बंधुत्रय	मुलींना	स्नान मात्र

विशेष :- येथे एखाद्या व्यक्तीचे आत्मबंधुत्रय, पितृबंधुत्रय व मातृबंधुत्रय हे जर मृत झाले तर त्या व्यक्तीला वरील प्रमाणे अशौच आहे. त्याच प्रमाणे ती व्यक्ती जर मृत झाली तर त्या व्यक्तीच्या आत्मबंधुत्रयांना वरीलप्रमाणे अशौच आहे. पण पितृबंधुत्रय आणि मातृबंधुत्रयांना अशौच नाही.

१९) नवरा बायको यांची	परस्पराना	१० दिवस
मरणवार्ता परस्पराना		
१० दिवसानंतर समजलीतर	परस्पराना	१० दिवस
सवतीचे	नवऱ्याला	१० दिवस

२०) बायकोचे आई - वडील (सासू - सासऱ्याचे)		
जवळ मृत असता	जावयाला	३ दिवस
परस्थळी मृत असता	जावयाला	१ दिवस
परस्थळी पण उपकृत आहेत	जावयाला	३ दिवस
पत्नी हयात नसेल तर	जावयाला	१ दिवस

२१) बायकोचा भाऊ (मेव्हण्याचे) उपनीत	नवऱ्याला	१ दिवस
अनुपनीत / ग्रामांतरी /		
बायको हयात नसेल तर	नवऱ्याला	स्नान मात्र

२२) बायकोच्या बहिणीचे (मेव्हणीचे)	नवऱ्याला	१ दिवस
ग्रामांतरी आणि पत्नी हयात नसेल तर	नवऱ्याला	स्नान मात्र

२३) बायकोच्या भावाचे मुल (मेव्हण्याच्या मुलाचे)	नवऱ्याला	स्नान मात्र
---	----------	-------------

२४) परगोत्री दत्तक विचार		
अ) परगोत्रातील दत्तक आई वडिलांचे मृत्यु	दत्तक मुलास	३ दिवस
ब) जन्म दिलेल्या आई वडिलांचे मृत्यु	दत्तक गेलेल्या मुलास	३ दिवस
क) परगोत्रातील दत्तक मुलाचा मृत्यु	दत्तक आई-वडिलास	३ दिवस
	जन्म दिलेल्या आई वडिलांना	३ दिवस
	पूर्वपार सपिंडांना	१ दिवस
ड) दत्तक दिलेले वा दत्तक घेतलेले यांचे सपिंडांचा मृत्यु झाल तर	दत्तक मुलगा व त्यांच्या पुत्र-पौत्रादिंना	१ दिवस
इ) दत्तक मुलाच्या पुत्र-पौत्रादींचे मृत्यु	सर्व सपिंडांना	१ दिवस

सपिंड, सोदक, सगोत्री दत्तक असेल तर यथा योग्य प्रमाणे १०, ३ व १ दिवस

२५) मंत्रोपदेश केलेले गुरु मृत असता	शिष्याला	३ दिवस
ग्रामांतरी	शिष्याला	पक्षिणी
गुरुची पत्नी किंवा पुत्र यांचा मृत्यु	शिष्याला	१ दिवस
सह अध्ययन करणा-यांचा मृत्यु	शिष्याला	पक्षिणी

२६) यतिंचा मृत्यु झाला असता.	सर्व सपिंडांना	स्नान
------------------------------	----------------	-------

२७) सपिंडांचा मृत्यु	सर्व सपिंडांना	१० दिवस
२८) समानोदकांचा मृत्यु	समानोदकांना	३ दिवस
२९) सगोत्री लोकांचा मृत्यु	सर्व सगोत्री लोकांना	१ दिवस किंवा स्नान

अशौच विवरण (सूतक/वृद्धी विवरण)

एकदशीचे दिवशी मयत झाले तर मंत्राग्निसह दहन करावे. परंतु त्या दिवशी अग्निता आहुती नाही, प्रेत-पिंड-प्रदान नाही, तिलांजली नाही हे सर्व दुसऱ्या दिवशी (द्वादशी) करावे.

*दहा दिवसांचे मरण अशौच असताना अजून एक (आई, वडिल, नवरा, बायको वगळून) १० दिवसांचे, ३ दिवसांचे किंवा त्याहून कमी असलेले नवीन जनन मरण अशौच (सूतक) आले तर पहिल्या सूतकाचे वेळीच हे नवीन सूतकही समाप्त होते.

* याचप्रमाणे ३ दिवसांचे वगैरे सूतक असता त्यापेक्षा कमी दिवसांचे नवीन सूतक आले तरी वरीलप्रमाणे पहिल्या सूतक समाप्तीचे दिवशीच समाप्त होते.

* जर ३ दिवसांचे किंवा कमी कालावधीचे सूतकाचे वेळी जास्त कालावधीचे नवीन अशौच / वृद्धी (सूतक) प्राप्त झाले तर दोन्ही सूतक स्वतंत्रपणे ज्याच्या-त्याच्या प्रथम दिवस आणि कालावधीप्रमाणे आचरण करावे.

* याचप्रमाणे जनन अशौच (वृद्धी) बदल ही निर्णय द्यावे.

* १० किंवा ३ दिवसाचा जनन अशौच (वृद्धी) कालावधीत त्याला समान किंवा कमी कालावधीचे अजून एक नवीन जनन अशौच आले तर पहिल्या जनन अशौच समाप्तीचे दिवशीच नवीन जनन अशौचचे निवृत्ती होते. आईला मात्र पूर्ण अशौच असते.

* परंतु जनन अशौच (वृद्धी)चे मध्यंतरी कमी कालावधीचे किंवा समान कोणतेही मरण अशौच (सूतक) आले तर ति निवृत्त होत नाही, मरण अशौच स्वतंत्रपणे आचरण करावे लागते.

विशेष - कोणतेही अशौच (सूतक/वृद्धी) योग्य काळी प्रारंभापासून न समजता मध्यंतरी समजले तर शिल्लक उरलेल्या (अवशिष्ट) दिवसापुरतेच अशौच पाळावे. उदा:- १० दिवसाचे अशौच ८ व्या दिवशी समजले तर पुढे २ दिवसच अशौच पाळावे.

अतिश्रंत अशौच - अशौचाचे योग्य कालावधीत (१० दिवसात) मरण वार्ता न समजता १० दिवसाच्या नंतर समजली तर पाळवयाचे अशौच (सूतक).

* हे अशौच (सूतक) केवळ १० दिवसाच्या मरण सुतकासाठी आणि आई-वडील मृत झाले असता विवाहित मुलींना पाळवयाचे ३ दिवसाचे सुतक यासाठीच संबधित आहे (लागू पडते). * जनन शौच (वृद्धी) आणि अनुपनीताचे मरण अशौच किंवा १० पेक्षा कमी कालावधीचे कोणतेही अशौच याला अतिश्रंत अशौच लागू होत नाही.

एक देशात सपिंडाचे मरण झाले तर :- मरण वार्ता १० दिवसानंतर ३ महिन्यांच्या आत समजली तर ३ दिवस अशौच, ६ महिन्या पर्यंत पक्षिणी, ९ महिन्यापर्यंत १ दिवस, एक वर्षाच्या आत सज्योत, एक वर्षानंतर समजले तर फक्त स्नान असे आहे.

“माधव मता प्रमाणे ४५ दिवसाच्या आत वार्ता समजली तर ३ दिवसानंतर फक्त स्नान असे सांगितले आहे. या दोन्ही पद्धतीत अनकूल वा प्रतिकूल पाहुण आचरण करावे (आई वडीलांचे मृत्यु बाबत मात्र मरण अशौच ४४ पहावे)”

देशांतरी सपिंडांचे मरण झाले तर :- मरण वार्ता १० दिवसानंतर ४५ दिवसाच्या आत समजल्यास ३ दिवस, ६ महिन्या पर्यंत समजल्यास पक्षिणी, ९ महिन्यापर्यंत १ दिवस, एक वर्षाच्या आत सज्योत, त्यानंतर समजले तर स्नान शुद्धी.

देशांतर :- २० किंवा ३० योजन म्हणजे अंदाजे २६० किलोमीटर पेक्षा जास्त अंतरावर अथवा भाषा वेगळी असल्यास किंवा मध्ये नदी व पर्वत असल्यास देशांतर समजले जाते.

पक्षिणी - दिवसा मरण झाले तर तो पूर्ण दिवस व रात्री आणि त्यानंतरचे दिवस म्हणजे दुसऱ्या दिवशी सायंकाळी नक्षत्र पाहून स्नान करावे. (सायंकाळी स्नान करण्यासाठी दिवसभर उपवास करावा) रात्री मरण झाले तर ती रात्र आणि दुसऱ्या दिवशीचा दिवस आणि रात्र पूर्ण असे ११/२ दिवस पूर्ण करून तिसऱ्या दिवशी सकाळी सूर्योदयानंतर शुद्धी स्नान करावे.

सज्योति - दिवसा मरण झाले तर रात्री स्नानाने शुद्धी, रात्री मरण झाले तर सकाळी म्हणजे दिवसा स्नानाने शुद्धी.

अशौचातील शुद्ध पदार्थ :- भाजीपाला, दुध, तूप, धान्य वगैरे शुद्ध समजावे.

त्रिपाद नक्षत्रे :- कृत्तिका, पुनर्वसु, उत्तरा, विशाखा, उत्तराषाढा व पूर्वभाद्रपदा

पंचक नक्षत्रे :- धनिष्ठा, शततारा, पूर्वभाद्रपदा, उत्तराभाद्रपदा व रेवती धनिष्ठा उत्तरार्धापासून रेवती पर्यंत या पंचक नक्षत्रात मरण झाले तर मृतस्थळ ५ महिन्यापर्यंतच्या कालावधीसाठी व त्रिपाद नक्षत्री मरण आले तर मृतस्थळ ३ महिन्यापर्यंत सोडावे किंवा त्यासाठी शांती करावे.

अशौच काळातील कर्तव्ये :- जनन अशौच व मरण अशौच या कालावधीत (देवपूजा, वैश्वदेव असे) पंचमहायज्ञ करू नये. अर्घ्यापर्यंतचे संध्यावंदन मनातले मनात मंत्र उच्चारून करावे.

प्राणायामाचे मंत्र मनातही उच्चारू नये. विना मंत्र प्राणायाम करावे. गायत्री मंत्र नाही, सूर्योपस्थान नाही फक्त अर्घ्यापर्यंत संध्यावंदन. अशौचात चित्राहुती ठेऊ नये. मरण अशौचात केवळ अंगार धारण करावे. मृत अशौच असणाऱ्यांचा स्पर्श झाल्यास स्नान करावे. परंतु जनन अशौच असणाऱ्यांचा स्पर्श झाल्यास स्नान करणे आवश्यक नाही. जनन/मरण अशौचानंतर यज्ञोपवीत बदलावे. शव स्पर्श केले तर, शवाबरोबर जाऊन आले तर किंवा शवस्पर्श केलेल्यांचा स्पर्श झाला तरी यज्ञोपवीत बदलावे. अशौच काळात श्राद्ध आले तर ११ दिवसांच्या शुद्धीनंतर श्राद्ध करावे. अशौच काळात लोप झालेला पंचमहायज्ञ व दर्शतर्पण अशौचानंतर पुन

करण्याची आवश्यकता नाही. याबद्दलची विशेष माहिती जाणकारांकडून घ्यावी.

विष्णो स्रजिष्णो
प्रसिष्णो विवन्दे

मासनियामक
श्रीपद्मी विष्णु

॥ श्री दिग्विजयरामो विजयते ॥
श्रीमज्जगद्गुरु श्रीमन्मध्वाचार्यमूलमहासंस्थान

श्री उत्तरादिमठ खरनामसंवत्सर

हरिः सर्वोत्तमः
वायुः जीवोत्तमः

शके १९३३
सन् २०११

श्री मुख्यप्राण यलगूर

चैत्रमास	उत्तरायण	वसन्तऋतु	एप्रिल-मे		
र राहकाल ४.३०-६ गुहिक ३-४.३० यमघंट १२-१.३०	पंचांग पहताना पंचांगात तिथी आणि नक्षत्र यांच्या पुढे ते केव्हा संपतात याची त्या दिवशीची भारतीय रेल्वे वेळ दिली आहे. 10 आर्द्रा २३:५६ शोभन - अतिगंड गरज नवलीभोगापुरेश रथोत्सव श्रा.ति. 7	चतुर्दशी ११:१३ हस्ता १५:२८ व्याघात, वणिक् 17 श्रा.ति. 15	सप्तमी २३:१८ पूर्वाषाढा ९:३८ सिद्ध, भद्रा गुरु उदय 24 श्रा.ति. 7	त्रयोदशी ७:४६ रेवती २३:१२ विष्कंभ, वणिक् मासशिवरात्रि 1 श्रा.ति. 14	रवि उदयास्थ ता. उ अ 4. 6:20-6:41 5. 6:19-6:41 6. 6:19-6:41 7. 6:18-6:41 8. 6:17-6:41 9. 6:16-6:42 10. 6:16-6:42 11. 6:15-6:42 12. 6:14-6:42 13. 6:14-6:42 14. 6:13-6:43 15. 6:12-6:43 16. 6:11-6:43 17. 6:11-6:43 18. 6:10-6:43 19. 6:9-6:44 20. 6:9-6:44 21. 6:8-6:44 22. 6:7-6:44 23. 6:7-6:44 24. 6:6-6:45 25. 6:6-6:45 26. 6:5-6:45 27. 6:4-6:45 28. 6:4-6:46 29. 6:3-6:46 30. 6:3-6:46 1. 6:2-6:47 2. 6:2-6:47 3. 6:1-6:47
सो राहकाल ७.३०-९ गुहिक १.३०-३ यमघंट १०.३०-१२	प्रतिपत् २०:५५ रेवती १६:०४ ऐंद्र, किंस्तुन्न युगादि, पंचांगश्रवण 4 श्रा.ति. 1	अष्टमी २३:४७ पुनर्वसु २३:३७ सुकर्मा, भद्रा सत्यध्यानतीर्थ पु. भवानीजयंती दुर्गाष्टमी श्रा.ति. 8	पौर्णिमा ८:४९ चित्रा १३:५१ हर्षण - वज्र, बव हनुमजयंती, वैशाखस्नानारंभ, विष्णुपंचक नाही. 18 श्रा.ति. 1	अष्टमी २३:४० उत्तराषाढा १०:२४ साध्य, बालव कालाष्टमी 25 श्रा.ति. 8	चतुर्दशी ९:४५ अश्विनी १:४० प्रीति, शकुनि दर्श, अन्वाधान 2 श्रा.ति. 30
मं राहकाल ३-४.३० गुहिक १२-१.३० यमघंट ९-१०.३०	द्वितीया २२:४२ अश्विनी १८:२५ वैधृति, बालव वेदव्यासतीर्थ पु. सत्यप्रज्ञतीर्थ पु. चंद्रदर्शन 5 श्रा.ति. 2	नवमी २२:१५ पुष्य २२:४८ धृति, बालव रामनवमी, कर्वीद्वितीर्थ पु. (नववृंदावन) श्रा.ति. 9	प्रतिपत् ६:३३ द्वितीया ४:३७ स्वाती १२:२१ सिद्धि, कौलव 19 श्रा.ति. 2	नवमी ०:३६ श्रवण ११:३९ शुभ, तैतिल विष्णुपंचक नाही 26 श्रा.ति. 9	अमावास्या ११:२९ भरणी ३:५१ आयुष्मान्, नागवान् विष्णुपंचक इष्टि, करकदान 3 श्रा.ति. 1
बु राहकाल १२-१.३० गुहिक १०.३०-१२ यमघंट ७.३०-९	तृतीया ०:०९ भरणी २०:३० विष्कंभ, तैतिल गौरीतृतीया, मन्वादि मत्स्यजयंती 6 श्रा.ति. 3	दशमी २०:२८ आश्लेषा २१:४५ शूल, तैतिल कोरवारप्राणदेव रथोत्सव श्रा.ति. 10	तृतीया २:३३ विशाखा ११:०७ व्यतीपात, वणिक् वागीशतीर्थ पु. (नववृंदावन), 20 श्रा.ति. 3	दशमी १:५४ धनिष्ठा १३:२२ शुक्ल, वणिक् 27 श्रा.ति. 10	मत्स्यजयंती अर्घ्यमन्त्र सत्यव्रतोपदेशाय जिह्वामीनस्वरूपधृक् । प्रलयाब्धिश्चातावाह गृहाणार्घ्यं नमोऽस्तु ते ॥ शुभ अशुभ दिन 4 शुभ 5 शुभ 11नं 6 मध्यम 7 अशुभ 8 शुभ 9 उमम 10 अशुभ 11 अशुभ 12 शुभ 13 अशुभ 14 मध्यम 15 अशुभ 16 उत्तम 17 शुभ 18 अशुभ 19 अशुभ 10नं 20 अशुभ 21 अशुभ 22 मध्यम 23 अशुभ 24 शुभ 25 उमम 26 उत्तम 27 शुभ 28 मध्यम 29 अशुभ 30 अशुभ 1 अशुभ 2 अशुभ 3 अशुभ
गु राहकाल १.३०-३ गुहिक ९-१०.३० यमघंट ६-७.३०	चतुर्थी १:१० कृत्तिका २२:०९ प्रीति, वणिक् 7 श्रा.ति. 4	एकादशी १८:२० मघा २०:२१ गंड, वणिक् सर्वेषामेकादशी (कामदा) कृष्णडोलोत्सव श्रा.ति. 0	चतुर्थी १:०२ अनुराधा १०:०८ चरीयान्, बव 21 श्रा.ति. 4	एकादशी ३:४१ शतभिषा १५:३२ ब्रह्मा, बव सर्वेषामेकादशी (वरुथिनी) सत्यविजयतीर्थ पु. 28 श्रा.ति. 0	बुद्धिर्बलं यशो धैर्यं निर्भयत्वं अरोगता । अजाड्यं वाक्पटुत्वं च हनुमत्स्मरणान्द्रवेत् । वैशाख स्नान चैत्र पौर्णिमे पासून वैशाख पौर्णिमे पर्यंत प्रातःकाळी सूर्योदयाचे अगोदर स्नान करावे. संकल्पपूर्वक स्नान करून अर्घ्य व तर्पण द्यावेत. स्नान संकल्प - वैशाखं सकलं मासं मेघसंक्रमणो रवेः । प्रातः सनिचमः स्नास्ये प्रीतोस्तु मधुसूदनः ॥ मधुहंतुः प्रसादेन ब्राह्मणानामनुग्रहात् । निर्विघ्नमस्तु मे पुण्यं वैशाखस्नानमन्वहम् ॥
शु राहकाल १०.३०-१२ गुहिक ७.३०-९ यमघंट ३-४.३०	पंचमी १:३२ रोहिणी २३:१३ आयुष्मान्, बव कल्पादि 8 श्रा.ति. 5	द्वादशी १६:०४ पूर्वाफाल्गुणी १८:४९ वृद्धि, बालव प्रदोष श्रा.ति. 11,12 विष्णवे दमनार्पण	पंचमी ०:०१ ज्येष्ठा ९:३२ परिध, कौलव चंद्रलापरमेश्वरी रथोत्सवारंभ 22 श्रा.ति. 5	द्वादशी ५:३९ पूर्वाभाद्रपदा १७:५७ ऐंद्र, कौलव अतिरिक्त उपवास, देशभेद पहा पान 3 29 श्रा.ति. 0	
श राहकाल ९-१०.३० गुहिक ६-७.३० यमघंट १-३	षष्ठी १:३० मृगशिरा २३:५२ सौभाग्य, कौलव 9 श्रा.ति. 6	त्रयोदशी १३:३९ उत्तराफाल्गुणी १७:०९ ध्रुव, तैतिल सत्यप्रियतीर्थ पु. (मानामधुरे) श्रा.ति. 13,14	षष्ठी २३:२२ मूलं १:२१ शिव, गरज 23 श्रा.ति. 6	त्रयोदशी ६:०३ उत्तराभाद्रपदा २०:३५ वैधृति, गरज कलामात्रसाधनी प्रदोष श्रा.ति. 11,12,13	

<p>दिन विशेष</p> <p>4. अभ्यंगस्नान, कुडुनिवाचा पाला व फुल भक्षण, पंचांगपूजा-श्रवण, श्रीरामनवरात्रारंभ, श्रीश्वेतवराहकल्पादि, ध्वजारोहण.</p> <p>12. श्रीरामनवमी-श्रीमठांत महाभिषेकोत्सव.</p> <p>15. मेघसंक्रमण पर्वकाल सूर्योदयानंतर तर्पण देऊन पारण करावे.</p> <p>18. दवन पौर्णिमा, रौद्रसावर्णिमन्वादि, चित्रवखदान, उदकुंभदान</p>	<p>मासधर्म</p> <p>युगादि प्रपादान:- चैत्र शुक्ल प्रतिपदेपासून एक महिन्या पर्यंत सर्वांना पाणी पिण्यासाठी सोय करून द्यावी. हे शक्य न झाल्यास किमान एक कळशीभर पाण्याचे दान (उदकुंभदान) करावे.</p> <p>प्रपादानासाठी मंत्र:- प्रपेयं सर्वसामान्या भूतेभ्यः प्रतिपादिता । अस्याः प्रदानात् पितरः तुष्यन्त्वखिलदेवताः ॥ उदकुंभदान मंत्र - एष धर्मघटो दत्तो ब्रह्मविष्णुशिवात्मकः । अस्य प्रदानात् सकलाः मम संतु मनोरथाः ॥</p> <p>श्रीरामनवमी - आपल्या घराच्या उत्तर दिशेस मंटप(देव्हारा) तयार करावा. उजव्या हातात ज्ञानमुद्रा व आपल्या मांडिवर बसलेल्या सीतामार्ईना डाय्या हाताने आलिंगन देत असलेल्या श्रीरामाची सुवर्ण प्रतिमा तयार करावी व ती प्रतिमा देव्हा-यात ठेऊन</p>	<p>पूजा करावी. नंतर पाळण्यात बसवून पूजा करावी आणि ही सुवर्ण प्रतिमा सत्पात्रांना दान करावी.</p> <p>रामार्घ्य मंत्र- कौसल्यागर्भसंभूत सदा सौमित्रिवत्सल । जानकीसहितो राम गृहणार्घ्यं नमोस्तु ते ॥ कौसल्यानंदनो वीर रावणासुरमर्दन । सीतापते नमस्तुभ्यं गृहणार्घ्यं नमोस्तु ते ॥</p> <p>गौरीतृतीया- चैत्र शुद्ध तृतीयेपासून वैशाख शुद्ध तृतीये पर्यंत रुद्रदेवा सहित पार्वतीदेवीची पूजा करून पाळणा पूजा करावी आणि सुवासिनिची ओटी भरावी.</p> <p>अमृतसिद्धी वर्ज्य - अमृतसिद्धी योग हा सर्व सामान्यपणे सर्व शुभ कार्यासाठी उत्तम असला तरी गुरुपुष्य हे विवाहासाठी, शनिरोहिणी हे प्रयाणासाठी, मंगळाधिनी हे प्रवेशासाठी वर्ज्य समजावे.</p>	<p>यादवार्घ्य स्तोत्र</p> <p>वेदेशुनिसत्पादा- सेवासंप्राप्तवैभवान् । यादवार्घ्यं नवमुधा टीकाकारान् वयं नुमः ॥</p> <p>ऋतु देवता वसंत - अग्नि / इंद्र ग्रीष्म - इंद्र / मरुत् वर्षा - विश्व देवता / त्वष्टु शरद - मित्रावरुण / अग्नि हेमंत - बृहस्पती / इंद्र शिशिर - आप / मित्रावरुण</p>
---	--	--	---

श्री वेदव्यास

॥ श्री दिग्विजयरामो विजयते ॥
श्रीमज्जगद्गुरु श्रीमन्मध्वाचार्यमूलमहासंस्थान

मधुसूदन
दानवसाधन वंदे

श्री उत्तरादिमठ खरनामसंवत्सर

न माधव समो देवः
न च मध्व समो गुरुः

श्रीनरसिंह अहोबल

मासनियामक
श्रीकमलालया मधुसूदन

शके १९३३
सन् २०११

वैशाखमास उत्तरायण वसन्तऋतु मे-जून

र	सो	मं	बु	गु	शु	श																									
<p>राहकाल ४. ३०-६ मुळिक ३-४. ३० यमघंट १२-१. ३०</p>	<p>राहकाल ७. ३०-९ मुळिक १. ३०-३ यमघंट १०. ३०-१२</p>	<p>राहकाल ३-४. ३० मुळिक १२-१. ३० यमघंट १-१०. ३०</p>	<p>राहकाल १२-१. ३० मुळिक १०. ३०-१२ यमघंट ७. ३०-९</p>	<p>राहकाल १. ३०-३ मुळिक १-१०. ३० यमघंट ६-७. ३०</p>	<p>राहकाल १०. ३०-१२ मुळिक ७. ३०-९ यमघंट ३-४. ३०</p>	<p>राहकाल ९-१०. ३० मुळिक ६-७. ३० यमघंट १-३</p>																									
<p>वैशाख मासात दानव्याचे दान दान फल जलदान पाल जन्माचे निवृत्ती प्रपादान विष्णुलोक शय्यादान सर्वभोग (अंधरुण) चटई दान संसारापासून मुक्ति कांबळ अपमृत्यु परिहार वख पूर्णांगुच्य कुसुम कुंकुम राज्य पद तांबूल सार्वभौम पद श्रीफल समजन्म विप्राय ताक विद्याधन प्राप्ती दही अखंड फल कोशिबीर श्वेतद्वीपवास पानक पितृंची तुसी कुंभदान गयाशतश्राद्धफल पादत्राणे नरकप्रवेश नाही पंखा राजसूयफल कृष्णाजिन समर्पणदान फल दहिभात स्वर्ग</p>	<p>पंचमी १३:२७ आर्द्रा ७:३३ धृति, बालव श्रा.ति. 6</p>	<p>त्रयोदशी २१:२३ चित्रा २१:५६ सिद्धि, कौलव प्रदोष वेदव्यासजयंती श्रा.ति. 11,12,13</p>	<p>पंचमी ११:४३ उत्तराषाढा १७:५३ शुक्ल, तैतिल श्रा.ति. 6</p>	<p>द्वादशी २१:५२ रेवती ६:२३ सौभाग्य, कौलव श्रा.ति. 11,12</p>	<p>षष्ठी १२:२१ पुनर्वसु ७:१८ शूल, तैतिल रामचंद्रतीर्थ पु. (यसगोल) श्रा.ति. 7</p>	<p>चतुर्दशी १९:०४ स्वाती २०:२४ व्यतीपात, गरज नृसिंहजयंती श्रा.ति. 14</p>	<p>षष्ठी १२:०५ श्रवण १९:०४ ब्रह्म, वणिक् विष्णुपंचक श्रा.ति. 7</p>	<p>त्रयोदशी २३:३९ अश्विनी ८:५२ शोभन, गरज सोमप्रदोष श्रा.ति. 13</p>	<p>सप्तमी १०:५४ पुष्य ६:४० आश्लेषा ५:५१ गंड, वणिक् गंगोत्पत्ति, गंगापूजन, श्रा.ति. 8</p>	<p>पौर्णिमा १६:५८ विशाखा १९:०६ चरीयान्, भद्रा कूर्मजयंती, व्यासपूजा, विष्णुपंचक श्रा.ति. 15</p>	<p>सप्तमी १२:५५ धनिष्ठा २०:४० ऐंद्र, बव धनिष्ठानवकारंभ श्रा.ति. 8</p>	<p>चतुर्दशी १:०१ भरणी ११:०३ अतिगंड, भद्रा बनशंकीकुलधर्म, मासशिवरात्रि श्रा.ति. 14</p>	<p>प्रतिपत् १२:५१ कृत्तिका ५:३३ सौभाग्य, बव सत्यानंदतीर्थ पु. चंद्रदर्शन श्रा.ति. 2</p>	<p>अष्टमी ९:०५ मघा ४:२८ वृद्धि - ध्रुव, बव शेषदास पु. दुर्गाष्टमी, श्रा.ति. 9</p>	<p>प्रतिपत् १५:०७ अनुराधा १८:०२ परिध - शिव, कौलव श्रा.ति. 1,2</p>	<p>अष्टमी १४:१४ शतभिषा २२:४६ वैधृति, कौलव श्रा.ति. 0</p>	<p>अमावास्या १:५९ कृत्तिका १२:५३ सुकर्मा, चतुष्पात् दर्श, विष्णुपंचक भावुकाअमावास्या शनेश्वर जयंती, श्रा.ति. 30</p>	<p>द्वितीया १३:४६ रोहिणी ६:०० शोभन, कौलव श्रा.ति. 3</p>	<p>नवमी ६:५९ दशमी ४:३५ पूर्वाफाल्गुणी २:५८ व्याघात, कौलव श्रा.ति. 10</p>	<p>द्वितीया १३:३९ ज्येष्ठा १७:२३ सिद्धि, गरज श्रा.ति. 3</p>	<p>नवमी १५:५४ पूर्वाभाद्रपदा १:०८ विष्कंभ, गरज श्रा.ति. 9</p>	<p>तृतीया १४:०८ रोहिणी ६:३५ अतिगंड, गरज अक्षयतृतीया. परशुरामजयंती श्रा.ति. 4</p>	<p>एकादशी २:१९ उत्तराफाल्गुणी १:१७ हर्षण, वणिक् दशमी आचरण श्रा.ति. 0 हरिवासर- ८.५५ नं.</p>	<p>तृतीया १२:३२ मूलं १७:०४ साध्य, भद्रा श्रा.ति. 4</p>	<p>दशमी १७:५० उत्तराभाद्रपदा ३:४५ प्रीति, भद्रा श्रा.ति. 10</p>	<p>औषध घेताना - शरीर जर्जरीभूते व्याधिप्रस्ते कलेवरे । औषध जाह्नवीतोयं वैद्यो नारायणो हरिः ॥</p>	<p>चतुर्थी १४:०३ मृगशिरा ७:१८ सुकर्मा, भद्रा श्रा.ति. 5</p>	<p>द्वादशी २३:५० हस्त २३:३६ वज्र, बव भागवत एकादशी (मोहिनी) उपवास श्रा.ति. 0</p>	<p>चतुर्थी ११:५४ पूर्वाषाढा १७:१६ शुभ, बालव श्रा.ति. 5</p>	<p>एकादशी १९:५३ रेवती ५:५३ आयुष्मान्, बव सर्वेषामेकादशी (अपरा) उपवास श्रा.ति. 0</p>	<p>शनेश्वर मन्त्र - नीलांजनसमाभासं रविपुत्रं यमाग्रजम् । छायामार्ताडसंभूतं तं नमामि शनैश्चरम् ॥</p>
<p>दिन विशेष 6. त्रेतायुगादि, कल्पादि, विद्याधिराजतीर्थ पु. विजयध्वजतीर्थ पु. जलकुंभदान. 15. वृषभसंक्रमणपूर्वकाल सूर्योदयानंतर तर्पण देऊन पारण करावे. 17. शुर्पाली, गतगली, तोरवी, सुचगी, मु. खा हुबळी, निरानरसिंहपूर, कोप्पर या क्षेत्रात श्रीलक्ष्मीनरसिंह रथोत्सव, आमी पौर्णिमा, वैशाखस्नान समाप्ति, अन्वाधान. 1. धनिष्ठानवकसमाप्ति, अन्वाधान.</p>		<p>मासधर्म अंत्यपुष्करणी - वैशाख,आषाढ,कार्तिक व माघ या मासात रोज सूर्योदयापूर्वी स्नानकरणे विशेष फलदायक आहे. आजारपणामुळे महिनाभर लवकर स्नान करणे न जमल्यास किमान शेवटच्या (त्रयोदशी, चतुर्दशी व पौर्णिमा) ह्या दिवशीतरी लवकर स्नान करावे.</p>		<p>अक्षय्यतृतीया - या दिवशी केलेले स्नान, जप, होम, पितृतर्पण, दान हे कार्य अक्षय्य फल देतात. सर्व पापांचा परिहार होतो. या दिवशी देवाला विशेष गंध समर्पण करावे. यः पश्यति तृतीयायां कृष्णं चंदनभूषितम् । वैशाखस्य सिते पक्षे स यात्यच्युतमदिम् ॥ परशुराम जयंती अर्धमंत्र - जमदग्निमुतो वीर क्षत्रियांतकर प्रभो । गृहाणार्घ्यं मया दत्तं कृपया परमेश्वर ॥ गंगोत्पत्ती - जह्नुराजाने क्रोधपूर्वक गंगेला पान करुन पुनः कानाद्वारे सोडलेला दिवस. आगी पौर्णिमा - (अग्नि पौर्णिमा)या दिवशी जलदानास विशेष प्राधान्य आहे. त्याप्रमाणे दही, दहीभात, शरबत इ. चे दान करावे.</p>		<p>दशमी, एकादशी द्वादशीसंकल्प - दशमी - दशमी दिवसे प्राप्ते व्रतस्थोऽहं जनार्दन । त्रिदिनं देवदेवेश निर्विघ्नं कुरु केशव ॥ एकादशी - एकादश्यां निराहारः स्थित्वाहमपरेहनि । भोक्ष्यामि पुंडरीकाक्ष शरणं मे भवाच्युत ॥ द्वादशी पारणे केल्यानंतर - अज्ञान तिमिरांधस्य व्रतेनानेन केशव । प्रसन्न सुमुखो भूत्वा ज्ञानदृष्टिप्रदो भव ॥ अशी प्रार्थना करुन एकादशपुष्यासेन द्वादश्यां पारणेन च । यदाजितं मया पुण्यं तेन प्रीणातु केशवः ॥ असे समर्पण करावे.</p>		<p>श्री विजयध्वजतीर्थ अंजनासुसात्रिध्यात् विजयेन विराजितम् । अजितप्रीतिजनकं भजेऽहं विजयध्वजम् ॥</p>																							
<p>अयनदेवता दक्षिणायन - सूर्य उत्तरायण - चन्द्र</p>		<p>पक्षदेवता शुक्ल - सूर्य कृष्ण - चन्द्र</p>		<p>शुभ अशुभ दिन 4 अशुभ 5 उत्तम 6 शुभ 7 अशुभ 8 शुभ 10नं 9 शुभ 10 शुभ 10प. 11 मध्यम 12 अशुभ 13 अशुभ 14 शुभ 15 शुभ 16 अशुभ 17 अशुभ 18 उत्तम 17प. 19 अशुभ 20 मध्यम 21 अशुभ 22 शुभ 23 शुभ 24 शुभ 25 अशुभ 26 अशुभ 27 शुभ 18नं 28 शुभ 29 शुभ 30 मध्यम 31 अशुभ 1 अशुभ</p>																											

॥ श्री दिग्विजयरामो विजयते ॥
श्रीमज्जगद्गुरु श्रीमन्मध्वाचार्यमूलमहासंस्थान

त्रिविक्रम निष्क्रम
विक्रम वंदे

मासनियामक
श्रीरमा-त्रिविक्रम

श्री उत्तरादिमठ
खरनामसंवत्सर

हरिवर परः
हरिवर गुरुः

शके १९३३
सन् २०११

श्री श्रीपादराजतीर्थस्वामी

ज्येष्ठमास

उत्तरायण

ग्रीष्मऋतु

जून-जुलै

र	सो	मं	बु	गु	शु	श
<p>राहकाल ४.३०-६ गुळिक ३-४.३० यमघंट १२-१.३०</p>	<p>राहकाल ७.३०-९ गुळिक १.३०-३ यमघंट १०.३०-१२</p>	<p>राहकाल ३-४.३० गुळिक १२-१.३० यमघंट १-१०.३०</p>	<p>राहकाल १२-१.३० गुळिक १०.३०-१२ यमघंट ७.३०-९</p>	<p>राहकाल १.३०-३ गुळिक १-१०.३० यमघंट ६-७.३०</p>	<p>राहकाल १०.३०-१२ गुळिक ७.३०-९ यमघंट ३-४.३०</p>	<p>राहकाल ९-१०.३० गुळिक ६-७.३० यमघंट १-३</p>
<p>नाम - मुद्राधारणासाठि मंत्र गोपीचंदन- गोपीचंदन पापघ्न विष्णुदेहसमुद्भव । चक्रांक्ति नमस्तेस्तु धारणान्मुक्तिदो भव ॥</p>	<p>चक्र- सुदर्शन महाज्वाल केटिसूर्यसमप्रभ । अज्ञानांधस्य मे नित्यं विष्णोर्मार्गं प्रदर्शय ॥</p>	<p>पांचजन्य निजध्वान ध्वस्तपातकसंचय । पाहि मां पापिनं घोरं संसारार्णवपातिनम् ॥</p>	<p>गदा- ब्रह्मांडभुवनारंभ मूलस्तंभो गदाधरः ॥ कौमोदकी करे यस्य तं नमामि गदाधरम् ॥</p>	<p>प्रतिपत् २:२१ रोहिणी १४:१२ धृति, किस्तुघ्न करिदिन, दशहराव्रतारंभ इष्टि</p>	<p>द्वितीया २:१८ मृगशिरा १५:०४ शूल, बालव सत्यसंधतीर्थ पु. (महिषी), चंद्रदर्शनं</p>	<p>तृतीया १:३७ आर्द्रा १५:२३ गंड, तैतिल</p>
<p>चतुर्थी ०:३५ पुनर्वसु १५:१६ वृद्धि, वणिक्</p>	<p>पंचमी २३:०२ पुष्य १४:४१ ध्रुव, बव</p>	<p>षष्ठी २१:१४ आश्लेषा १३:४७ व्याघात, कौलव</p>	<p>सप्तमी १९:०९ मघा १२:३५ हर्षण, गरज</p>	<p>अष्टमी १६:४९ पूर्वाफाल्गुणी ११:०७ वज्र, भद्रा</p>	<p>नवमी १४:२३ उत्तराफाल्गुणी ९:३१ सिद्धि-व्यतीपात, कौलव</p>	<p>दशमी ११:५५ हस्त ७:५२ चित्रा ५:५३ वरीयान्, गरज दशहराव्रतसमाप्तिः, भागीरथीजवंती</p>
<p>एकादशी ९:२८ स्वाती ४:३४ परिध, भद्रा सर्वेषामेकादशी (निजला) उपवास</p>	<p>द्वादशी ७:०९ त्रयोदशी ५:०५ विशाखा ३:१२ शिव, बालव अल्पद्वादशी ७.०९ पर्यंत, प्रदोष</p>	<p>चतुर्दशी २:५८ अनुराधा २:०४ सिद्ध, गरज श्रीपादराज पु. सत्याभिनवतीर्थ पु.</p>	<p>पौर्णिमा १:२८ ज्येष्ठा १:१९ साध्य, किस्तुघ्न मन्वादि, विष्णुपंचक चंद्रग्रहण पान ३ पहा श्रा.ति. १५ स्व-२३.५३ मी ३.३२</p>	<p>प्रतिपत् ०:१७ मूलं ०:५३ शुभ, बालव मिशुनसंक्रमण प.काल सू.उ.नं. २ता. करिदिन. इष्टि.</p>	<p>द्वितीया २३:३८ पूर्वाषाढा ०:५९ शुक्ल, तैतिल सत्यपूर्णतीर्थ पु. (कोलपूर)</p>	<p>तृतीया २३:२३ उत्तराषाढा १:२८ ब्रह्म, चणिक रघुवर्धतीर्थ पु. (नववृंदावन)</p>
<p>चतुर्थी २३:४४ श्रवण २:३४ ऐंद्र, बव विष्णुपंचक</p>	<p>पंचमी ०:३० धनिष्ठा ४:०३ वैधृति, कौलव</p>	<p>षष्ठी १:४९ शतभिषा ५:५५ विष्कंभ, गरज</p>	<p>सप्तमी ३:२५ पूर्वाभाद्रपदा ५:५५ प्रीति, भद्रा</p>	<p>अष्टमी ५:२३ पूर्वाभाद्रपदा ८:३२ आयुष्मान्, बालव कालाष्टमी</p>	<p>नवमी ५:५५ उत्तराभाद्रपदा ११:०५ सौभाग्य, तैतिल</p>	<p>नवमी ७:२८ रेवती १३:४४ शोभन, गरज सत्यधीरतीर्थ पु. (आतकूर)</p>
<p>दशमी ९:२५ अश्विनी १६:१६ अतिगंड, भद्रा</p>	<p>एकादशी ११:०८ भरणी १८:३३ सुकर्मा, बालव सर्वेषामेकादशी उपवास विद्यापतितीर्थ पु.</p>	<p>द्वादशी १२:३२ कृत्तिका २०:३० धृति, तैतिल भौमप्रदोष</p>	<p>त्रयोदशी १३:२७ रोहिणी २१:५७ शूल, वणिक् मासशिवरात्रि, विजयींद्रतीर्थ पु. (कुंभकोण)</p>	<p>चतुर्दशी १३:५५ मृगशिरा २२:५७ गंड, शकुनि दर्श</p>	<p>अमावास्या १३:४८ आर्द्रा २३:२१ वृद्धि, नागवान् वृषभपूजा, मण्णोत्तिनअमावास्या विष्णुपंचक,अन्वाधान</p>	<p>नारायण- नारायण नमस्तेस्तु नाममुद्रांक्तिं नरम् । दृष्ट्वैव लभते मुक्तिं चांडालो ब्रह्मघातकः</p>
<p>रवि उदयास्थ ता. उ अ २. ५:५३-६:५७ ३. ५:५३-६:५८ ४. ५:५३-६:५८ ५. ५:५३-६:५८ ६. ५:५३-६:५९ ७. ५:५३-६:५९ ८. ५:५३-६:५९ ९. ५:५३-६:५९ १०. ५:५३-७:०० ११. ५:५३-७:० १२. ५:५३-७:० १३. ५:५३-७:१ १४. ५:५४-७:१ १५. ५:५४-७:१ १६. ५:५४-७:२ १७. ५:५४-७:२ १८. ५:५४-७:२ १९. ५:५४-७:२ २०. ५:५५-७:३ २१. ५:५५-७:३ २२. ५:५५-७:३ २३. ५:५५-७:३ २४. ५:५५-७:३ २५. ५:५६-७:४ २६. ५:५६-७:४ २७. ५:५६-७:४ २८. ५:५६-७:४ २९. ५:५७-७:४ ३०. ५:५७-७:४ १. ५:५७-७:४</p>	<p>शुभ अशुभ दिन २ अशुभ ३ शुभ ४ अशुभ ५ शुभ १५प ६ शुभ १५प ७ अशुभ ८ अशुभ ९ शुभ १३अं १० अशुभ ११ शुभ १२ शुभ ११अं १३ अशुभ १४ शुभ १५ अशुभ १६ अशुभ १७ अशुभ १८ शुभ ११प १९ अशुभ २० शुभ २१ मध्यम २२ अशुभ २३ अशुभ २४ शुभ २५ शुभ २६ शुभ ११अं २७ मध्यम २८ अशुभ २९ मध्यम ३० अशुभ १ अशुभ</p>					

दिन विशेष

१५. कारहृणिमि, वटसावित्रीपूजन, कृष्णद्वैपायनतीर्थ पु.
ख्रासचंद्रग्रहण - पान ३ पहा

मासधर्म

दशहरा - ज्येष्ठ शु. दशमी मंगळवार हस्ता नक्षत्रात भगिरथाच्या तपस्येला प्रसन्न होऊन गंगामार्ग स्वर्गांतून भूमीवर उतरून आली. या दिवशी जर व्यतीपात, गरज, नंदा, कन्याराशीत चंद्र व वृषभ राशीत रवि असे योग जुळून आले तर महापुण्य लाभते. दशविध पाप परिहारासाठी नदीस्नान, तिलतर्पण व गंगापूजा करावी. त्यातही काशीक्षेत्रातील दशाश्वमेध घाटात गंगास्नान श्रेष्ठ. नारायण, ब्रह्म, रुद्र, भास्कर, भगीरथ, हिमालय यांच्या प्रतिमांची गंधपुष्पांनी पूजा करावी. 'नमः शिवाय नारायण्ये दशहरायै गंगायै नमो नमः'

असा त्या दिवशी निरंतर जप करावा.

त्या दिवशी एक कलशात गंगेचा आवाहन करून, षोडशोपचार पूजा करून गंगेला -

ब्रह्मदंडसमुद्भूते गंगे त्रिपथगामिनि ।

त्रैलोक्यवर्दिते देवि गुहागार्ध्वं नमोस्तु ते ॥

असे अर्घ्य द्यावे. या दिवशी दहा या संख्येला विशेष प्राधान्य आहे. कारण फल इत्यादि सर्व दान दहा संख्येत करावे.

वटसावित्री - या दिवशी दीर्घसुमंगली होण्यासाठी यथोक्त रीतीने सावित्रीची पूजा करून अशी प्रार्थना करावी

जगत्पूज्ये जगन्मातः सावित्री पतिदेवते ।

पत्या सह अविद्योगं मे वटस्थे कुरुते नमः ॥

पंचगव्य मेलन प्राशन विधि - गोमूत्र - गायत्रीमंत्राने

गोमय - गंधद्वारां दुराघर्षां नित्यपुष्टां करीषिणीम् ।

ईश्वरी सर्वभूतानां तामिहोपवह्ये श्रियम् ॥

दूध- अघायस्व समेतु ते विद्यतः सोम वृष्यम् ।

भवा वाजस्य संगथे ॥

दहि- दधिक्राव्यो आकारिषं जिष्णोरथस्य वाजिनः ।

सुरभिर्नो मुखा कर्तुं प्रण आयूषि ता रिषत् ॥

तूप - शुक्रमसि ज्योतिरसि तेजोसि ।

या प्रकारे मंत्र म्हणत वरील सर्व पदार्थ एका पात्रात घालून

“देवस्य त्वा सवितु प्रसवेधिनोर्बाहुभ्यां पूष्णो हस्ताभ्यां प्रतिगृह्णामि” असे दर्भ हातात घेऊन औं काराचा उच्चार करीत

कालवावे.

यत्पगस्थिगतं पापं देहे तिष्ठति मामके ।

प्राशनं पंचगव्यस्य दहत्वन्निरिवंधनम् ॥

असे म्हणत प्राशन करून आचमन करावे.

श्री विजयींद्रतीर्थ

भक्तानामानसांभोज

भानवे कामधेवनवे ।

नमतां कल्पतरवे

विजयींद्र गुरवे नमः ॥

वार देवता -

रविवार - रुद्र

सोमवार - दुर्गा

मंगळवार - बृहस्पति

बुधवार - विष्णु

गुरुवार - ब्रह्मा

शुक्रवार - लक्ष्मी

शनिवार - कुबेर

॥ श्री दिग्विजय रामो विजयते ॥
श्रीमज्जगद्गुरु श्रीमन्मध्वाचार्यमूलमहासंस्थान

वामन वामन
भामन वंदे

श्री उत्तरादिमठ
खरनामसंवत्सर

मम स्वामी हरिनित्यं
सर्वस्य पतिरेव च

मासनियामक
श्री वृषाकपिवामन

शके १९३३
सन् २०११

श्रीमज्जयतीर्थ मळखेड

आषाढमास

उत्तरायण/दक्षिणायन

ग्रीष्मऋतु

जुलै

र	शाकव्रत संकल्प- वासुदेव शुचौ मासे शाकव्रतमनुत्तमम् । त्वत् प्रीत्यर्थं करिष्येहं निर्विघ्नं कुरु माधव ॥	द्वितीया १२:१२ 3 पुष्य २२:५१ हर्षण, कौलव	दशमी १८:५३ 10 स्वाती १२:५७ सिद्ध-साध्य, तैतिल चातुर्मास्यव्रतारंभ धारणपारणव्रतारंभ मन्वादि	द्वितीया ११:२२ 17 श्रवण १०:२१ प्रीति, गरज दक्षिणायनपर्वपुण्यकाल मध्याह्न २.४० प. विष्णुपंचक नाही	नवमी २२:४० 24 भरणी २:०३ शूल, तैतिल शुक्रास्त	रवि उदयास्थ ता. उ अ
राहकाल ४.३०-६ गुळिक ३-४.३० यमघंट १२-१.३०	प्रयाणवेळी पठन मन्त्र अग्रतो नारसिंहश्च पृष्ठतो गोपिनंदनः उभयोः पाश्र्वयोः आस्तां सशरीरं रामलक्ष्मणौ सहायाति पुरो याति पुरः प्रेरयेत हरिः प्रयाणे गरुडाखंडं पारिजातहरं हरिम् सत्यभामायुतं ध्यायेत् सर्वकार्यार्थसिद्धये गच्छ गौतम शीघ्रं त्वं ग्रामेषु नगरेषु च आसनं भोजनं शय्यां कल्पयस्व ममाग्रतः	तृतीया १०:४६ 4 आश्लेषा २२:०१ वज्र, गरज	एकादशी १६:४३ 11 विशाखा ११:३२ शुभ, भद्रा सर्वेषामेकादशी (शयनी) तममुद्राधारण उपवास	तृतीया १२:०९ 18 धनिष्ठा ११:४८ आयुष्मान्, भद्रा	दशमी ०:०९ 25 कृत्तिका ४:०८ गंड, वणिक्	2. 5:58-7:5 3. 5:58-7:5 4. 5:58-7:5 5. 5:59-7:5 6. 5:59-7:5 7. 5:59-7:5 8. 5:59-7:5 9. 6:00-7:5 10. 6:0-7:5 11. 6:0-7:5 12. 6:1-7:5 13. 6:1-7:4 14. 6:1-7:4 15. 6:2-7:4 16. 6:2-7:4 17. 6:2-7:4 18. 6:3-7:4 19. 6:3-7:4 20. 6:3-7:3 21. 6:4-7:3 22. 6:4-7:3 23. 6:4-7:3 24. 6:5-7:2 25. 6:5-7:2 26. 6:5-7:2 27. 6:6-7:2 28. 6:6-7:1 29. 6:6-7:1 30. 6:6-7:1
राहकाल ७.३०-९ गुळिक १.३०-३ यमघंट १०.३०-१२	हरविलेल्या वस्तू मिळण्यासाठी कार्तवीर्यांजुनो नाम राजा बाहुसहस्रवान् । तस्य स्मरणमात्रेण गतं नष्टं च लभ्यते ॥	चतुर्थी ८:५८ 5 मघा २०:५० सिद्धि, भद्रा	द्वादशी १४:५१ 12 अनुराधा १०:२३ शुक्ल, बालव भौमप्रदोष, गोपचाव्रतारंभ	चतुर्थी १३:२१ 19 शतभिषा १३:३९ सौभाग्य, बालव	एकादशी १:०६ 26 रोहिणी ५:४१ वृद्धि, बव सर्वेषामेकादशी (कामिका) उपवास	शुभ अशुभ दिन
राहकाल ३-४.३० गुळिक १२-१.३० यमघंट १-१०.३०	हयग्रीवसंपदा स्तोत्र हयग्रीव हयग्रीव हयग्रीवेति यो वदेत् । तस्य निस्सस्ते वाणी जह्नुकन्याप्रवाहवत् ॥ हयग्रीव हयग्रीव हयग्रीवेति वादिनं । नरं मुंचति पापानि दरिद्रमिव योषितः ॥ हयग्रीव हयग्रीव हयग्रीवेति यो ध्वनिः । विशोभते च वैकुण्ठ- कवटोद्घाटनक्षमः ॥	पंचमी ६:५४ 6 षष्ठी ४:२८ पूर्वाफाल्गुणी १९:२६ व्यतीपात, बालव	त्रयोदशी १३:२० 13 ज्येष्ठा १३:११ ब्रह्म, तैतिल	पंचमी १४:५८ 20 पूर्वाभाद्रपदा १५:५४ शोभन, तैतिल श्रीमज्जयतीर्थ पु. (मलखेड)	द्वादशी १:३९ 27 मृगशिरा ६:०६ ध्रुव, कौलव द्वादशी हरिवासः ७.१५ नं. पारण	2 शुभ 3 शुभ 4 अशुभ 5 अशुभ 6 अशुभ 7 शुभ 8 शुभ 9 शुभ 10 शुभ 12प. 11 अशुभ 12 शुभ 9प. 13 मध्यम 14 अशुभ 15 अशुभ 16 शुभ 17 अशुभ 18 अशुभ 19 मध्यम 20 शुभ 17 नं 21 शुभ 22 शुभ 23 शुभ 24 मध्यम 25 अशुभ 26 शुभ 27 शुभ 28 मध्यम 29 अशुभ 30 अशुभ
राहकाल १२-१.३० गुळिक १०.३०-१२ यमघंट ७.३०-९	हयग्रीवसंपदा स्तोत्र हयग्रीव हयग्रीव हयग्रीवेति यो वदेत् । तस्य निस्सस्ते वाणी जह्नुकन्याप्रवाहवत् ॥ हयग्रीव हयग्रीव हयग्रीवेति वादिनं । नरं मुंचति पापानि दरिद्रमिव योषितः ॥ हयग्रीव हयग्रीव हयग्रीवेति यो ध्वनिः । विशोभते च वैकुण्ठ- कवटोद्घाटनक्षमः ॥	सप्तमी २:११ 7 उत्तराफाल्गुणी १७:५१ वरीयान्, गरज	चतुर्दशी १२:०६ 14 मूलं ९:०३ ऐंद्र, वणिक् अन्वाधान	षष्ठी १६:५१ 21 उत्तराभाद्रपदा १८:२५ अतिगंड, वणिक्	त्रयोदशी १:३३ 28 मृगशिरा ६:३४ व्याघात, गरज प्रदोष	
राहकाल १०.३०-१२ गुळिक ७.३०-९ यमघंट ३-४.३०	हयग्रीवसंपदा स्तोत्र हयग्रीव हयग्रीव हयग्रीवेति यो वदेत् । तस्य निस्सस्ते वाणी जह्नुकन्याप्रवाहवत् ॥ हयग्रीव हयग्रीव हयग्रीवेति वादिनं । नरं मुंचति पापानि दरिद्रमिव योषितः ॥ हयग्रीव हयग्रीव हयग्रीवेति यो ध्वनिः । विशोभते च वैकुण्ठ- कवटोद्घाटनक्षमः ॥	अष्टमी २३:४२ 8 हस्त १६:११ परिध, भद्रा	पौर्णिमा ११:२२ 15 पूर्वाषाढा १०:०० वैधृति, बव सत्यसंकल्पतीर्थ पु. व्यासपूजा. गुरुपौर्णिमा	सप्तमी १८:५३ 22 रेवती २१:०४ सुकर्मा, बव कालाष्टमी	चतुर्दशी १:०३ 29 आर्द्रा ७:०८ हर्षण, भद्रा मासशिवरात्रि	
राहकाल ९-१०.३० गुळिक ६-७.३० यमघंट १-३	हयग्रीवसंपदा स्तोत्र हयग्रीव हयग्रीव हयग्रीवेति यो वदेत् । तस्य निस्सस्ते वाणी जह्नुकन्याप्रवाहवत् ॥ हयग्रीव हयग्रीव हयग्रीवेति वादिनं । नरं मुंचति पापानि दरिद्रमिव योषितः ॥ हयग्रीव हयग्रीव हयग्रीवेति यो ध्वनिः । विशोभते च वैकुण्ठ- कवटोद्घाटनक्षमः ॥	नवमी २१:१४ 9 चित्रा १४:३२ शिव, बालव सत्याधिराजतीर्थ पु. (वेलूर)	प्रतिपत् ११:०७ 16 उत्तराषाढा ९:२६ विष्कंभ, कौलव अशून्यशयनव्रतं	अष्टमी २०:५३ 23 अश्विनी २३:४० धृति, बालव	अमावास्या २३:५८ 30 पुनर्वसु ७:१२ वज्र, चतुष्पात् दर्शः, विष्णुपंचक, दीपस्तंभगौरीव्रत, सत्याधीशतीर्थ पु.	

दिनविशेष

- धारणपारणव्रतारंभ, चातुर्मास्यव्रतारंभ, शाकव्रतारंभ
- इष्टि, मन्वादि, विष्णुपंचक.
- नागरअमावास्या, अन्वाधान

मासधर्म

धारण पारण- धारण पारण म्हणजे एकदिवस उपवास व दुसऱ्या दिवशी (पारण)जेवण असे चातुर्मासाच्या चारही महिन्यात शक्य झाल्यास करात येईल. अशक्य वाटल्यास किमान आषाढ अथवा कार्तिक महिन्यात करणे श्रेष्ठ. पुण्याहवाचन व संकल्प करून प्रारंभ करावा. पारणादिवशी १०८ वेळा श्री नारायणाला अर्घ्य देऊन पारण (भोजन) करावे. हे व्रत संपल्यानंतर उद्यापन करायला हवे. लक्ष्मी नारायणाची प्रतिमा आपूढ पंचामृत पूजा करून, रात्री पुराण श्रवण करत जागरण करावे. दुसऱ्या दिवशी ब्राह्मणांना भोजनासाठी आमंत्रित करावे. एका महिन्याचे उपवास केले असता १५ ब्राह्मणांना जेवण द्यावे, दोन महिने उपवासाचे व्रत केले असेल तर ३० ब्राह्मणांना, तसेच चार महिने उपवास केले असता किमान २० ब्राह्मणांपासून कितीही जास्ततः जास्त ब्राह्मण बोलावून अन्नदान करावे. उद्यापनाचा होम करताना उत्तम जाणकार पुरोहितांना विचारून करावा.

करावे. एका महिन्याचे उपवास केले असता १५ ब्राह्मणांना जेवण द्यावे, दोन महिने उपवासाचे व्रत केले असेल तर ३० ब्राह्मणांना, तसेच चार महिने उपवास केले असता किमान २० ब्राह्मणांपासून कितीही जास्ततः जास्त ब्राह्मण बोलावून अन्नदान करावे. उद्यापनाचा होम करताना उत्तम जाणकार पुरोहितांना विचारून करावा.

शयनी एकादशी- आषाढ शु. एकादशी दिवशी देवपूजेनंतर हात जोडून देवाला शयनोत्सव करावा.

सुमे त्वयि जगन्नाथ जगत् सुम् भवेद्विदम् ।
विबुद्धे च विबुद्ध्येत प्रसन्नो मे भवाच्युत ॥
अशी प्रार्थना करावी.

चातुर्मास्य व्रत प्रारंभ क्रम- आषाढ शु. एकादशीच्या दिवशी देवपूजे नंतर देवाला हात जोडून -
चतुरो वार्षिकान् मासान् देवस्योत्थापनावधि ।
इमं करिष्ये नियमं निर्विघ्नं कुरु मे अच्युत ॥

इंद्र व्रतं मया देव गृहीतं पुरतस्तव ।
निर्विघ्नं सिद्धिमायातु प्रसादात्तव केशव ॥
गृहीतेस्मिन् व्रते देव पंचत्वं यदि मे भवेत् ।
तदा भवतु संपूर्णं त्वत्प्रसादात् जनादनं ॥
श्रावणे वर्जये शाकं दधि भाद्रपदे तथा ।
दुग्धं आश्रयुजे मासि कार्तिके द्विदलं तथा
इमं करिष्ये नियमं निर्विघ्नं कुरु मेच्युत ॥

अशी प्रार्थना करून आचमन, प्राणायाम, करून देशकाल उद्धारून अस्मद् गुर्वतर्गत भारतीरमणमुख्यप्राणतर्गत मासनियामकामिन्न अस्मत् कुलदेवताभिन्न रामकृष्णायनंतावतारात्मक विंबमूर्ति प्रेरणया विंबमूर्ति प्रीत्यर्थं अमुक (शाक)व्रतं करिष्ये असा सुरुवातीला संकल्प करावा.

व्रत संपल्यानंतर आचरितस्य अमुक (शाक) व्रतस्य समर्पणं करिष्ये असे समर्पण करावे.

सुखप्रसवासाठी

हिमवत्युत्तरे पाश्र्वे
सुरसा नाम यक्षिणी ।
तस्याः स्मरणमात्रेण
विशल्या गर्भिणी भवेत् ॥

- तिथी देवता
१ अग्नि	२ ब्रह्मा
३ गौरी	४ विनायक
५ सप्त	६ स्कंद
७ रवि	८ सद्योगात
९ दुर्गा	१० आदिशेष
११ धर्म	१२ हरि
१३ काम	१४ काी
१५चंद्र	३०पितृ

श्रीधर श्रीधर
शंभर वंदे

मासनियामक
श्री धन्या श्रीधर

श्रीकृष्ण उडुपि

॥श्री दिग्विजयरामो विजयते ॥
श्रीमज्जगद्गुरु श्रीमन्मध्वाचार्यमूलमहासंस्थान

श्री उत्तरादिमठ खरनामसंवत्सर

नाहं कर्ता हरिः कर्ता
तत्पूजा कर्मचाखिलम्

शके १९३३
सन् २०११

महालक्ष्मी कोल्हापूर

श्रावणमास दक्षिणायन वर्षाऋतु जुलै-आगस्ट

र	प्रतिपत् २२:३५	अष्टमी ६:४५	प्रतिपत् २३:४२	सप्तमी १०:२०	चतुर्दशी १०:३१	रवि उदयास्थ ता. उ अ
राहकाल ४. ३०-६ मुळिक ३-४. ३० यमघंट १२-१. ३०	31 पुष्य ६:५२ आश्लेषा ६:०७ सिद्धि, किंस्तुघ्न इष्टि श्रा.ति. 1	7 नवमी ४:३८ विशाखा १९:४३ शुक्ल, बव दुर्गाष्टमी श्रा.ति. 9	14 धनिष्ठा १९:१३ शोभन, बालव इष्टि श्रा.ति. 1	21 भरणी ९:१६ ध्रुव, बव कृष्णाष्टमी चंद्रोदय रात्रि 11.36 उपवास श्रा.ति. 0	28 आश्लेषा १४:०५ परिघ, शकुनि दर्श, अन्वाधान श्रा.ति. 30	31. 6:7 -7:0 1. 6:7 -7:00 2. 6:7 -6:59 3. 6:8 -6:59 4. 6:8 -6:58 5. 6:8 -6:58 6. 6:8 -6:58 7. 6:9 -6:57 8. 6:9 -6:57 9. 6:9 -6:56 10. 6:9 -6:56 11. 6:10 -6:55 12. 6:10 -6:54 13. 6:10 -6:54 14. 6:10 -6:53 15. 6:11 -6:53 16. 6:11 -6:52 17. 6:11 -6:51 18. 6:11 -6:51 19. 6:11 -6:50 20. 6:12 -6:49 21. 6:12 -6:49 22. 6:12 -6:48 23. 6:12 -6:47 24. 6:12 -6:47 25. 6:12 -6:46 26. 6:13 -6:45 27. 6:13 -6:45 28. 6:13 -6:44 29. 6:13 -6:43
राहकाल ७. ३०-९ मुळिक १. ३०-३ यमघंट १०. ३०-१२	1 द्वितीया २०:४५ मघा ५:०५ व्यतीपात, बालव चंद्रदर्शन श्रा.ति. 2	8 दशमी २:३२ अनुराधा १८:२८ ब्रह्म, तैतिल श्रा.ति. 10	15 द्वितीया ०:५३ शतभिषा २०:५८ अतिगंड, तैतिल राघवेंद्रस्वामिगळ पु. (मंत्रालय) अशून्वशयनव्रत श्रा.ति. 2	22 अष्टमी ११:४६ कृत्तिका ११:२० व्याघात, कौलव प्रातः ११.४८ नं पारण श्रा.ति. 8,9	29 अमावास्या ८:४८ मघा १३:०३ शिव, नागवान् विष्णुपंचक, कुराग्रहण, बेनकनअमावास्या श्रा.ति. 1	16. 6:11 -6:52 17. 6:11 -6:51 18. 6:11 -6:51 19. 6:11 -6:50 20. 6:12 -6:49 21. 6:12 -6:49 22. 6:12 -6:48 23. 6:12 -6:47 24. 6:12 -6:47 25. 6:12 -6:46 26. 6:13 -6:45 27. 6:13 -6:45 28. 6:13 -6:44 29. 6:13 -6:43
राहकाल ३-४. ३० मुळिक १२-१. ३० यमघंट १-१०. ३०	2 तृतीया १८:४२ पूर्वाफाल्गुणी ३:४३ वरीयान्-परिघ, तैतिल मंगळगौरीव्रत श्रा.ति. 3	9 एकादशी ०:५४ ज्येष्ठा १७:३० ऐंद्र, वणिक् सर्वेषामेकादशी (पुत्रदा)उपवास श्रा.ति. 0 दधिघ्नतरंभ, मंगळगौरी	16 तृतीया २:३३ पूर्वाभाद्रपदा २३:१० सुकर्मा, वणिक् मंगळगौरीव्रत श्रा.ति. 3	23 नवमी १२:४९ रोहिणी १३:०० हर्षण, गरज मंगळगौरीव्रत श्रा.ति. 10	शाकव्रत समर्पण- वासुदेव नमस्तुभ्यं आषाढे मत्कृतेन च। शाकव्रतेन देवेश प्रसन्नो भव माधव ॥	31 अशुभ 1 शुभ 8 नं 2 अशुभ 3 शुभ 14नं 4 शुभ 5 अशुभ 6 अशुभ 7 शुभ 16नं 8 शुभ 16 प. 9 अशुभ 10 मध्यम 11 अशुभ 12 शुभ 13 शुभ 12नं 14 शुभ 15 मध्यम 16 अशुभ 17 अशुभ 18 शुभ 19 शुभ 20 अशुभ 21 अशुभ 22 शुभ 14नं. 23 शुभ 24 अशुभ 25 अशुभ 26 अशुभ 27 मध्यम 28 अशुभ 29 अशुभ
राहकाल १२-१. ३० मुळिक १०. ३०-१२ यमघंट ७. ३०-९	3 चतुर्थी १६:२५ उत्तराफाल्गुणी २:०८ शिव, भद्रा नागचतुर्थी श्रा.ति. 4	10 द्वादशी २३:४५ मूल १६:५७ वैधृति-विष्कम्भ, बव पवित्रारोपण द्वादशीहरिवासर 6.40 नं.पारण श्रा.ति. 11,12	17 चतुर्थी ४:२६ उत्तराभाद्रपदा १:३६ धृति, बव श्रा.ति. 4	24 दशमी १३:१९ मृगशिरा १४:१० वज्र, भद्रा श्रा.ति. 0	दधिघ्नतरसंकल्प - संकर्षणारविदाक्ष करिष्येहं दधिघ्नतरम्। द्वादश्यां मासि देवेश निर्विघ्नं कुरु मे प्रभो ॥	
राहकाल १. ३०-३ मुळिक १-१०. ३० यमघंट ६-७. ३०	4 पंचमी १४:०१ हस्त ०:२९ सिद्धि, बालव नागपंचमी, कल्कीजयंती श्रा.ति. 5,6	11 त्रयोदशी २२:५७ पूर्वाषाढा १६:४७ प्रीति, कौलव प्रदोष श्रा.ति. 13	18 पंचमी ६:११ रेवती ४:१६ शूल, कौलव सिंहसंक्रमण- पर्वपुण्यकाल मध्याह्न 12.27.प. श्रा.ति. 5	25 एकादशी १३:२१ आर्द्रा १४:५२ सिद्धि, बालव सर्वेषामेकादशी (अजा) श्रा.ति. 0	श्रावणशुद्ध द्वादशी पवित्रसमर्पणमंत्र देव देव नमस्तुभ्यं पवित्रं पूतमुत्तमम्। गृहीत्वा वार्षिकीं पूजां भगवन् परिपूरय ॥ पवित्रं मे कुरुष्वदा यन्मया दुष्कृतं कृतम्। शुद्धो भवाम्यहं देव त्वत्प्रसादात् सुरेश्वर ॥ पवित्र धारणमंत्र- पवित्रं वैष्णवं तेजः सर्वविघ्ननिवारणम्। पूजाषाड्गुण्यसिद्ध्यर्थं ममामे धारयाम्यहम् ॥	
राहकाल १०. ३०-१२ मुळिक ७. ३०-९ यमघंट ३-४. ३०	5 षष्ठी ११:३२ चित्रा २२:४७ साध्य, तैतिल मासमहाक्ष्मी कशश्वापन श्रा.ति. 7	12 चतुर्दशी २२:४४ उत्तराषाढा १७:०७ आयुष्मान्, गरज वसमहाक्ष्मीव्रत, श्रा.ति. 14	19 पंचमी ६:३२ अश्विनी ६:११ गंड, तैतिल श्रा.ति. 6	26 द्वादशी १२:५१ पुनर्वसु १५:०३ व्यतीपात, तैतिल प्रदोष श्रा.ति. 11,12,13		
राहकाल ९-१०. ३० मुळिक ६-७. ३० यमघंट १-३	6 सप्तमी ९:०५ स्वाती २१:०९ शुभ, वणिक् सत्यवतीर्थ पु. (संतेबेन्नूर) श्रा.ति. 8	13 पौर्णिमा २२:५५ श्रवण १७:५३ सौभाग्य, भद्रा हयग्रीवजयंती, विष्णुपंचक नूलहणमि श्रा.ति. 15	20 षष्ठी ८:३२ अश्विनी ६:५२ चृद्धि, वणिक् श्रा.ति. 7	27 त्रयोदशी ११:५४ पुष्य १४:४७ वरीयान्, वणिक् सत्यधर्मतीर्थ पु. (होळेहोन्नूर) मासशिवरात्रि श्रा.ति. 14	श्री श्रीपादराज परवाक्यप्रमाणाब्धि- विक्रीडनविशारदान्। लक्ष्मीनारायणमुनीन्- वन्दे विद्यागुरुन् मम ॥	

दिन विशेष
13. ऋग्वेदी-यजुर्वेदी नित्य-नूतन उपार्कम. नारळीपौर्णिमा, रक्षाबंधन, अन्वाधान
29. सोमवती अमावास्या, इष्टि.

मासधर्म
गोकुलाष्टमी- श्रावण कृष्णाष्टमी सकाळी अष्ट स्थित्वा निराहारः श्लोभते परमेश्वर। भोक्ष्यामि पुंडरीकाक्ष ह्यस्मिन् कृष्णाष्टमी दिने ॥ या श्लोकाने देवापुढे संकल्प करावा. नंतर "योगाय योगपतये योगेश्वराय योगसंभवाय श्री गोविंदाय नमो नमः" या मंत्राने स्नान करून रोजची आम्हीक कर्म पूर्ण करावे. संध्याकाळी पुन्हा वरील मंत्राने स्नान करून पूजा करावी. "यज्ञाय यज्ञपतये यज्ञेश्वराय यज्ञसंभवाय श्रीगोविंदाय नमोनमः" या मंत्राने श्रीकृष्णाची पूजा करावी. नंतर बलराम, वसुदेव, देवकी, नंद, यशोदा, सुभद्रा या सर्वांची पूजा करावी. त्यानंतर रात्री पंचांगात सांगितल्याप्रमाणे चंद्रोदय झाल्यावर अर्घ्य घ्यावे.

कृष्णाचा अर्घ्य मंत्र-
जातः कंसवधार्थाय भूभारोत्तरणाय च।
कौरवाणां विनाशाय देव्यानां निधनाय च॥
पांडवानां हितार्थाय धर्मसंस्थापनाय च।
गृहणार्घ्यं मया दत्तं देवक्या सहितो हरे ॥
चंद्राचा अर्घ्य मंत्र-
क्षीरोदार्णवसंभूत अत्रिगोत्रसमुद्भव।
गृहणार्घ्यं मया दत्तं रोहिण्या सहितः शशिन् ॥
पूजा संपन्न -ज्ञोपताना हे मंत्र म्हणावे-
"विश्वाय विश्वपतये विश्वेश्वराय विश्वसंभवाय श्रीगोविंदाय नमोनमः" दुसऱ्या दिवशी दान करावे

पारण मंत्र -
"सर्वाय सर्वपतये सर्वेश्वराय सर्वसंभवाय श्रीगोविंदाय नमोनमः" असे पारण करून, पारणा नंतर "धर्माय धर्मपतये धर्मेश्वराय धर्मसंभवाय श्रीगोविंदाय नमोनमः" असे समर्पण करावे.
संतान गोपाल कृष्णमंत्र-
देवकीसुत गोविंद देव देवजगत्पते।
देहि मे तनवं कृष्ण त्वामहं शरणं गतः ॥
(पुरुषांनी "गतः" आणि स्त्रियांनी "गता" असे म्हणावे) हे जप सदाचारनिष्ठ विद्वानांकडून उपदेश घेऊनच करावेत. उपदेशविना हे मंत्र जपणे योग्य नाही.

श्री राघवेन्द्रस्वामी
दुर्वादिध्यानतयवे
वैष्णवेन्द्रीवेन्द्रेन्दे।
श्रीराघवेन्द्रगुरुवे
नमोऽत्यन्तदयालवे ॥

नक्षत्र देवता -
अश्विनी - अश्विनी देवता
भरणी - यम
कृत्तिका - अग्नि
रोहिणी - प्रजापति
मृगशिरा - सोम
आर्द्रा - रुद्र
पुनर्वसु - आदित्य
पुष्य - बृहस्पती

॥ श्री दिग्विजयरामो विजयते ॥
श्रीमज्जगद्गुरु श्रीमन्मध्वाचार्यमूलमहासंस्थान

श्री उत्तरादिमठ खरनामसंवत्सर

हृषीकेश सुकेश
परेश विवंदे

मासनियामक
श्रीबुद्धि-हृषीकेश

परसुखकारण
पर पुरुषोत्तम
भव मम शरणं

शके १९३३
सन् २०११

आनेगद्दे गणपति (उडुपि)

भाद्रपदमास दक्षिणायन वर्षाऋतु आगस्ट-सेप्टेंबर

र	सो	मं	बु	गु	शु	श
<p>राहकाल ४. ३०-६ गुळिक ३-४. ३० यमघंट १२-१. ३०</p> <p>दधिन्नत समर्पण संकर्षण नमस्तुभ्यं श्रावणे मत्कृतेन च । दधिन्नतेन देवेश तुष्टो भव जनार्दन ॥</p>	<p>राहकाल ७. ३०-९ गुळिक १. ३०-३ यमघंट १०. ३०-१२</p> <p>क्षीरन्नत संकल्प प्रद्युम्न तव तुष्ट्यर्थं प्रोष्ठपद्यां तृतीयके निर्विघ्नं कुरु देवेश करिष्येहं पयोन्नतम् ॥</p>	<p>राहकाल ३-४. ३० गुळिक १२-१. ३० यमघंट १-१०. ३०</p> <p>प्रतिपत् ६:४७ द्वितीया ४:२५ पूर्वाफाल्गुणी ११:४५ सिद्ध, बव</p>	<p>राहकाल १२-१. ३० गुळिक १०. ३०-१२ यमघंट ७. ३०-९</p> <p>तृतीया २:११ उत्तराफाल्गुणी १०:१४ साध्य, तैतिल वराहजयंती, मन्वादि, स्वर्णगौरीव्रत</p>	<p>राहकाल १. ३०-३ गुळिक १-१०. ३० यमघंट ६-७. ३०</p> <p>चतुर्थी २३:४२ हस्ता ८:३७ शुभ - शुक्ल, वणिक् गणेशचतुर्थी, सामवेदिउपाकर्म</p>	<p>राहकाल १०. ३०-१२ गुळिक ७. ३०-९ यमघंट ३-४. ३०</p> <p>पंचमी २१:१४ चित्रा ६:५६ स्वाती ५:१५ ब्रह्म, बव ऋषिपंचमी, व्रतग्रहण व उद्यापन नाही</p>	<p>राहकाल ९-१०. ३० गुळिक ६-७. ३० यमघंट १-३</p> <p>षष्ठी १८:५४ विशाखा ३:४४ ऐंद्र, कौलव सूर्यषष्ठी, प्रातःस्नानेन- अश्वमेधफल</p>
<p>सप्तमी १६:४४ अनुराधा २:२४ वैधृति, वणिक् ज्येष्ठादेव्यावहन</p>	<p>अष्टमी १४:५१ ज्येष्ठा १:२४ विष्कंभ, बव ज्येष्ठादेवीपूजन</p>	<p>नवमी १३:१५ मूलं ०:४१ प्रीति, कौलव जगन्नाथदासस पु. ज्येष्ठादेवीविसर्जन दोरबंधन</p>	<p>दशमी १२:०२ पूर्वाषाढा ०:२२ आयुष्मान्, गरज</p>	<p>एकादशी ११:१८ उत्तराषाढा ०:३७ सौभाग्य, भद्रा सर्वेषामेकादशी (परिवर्तिनी) उपवास</p>	<p>द्वादशी ११:०१ श्रवण १:१५ शोभन, बालव वामनजयंती, देशभेदेन श्रवणद्वादशी उपवास</p>	<p>त्रयोदशी ११:१६ धनिष्ठा २:३० अतिगंड, तैतिल</p>
<p>चतुर्दशी १२:०० शतभिषा ४:०६ सुकर्मा, वणिक् अनंतचतुर्दशी, अनंतन्नत प्रोष्ठपदीश्राद्ध</p>	<p>पौर्णिमा १३:१३ पूर्वाभाद्रपदा ६:१५ धृति, बव यादवार्थ पु. महालयारंभ</p>	<p>प्रतिपत् १४:५० पूर्वाभाद्रपदा ६:२२ शूल, कौलव अशुच्यशयनव्रत शुक्रोदय, इष्टि</p>	<p>द्वितीया १६:४५ उत्तराभाद्रपदा ८:४६ गंड, गरज श्रीनिवासीतीर्थ पु. (होत्राली)</p>	<p>तृतीया १८:४९ रेवती ११:२१ वृद्धि, भद्रा ब्रह्मगौरीव्रत</p>	<p>चतुर्थी २०:५३ अश्विनी १३:५७ शुभ, बव</p>	<p>पंचमी २२:४६ भरणी १६:२६ व्याघात, कौलव महाभरणीश्राद्ध</p>
<p>षष्ठी ०:१८ कृत्तिका १८:३७ हर्षण, गरज कन्यासंक्रमण पर्वकाल</p>	<p>सप्तमी १:२६ रोहिणी २०:२६ वज्र, भद्रा पूर्वेष्टु:श्राद्ध</p>	<p>अष्टमी १:५८ मृगशिरा २१:४२ सिद्धि, बालव मध्याष्टमीश्राद्ध, अष्टकाश्राद्ध कालाष्टमी</p>	<p>नवमी २:०५ आर्द्रा २२:३२ व्यतीपात, तैतिल अविधवानवमीश्राद्ध, अन्वष्टकाश्राद्ध</p>	<p>दशमी १:३३ पुनर्वसु २२:४६ वरीयान्, वणिक्</p>	<p>एकादशी ०:४० पुष्य २२:३८ परिध - शिव, बव सर्वेषामेकादशी (इंदिरा) उपवास</p>	<p>द्वादशी २३:१४ आश्लेषा २१:५८ सिद्ध, कौलव द्वादशीहरिवासर ६.२०.नंतर पारण</p>
<p>त्रयोदशी २१:३२ मघा २१:०९ साध्य, गरज भानुप्रदोष कलियुगादि</p>	<p>चतुर्दशी १९:२९ पूर्वाफाल्गुणी १९:४४ शुभ, भद्रा घातचतुर्दशीश्राद्ध</p>	<p>अमावास्या १७:१८ उत्तराफाल्गुणी १८:१७ शुक्ल, चतुष्पात् माघतीर्थ पु. सर्वपितृअमावास्या</p>	<p>गणेशचतुर्थीचे दिवशी चंद्रदर्शन घडल्यास अपवाद परिहारसाठीमंत्र सिंहः प्रसेनमवधीत् सिंहो जांबवता हतः । सुकुमारक मारोदीः तवष्टोष स्वयंतकः ॥</p>	<p>गौरीदोर्क ग्रहणासाठी मंत्र सप्तसामोपगीतां त्वां चराचर जगदुरे । सूत्रग्रीथस्थितां कंठे धारयामि स्थिरा भव ॥</p>	<p>घात चतुर्दशी श्राद्ध हे श्राद्ध अपघाती मरण पावलेल्यांसाठी करावयाचे असते. याला एकोष्टि विधीने करावेत.</p>	<p>वामन जयन्ती देवेश्वराय देवाय देवसंभूतिकारिणे । प्रभवे सर्वदेवानां वामनाय नमो नमः ॥</p>
<p>रा. उ अ ३०. ६:१३-६:४२ ३१. ६:१३-६:४२ १. ६:१४-६:४१ २. ६:१४-६:४० ३. ६:१४-६:३९ ४. ६:१४-६:३९ ५. ६:१४-६:३८ ६. ६:१४-६:३७ ७. ६:१४-६:३६ ८. ६:१४-६:३५ ९. ६:१५-६:३५ १०. ६:१५-६:३४ ११. ६:१५-६:३३ १२. ६:१५-६:३२ १३. ६:१५-६:३१ १४. ६:१५-६:३० १५. ६:१५-६:३० १६. ६:१५-६:२९ १७. ६:१५-६:२८ १८. ६:१६-६:२७ १९. ६:१६-६:२६ २०. ६:१६-६:२५ २१. ६:१६-६:२५ २२. ६:१६-६:२४ २३. ६:१६-६:२३ २४. ६:१६-६:२२ २५. ६:१६-६:२१ २६. ६:१६-६:२१ २७. ६:१७-६:२०</p>						

शुभ अशुभ दिन
३० शुभ ९नं
३१ शुभ
१ अशुभ
२ मध्यम
३ अशुभ
४ अशुभ
५ अशुभ
६ मध्यम
७ अशुभ
८ शुभ १०नं.
९ उत्तम
१० शुभ
११ मध्यम
१२ अशुभ
१३ शुभ
१४ शुभ
१५ अशुभ
१६ शुभ
१७ मध्यम
१८ अशुभ
१९ मध्यम
२० शुभ
२१ अशुभ
२२ शुभ
२३ अशुभ
२४ अशुभ
२५ मध्यम
२६ अशुभ
२७ अशुभ

दिन विशेष	मासधर्म	कृष्ण द्वादशी - संकर्षणायनमः...	श्री श्रीनिवासीतीर्थ
<p>३०. बलरामजयंती, धन्वंतरिजयंती, भागवतश्रवणारंभ, चंद्रदर्शन. ६. मासमहालक्ष्मी कलश विसर्जन. ६. क्षीरन्नारंभ, सत्येष्टतीर्थ पु, परिवर्तनोत्सव. ९. प्रसन्नवैकटदास पु. (बदामी), प्रदोष, विष्णुपंचक. १२. उमामहेश्वरव्रत, प्रोष्ठपदीश्राद्ध, विष्णुपंचक, अनंत पौर्णिमा, अन्वाधान. २७. दर्श, विष्णुपंचक, अन्वाधान.</p>	<p>परिवर्तनी एकादशी - झोपलेला भगवंत कुशी बदलतो म्हणून त्या दिवशी देवांना पूजेच्या नंतर परिवर्तनोत्सव करावा. प्रार्थना- वासुदेव जगन्नाथ प्राप्तेयं द्वादशी तव । पार्थेन परिवर्तस्व सुखं स्वर्गहि माधव ॥ विष्णुपंचकव्रत - विष्णुपंचकव्रत हे भाद्रपद, मार्गशीर्ष शुद्ध दशमी या दिवशी पुण्याहवचन करून प्रारंभ करावे. वेधादिदोषामुळे विष्णुपंचकव्रत अभाव असे पंचंगात असेल तर, एका वर्षात साठ उपवास होणार नाहीत. तेव्हा पुढील वर्षी ते राहिलेले उपवास करून साठ उपवास पूर्ण करण्याची आवश्यकता नाही. परंतु अजार व इतर कारणांमुळे उपवास लोप झाले तर पुढील वर्षी त्या त्या अपूर्ण राहिलेले उपवास पूर्ण करावे. अर्थ आणि देवता. शुद्ध द्वादशी - केशवायनमः... दासोदराय (१२ तर्पण) नमः इदमर्थ्यं समर्पयामि ।</p>	<p>कृष्ण द्वादशी - संकर्षणायनमः... श्रीकृष्णाय (१२ तर्पण) नम इदमर्थ्यं समर्पयामि । पौर्णिमा - १. विधवे नमः २. शशिने ३. शशांकाय ४. चंद्राय ५. सोमाय ६. उडुपाय ७. अमृताय ८. मनोहराय ९. पावनाय १०. हिमकुते ११. निशांकुते १२. दीप्यमानाय (१२ तर्पण) नम इदमर्थ्यं समर्पयामि अमवास्या - १. महीधराय २. जगन्नाथाय ३. देवेंद्राय ४. देवीकुंताय ५. चतुर्भुजाय ६. गदापाणये ७. सुरमीढाय ८. सुलोचनाय ९. चावंगाय १०. चक्रपाणये ११. सुरमित्राय १२. असुरांतकाय (१२ तर्पण) नमः इदमर्थ्यं समर्पयामि श्रवण - १. पुरुषोत्तमाय नमः २. शार्ङ्गधन्विने ३. गरुडवाहनाय ४. अनंताय ५. गोवर्धनाय ६. पुंडरीकाक्षाय ७. नित्याय ८. वेदगर्भाय ९. यज्ञपुरुषाय १०. सुब्रह्मण्याय ११. जयाय १२. शौरये (१२ तर्पण) नम इदमर्थ्यं समर्पयामि ।</p>	<p>श्री श्रीनिवासीतीर्थ श्रीनिवासगुरुन् वंदे श्रीनिवासांग्रिसद्गतीन् । श्रीमध्वशास्त्रदुग्धाब्धि पारगन्तून् अहं भजे ॥</p>

पद्मनाभ शुभोद्भव वन्दे

मासनियामक

श्री यज्ञा पद्मनाभ

॥श्री दिग्विजयरामो विजयते ॥
श्रीमज्जगद्गुरु श्रीमन्मध्वाचार्यमूलमहासंस्थान

श्री उत्तरादिमठ खरनामसंवत्सर

किंकरोऽस्मि हृषीकेश
भूयो भूयोऽस्मि किंकरः

शके १९३३

सन् २०११

तुर्गादेवि पाजक (उडुपि)

आश्विनमास दक्षिणायन शरदृऋतु सेप्टेंबर-अक्टोबर

र	सो	मं	बु	गु	शु	श
<p>राहकाल ४. ३०-६ मुळिक ३-४. ३० यमघंट १२-१. ३०</p> <p>२ कार्तिकस्नानमंत्र आश्विन शु, पूर्णिमापासून कार्तिक शु, पूर्णिमापर्यंत उषःकाली स्नानकरावे. कार्तिकेहं करिष्यामि प्रातःस्नानं जनार्दन। प्रीत्यर्थं तव देवेश दामोदर मया सह ॥</p>	<p>राहकाल ७. ३०-९ मुळिक १. ३०-३ यमघंट १०. ३०-११</p> <p>३ सप्तमी २:०१ ज्येष्ठा ९:१९ सौभाग्य, गरज त्रिरात्रोत्सवारंभ, सरस्वत्यावाहन</p>	<p>राहकाल ३-४. ३० मुळिक १२-१. ३० यमघंट ९-१०. ३०</p> <p>४ अष्टमी ०:५५ मूलं ८:३५ शोभन, भद्रा तुर्गाष्टमी, सरस्वतीपूजा सत्यपराक्रमतीर्थ पु.</p>	<p>राहकाल १२-१. ३० मुळिक १०. ३०-११ यमघंट ७. ३०-९</p> <p>५ नवमी ०:०८ पूर्वाषाढा ८:१३ अतिगंड, बालव महानवमी, सरस्वती बलिदान, मन्वादि</p>	<p>राहकाल १. ३०-३ मुळिक ९-१०. ३० यमघंट ६-७. ३०</p> <p>६ दशमी २३:५६ उत्तराषाढा ८:१८ सुकर्मा, तैतिल बुद्धजयंती विजयदशमी, मध्यजयंती</p>	<p>राहकाल १०. ३०-११ मुळिक ७. ३०-९ यमघंट ३-४. ३०</p> <p>७ एकादशी ०:०९ श्रवण ८:५२ धृति, वणिक् सर्वेषामेकादशी उपवास द्विदलव्रतारंभ</p>	<p>राहकाल ९-१०. ३० मुळिक ६-७. ३० यमघंट १-३</p> <p>८ द्वादशी ०:५३ धनिष्ठा ९:५६ शूल, बव हरिवासर प्रा.६. २०नं पारण.</p>
<p>९ त्रयोदशी २:१२ शतभिषा ११:३० गंड, कौलव प्रदोष</p>	<p>१० चतुर्दशी ३:५० पूर्वाभाद्रपदा १३:२९ वृद्धि, गरज</p>	<p>११ पौर्णिमा ५:५२ उत्तराभाद्रपदा १५:५० ध्रुव, भद्रा कोजागरव्रत कार्तिकस्नानारंभ,</p>	<p>१२ प्रतिपत् ६:१९ रेवती १८:२३ व्याघात, बालव</p>	<p>१३ प्रतिपत् ८:०१ अश्विनी २१:०९ हर्षण, कौलव अशून्यशयनव्रत</p>	<p>१४ द्वितीया १०:०६ भरणी २३:३४ वज्र, गरज</p>	<p>१५ तृतीया ११:५९ कृत्तिका १:५२ सिद्धि, भद्रा</p>
<p>१६ चतुर्थी १३:३२ रोहिणी ३:४८ व्यतीपात, बालव</p>	<p>१७ पंचमी १४:३७ मृगशिरा ५:१२ वरीयान्, तैतिल</p>	<p>१८ षष्ठी १५:१५ आर्द्रा ६:१२ परिघ, वणिक् तुलासंक्रमण पर्वकाल सकाळी ६.४८ ते दुपारी १२ ४८ प</p>	<p>१९ सप्तमी १५:१९ पुनर्वसु ६:२१ शिव, बव</p>	<p>२० अष्टमी १४:५५ पुष्य ६:२१ सिद्ध, कौलव गुरुपुष्यामृत योग सकाळी १०.४५ नंतर</p>	<p>२१ नवमी १३:५९ आश्लेषा ५:५४ साध्य, गरज</p>	<p>२२ दशमी १२:४१ मघा ५:०२ शुभ, भद्रा</p>
<p>२३ एकादशी ११:०१ पूर्वाफाल्गुणी ३:४६ शुक्ल-ब्रह्म, बालव सर्वेषामेकादशी (रमा) उपवास</p>	<p>२४ द्वादशी ९:०३ उत्तराफाल्गुणी २:२० ऐंद्र, तैतिल साधनीद्वादशी ६.५५ प. गोवत्सद्वादशी</p>	<p>२५ त्रयोदशी ६:५२ चतुर्दशी ४:२८ हस्त ०:४१ वैधृति, वणिक् जलपूर्णात्रयोदशी</p>	<p>२६ अमावास्या २:०९ चित्रा २३:०९ विष्कंभ, चतुष्पात नरकचतुर्दशी, दीपावळीअमावास्या श्रा.ति. ३० विष्णुपंचक, दर्श,</p>	<p>२७ नारीकृतनीराजन (आरती), अभ्यंग, यमतर्पण, महालक्ष्मीपूजन.</p>	<p>२८ क्षीरव्रत समर्पण - प्रद्युम्न ते नमस्तुभ्यं मासमारभ्य यत्कृतम् । इष्टदो भव सर्वेश गृहित्वा तु पयोव्रतम् ॥</p>	<p>२९ द्विदळव्रत संकल्प अनिरुद्ध सुरैर्वद्य द्विदलव्रतमुत्तम् । करोम्यहमिषे मासे निर्विघ्नं कुरु मे प्रभो ॥</p>
<p>रा. उ अ २८. ६:१७-६:१९ २९. ६:१७-६:१८ ३०. ६:१७-६:१८ १. ६:१७-६:१८ २. ६:१७-६:१८ ३. ६:१७-६:१८ ४. ६:१७-६:१८ ५. ६:१८-६:१९ ६. ६:१८-६:१९ ७. ६:१८-६:१९ ८. ६:१८-६:१९ ९. ६:१८-६:१९ १०. ६:१९-६:२० ११. ६:१९-६:२० १२. ६:१९-६:२० १३. ६:१९-६:२० १४. ६:१९-६:२० १५. ६:२०-६:२१ १६. ६:२०-६:२१ १७. ६:२०-६:२१ १८. ६:२०-६:२१ १९. ६:२१-६:२२ २०. ६:२१-६:२२ २१. ६:२१-६:२२ २२. ६:२१-६:२२ २३. ६:२२-६:२३ २४. ६:२२-६:२३ २५. ६:२२-६:२३ २६. ६:२३-६:२४</p>	<p>शुभ अशुभ दिन २८ शुभ २९ अशुभ ३० अशुभ १ शुभ २ अशुभ ३ मध्यम ४ अशुभ ५ शुभ ६ उच्च ७ शुभ १०प. ८ शुभ ९ मध्यम १०प. १० शुभ १३नं ११ अशुभ १२ शुभ १३ शुभ १४ मध्यम १५ अशुभ १६ अशुभ १७ शुभ १८ अशुभ १९ शुभ १०नं २० उच्च २१ शुभ १० प. २२ अशुभ २३ अशुभ २४ शुभ २५ अशुभ २६ अशुभ</p>					

दिन विशेष

- २८. चंद्रदर्शन, गजगौरीव्रत, इष्टि.
- ०३. श्रीसत्यरावणतीर्थ पु.
- ०७. सरस्वतीविसर्जन सकाळी सूर्योदयानंतर ८-४५ पर्यंत.
- ११. नक्षत्रदीपारंभ, शीगीपौर्णिमा, विष्णुपंचक, अन्वाधान.
- २४. यमदीपदान, धनत्रयोदशी, प्रदोष.

मासधर्म

शमी प्रार्थना-
अमंगलानां शमनीं शमनीं दुष्कृतस्य च ।
दुःस्वप्ननाशिनीं धन्यां प्रपद्येहं शमीं शुभाम् ॥
शमी शमयते पापं शमी शत्रु विनाशिनी ।
अर्जुनस्य धनुर्धारी रामस्य प्रियदर्शिनी ॥
कोजागरव्रत- आश्विन शुद्ध पौर्णिमेच्या रात्री लक्ष्मी आणि इंद्राची, तांदळात 'लक्ष्मी नमः' इंद्राय नमः' असे लिहून मनापासून षोडशोपचार पूजा करावी.

नमस्ते सर्वदेवानां वरदासि हरिप्रिये ।
या गतिस्त्वां प्रपन्नानां सा मे भूयात् त्वदर्चनात् ॥
असे महालक्ष्मीला व
विचित्रैरावतस्थाय भास्वत्कृतिशरणेण ।
पौलोम्यालिंगितांगया सहस्राक्षाय ते नमः ॥
या मंत्राने इंद्राला पुष्पारपण करावे.
दीपोत्सव - अद्य दीपोत्सवं देव करिष्ये त्वत् प्रसादतः ।
निर्विघ्नं सिद्धिमायुतं यत्कोकफ़लदो भव ॥
असा संकल्प करून मातीच्या, तांब्याच्या, लोखंडाच्या किंवा कांस्य, चांदी व सोन्याच्या अशा त्रिविधपणत्यामध्ये गादीचे तूप किंवा तेल घालून दिवा लावावा. माती, लोखंड, तांब्यापेक्षा चांदी व सोन्याची पणती वापरल्यास अनंतपट फळ मिळते.
दीपमंत्र - सेहं दीपो यथा धृत्वा सर्व लोकोपकारकः ।
तथा भवान्मम ज्ञानं हृदि धारय संततम्(निरंतरम्) ॥

जलपूर्णात्रयोदशी- या दिवशी सायंकाळी कळशी इ. सर्वपात्र स्वच्छधुवन शुद्धपाण्याने भरून पूजा करावयाची असते. दुसऱ्या दिवशीच्या अभ्यंगस्नानासाठी तेच पाणी वापरावे.
यमतर्पण - आश्विन कृ. त्रयोदशीच्या दिवशी यमराजाच्या प्रीत्यर्थ दिवा लावावा.
मृत्युना पाशदंडाभ्यां कालेन श्यामलायुतः ।
त्रयोदश्यां दीपदानात् सूर्यजःप्रियतां मम ॥
यमतर्पणं - नरकातुर्दशीच्या दिवशी दक्षिणाभिमुख होऊन ज्यांना वडिल नाहित, त्यांनी अपसव्य किंवा सव्याने तिळांने तर्पण द्यावेत. यांना वडील आहेत त्यांनी सव्य होऊन तांदूळांने तर्पण द्यावे.
यमं तर्पयामि, धर्म... , मृत्यु... , अंतक... , वैवस्वतं... कालं... , सर्वभूतक्षयं... , औदुंबर... , दध्... , नीलं... परमेष्ठिनं... , वृकोदरं... , चित्रं... , चित्रगुप्तं तर्पयामि.

ब्रह्मण्यतीर्थं स्वामी
कंसध्वंसिपादभोज
संसक्तो हंसपुंगवः ।
ब्रह्मण्यगुरुराजाख्यो
वर्ततां मम मानसे ॥
नक्षत्र - देवता
अनुराधा - मित्र
ज्येष्ठा - इंद्र
मूला - निरंति
पू. आषाढा - आपदेवता
उ. चाढा - विश्वदेवता
श्रवण - विष्णु
धनिष्ठा - वसु
शततारा - वरूण
पूर्व भाद्रपदा - अजैकपात्
उ. भाद्रपदा - अहिर्बुध्न्य
रेवती - पूषा

॥ श्री दिग्विजयरामो विजयते ॥
श्रीमज्जगद्गुरु श्रीमन्मध्वाचार्यमूलमहासंस्थान

दामोदर दूरतरांतर वंदे

श्री उत्तरादिमठ

गुरुरेकः सदा सेव्यः
संसारोद्धरणक्षमः

खरनामसंवत्सर

शके १९३३
सन् २०११

मासनियामक

श्री इंद्रिा - दामोदर

श्रीसत्यप्रमोदतीर्थ, तिरुकोयलूर

कार्तिकमास

दक्षिणायन

शरदृऋतु

अक्टोबर-नवंबर

र	सो	मं	बु	गु	शु	श																							
<p>चातुर्मास्यव्रतसमाप्ति - इदं व्रतं मया देव कृतं प्रीत्यै तव प्रभो। न्यूनं संपूर्णतां यातु त्वत् प्रसादात् जनार्दन ॥ या मंत्रानां व्रताची समर्पण करावी अशांच असताना सुद्धा</p>	<p>चातुर्मास्यातील एकेक महिनाच्या व्रताचा (शाक, दही, दूध, द्विदल) प्रारंभ करता येतो. त्याचा संकल्प मात्र अशाच संपल्या नंतर करावा. चातुर्मास्यातील जे जे व्रत पूर्ण होतील ते ते पदार्थ द्वादशीच्या दिवशी ब्राह्मणांना दान करावे दान मंत्र- उपायनमिदं देव व्रतसंपूर्तिहेतवे। १) शाकं तु द्विजवर्षांय सहिरण्यं ददाम्यहम् ॥ २) दधि ब्राह्मणवर्षांय ३) क्षीरं तु द्विजवर्षांय ४) द्विदलं द्विजवर्षांय वेदेशतीर्थ स्वामी श्रीवेदेशगुरुं वन्दे यादवायगुरुर्गुरुम्। छांदोग्यभाष्यसट्टीका कर्तारमहामादरात् ॥</p>	<p>चतुर्थी १७:२९ ज्येष्ठा १७:११ शोभन - अतिगंड, वणिक्</p>	<p>एकादशी १६:२८ पूर्वाभाद्रपदा २०:४२ व्याघात, भद्रा सर्वेषामेकादशी (प्रबोधिनी), उपवास</p>	<p>तृतीया ५:१४ रोहिणी १०:५७ शिव, वणिक्</p>	<p>दशमी २३:३८ पूर्वाफाल्गुणी ११:४७ वैधृति, वणिक्</p>	<p>रवि उदयास्थ ता. उ अ 27. 6:23-5:59 28. 6:23-5:58 29. 6:24-5:58 30. 6:24-5:57 31. 6:24-5:57 1. 6:25-5:56 2. 6:25-5:56 3. 6:26-5:56 4. 6:26-5:55 5. 6:26-5:55 6. 6:27-5:55 7. 6:27-5:54 8. 6:28-5:54 9. 6:28-5:54 10. 6:29-5:53 11. 6:29-5:53 12. 6:29-5:53 13. 6:30-5:53 14. 6:30-5:52 15. 6:31-5:52 16. 6:31-5:52 17. 6:32-5:52 18. 6:32-5:52 19. 6:33-5:52 20. 6:34-5:52 21. 6:34-5:51 22. 6:35-5:51 23. 6:35-5:51 24. 6:36-5:51 25. 6:36-5:51</p>																							
<p>चातुर्मास्यातील एकेक महिनाच्या व्रताचा (शाक, दही, दूध, द्विदल) प्रारंभ करता येतो. त्याचा संकल्प मात्र अशाच संपल्या नंतर करावा. चातुर्मास्यातील जे जे व्रत पूर्ण होतील ते ते पदार्थ द्वादशीच्या दिवशी ब्राह्मणांना दान करावे दान मंत्र- उपायनमिदं देव व्रतसंपूर्तिहेतवे। १) शाकं तु द्विजवर्षांय सहिरण्यं ददाम्यहम् ॥ २) दधि ब्राह्मणवर्षांय ३) क्षीरं तु द्विजवर्षांय ४) द्विदलं द्विजवर्षांय वेदेशतीर्थ स्वामी श्रीवेदेशगुरुं वन्दे यादवायगुरुर्गुरुम्। छांदोग्यभाष्यसट्टीका कर्तारमहामादरात् ॥</p>	<p>पंचमी १५:५९ मूलं १६:२२ सुकर्मा, बालव</p>	<p>द्वादशी १८:०९ उत्तराभाद्रपदा २२:५६ हर्षण, बालव उत्थानद्वादशी, तुलसीविवाह</p>	<p>त्रयोदशी २०:१२ रेवती १:३० वज्र, कौलव</p>	<p>चतुर्थी ५:५६ मृगशिरा १२:२९ सिद्ध, बव विद्यानिधित्थं पु. (यरागोल)</p>	<p>एकादशी २१:२४ उत्तराफाल्गुणी १०:२४ विक्कंभ-प्रीति, बव सर्वेषामेकादशी (उत्तत्ति) उपवास</p>	<p>षष्ठी १४:५१ पूर्वाषाढा १५:५४ धृति, तैतिल वेदेशतीर्थ पु. (मगूर)</p>	<p>अष्टमी १३:५९ श्रवण १६:२१ गंड, बव गोपाष्टमी, विष्णुपंचक</p>	<p>त्रयोदशी २०:१२ रेवती १:३० वज्र, कौलव</p>	<p>पंचमी ५:५९ आर्द्रा १३:३० साध्य, कौलव</p>	<p>द्वादशी १९:०५ हस्त ८:५१ आयुष्मान्, कौलव भौमप्रदोष</p>	<p>सप्तमी १४:११ उत्तराषाढा १५:५५ शूल, वणिक्</p>	<p>चतुर्दशी २२:२० अश्विनी ४:०८ सिद्धि, गरज वैकुण्ठचतुर्दशी, धार्त्रीपूजा</p>	<p>षष्ठी ५:३७ पुनर्वसु १४:०३ शुभ, गरज महालय गौणकाल समाप्ति</p>	<p>त्रयोदशी १६:४२ चित्रा ७:१२ स्वाती ७:३० सौभाग्य, वणिक् मासशिवरात्रि</p>	<p>प्रतिपत् २३:४४ स्वाती २१:२० प्रीति, किंस्तुच बलिप्रतिपत् अभ्यंग</p>	<p>अष्टमी १३:५९ श्रवण १६:२१ गंड, बव गोपाष्टमी, विष्णुपंचक</p>	<p>पौर्णिमा ०:३० भरणी ६:२९ व्यतीपात, भद्रा कार्तिकस्नानसमाप्ति व्यासपूजा श्रा.ति. 15 श्रीरौहण्यमि, मन्वादि</p>	<p>सप्तमी ४:३७ पुष्य १४:०४ शुक्ल, भद्रा वृश्चिकसंक्रमण पर्वकाल स. सूर्योदयापासून १०.१६ प.</p>	<p>चतुर्दशी १४:२१ विशाखा ३:५२ शोभन, शकुनि पचनाभतीर्थ पु. (नववृंदावन) दर्श, अन्वाधान</p>	<p>द्वितीया २१:२५ विशाखा १९:४४ आयुष्मान्, बालव महासमाराधनांरंभ चंद्रदर्शन</p>	<p>नवमी १४:२० धनिष्ठा १७:२० वृद्धि, कौलव कृतयुगादि</p>	<p>प्रतिपत् २:२७ भरणी ६:४० वरीयान्, बालव इष्टि</p>	<p>अष्टमी ३:२० आश्लेषा १३:४१ ब्रह्म, बालव कालाष्टमी, कालभैरवजयंती</p>	<p>अमावास्या १२:०६ अनुराधा २:२४ अतिगंड, नागवान् विष्णुपंचक, पहियतिदासर पु. छट्टिअमावास्या, इष्टि</p>	<p>तृतीया १९:२१ अनुराधा १८:२१ सौभाग्य, तैतिल भगिनितृतीया सत्यप्रमोदतीर्थ पु. (तिरुकोयलूर)</p>	<p>दशमी १५:०८ शतभिषा १८:४५ ध्रुव, गरज सत्यवीरतीर्थ पु. विजयदासर पु. (चिप्पगिरी),</p>	<p>द्वितीया ४:०६ कृत्तिका ८:५९ परिध, तैतिल</p>	<p>नवमी १:३४ मघा १२:५३ ऐंद्र, तैतिल</p>	<p>द्विदलव्रतसमर्पण- अनिरुद्ध नमस्तुभ्यं द्विदलख्यव्रतने च। मत्कृतेनाशिवने मासि प्रीत्यर्थं फलदो भव।।</p>

दिन विशेष	विजयदास
<p>27. श्रीउत्तरादिमठात् महाभिषेकोत्सव, विक्रमसंवत्सारंभ 2068 गोवर्धनपूजन, इष्टि. 28. श्रीमन्मध्वसिद्धांताभिवृद्धीकारिणीसभाप्रारंभ, चंद्रदर्शन, यमद्वितीया, भाउबीज. 06. द्विदलव्रतसमाप्ति, वेदनिधित्थं पु. भीष्मपंचकप्रारंभ, चातुर्मास्यसमाप्ति 07. श्रीमठात् सायंकाळी मूलरामपूजा, मन्वादि, प्रदोष 10. भीष्मपंचकव्रतसमाप्ति, विष्णुपंचक, अन्वाधान. 17. कालाष्टमी</p>	<p>विजयदास अज्ञानतिमिरच्छेदम् बुद्धिसंपत्प्रदायकम् । विज्ञानविमलं शान्तम् विजयाख्यगुरुं भजे ॥</p>
<p>कार्तिक मासात् सूर्योदयापूर्वं देवपूजा करून, देवांना “मस्त्याकृतिवर्ज जय देवेश वेदविभोदक कूर्म स्वरूप” असे दामोदरस्तोत्र म्हणत आरती करावी.</p>	<p>योग - देवता विक्कंभ - विश्रदेवता प्रीति - मरुत् आयुष्मान् - हिरण्यगर्भ सौभाग्य - दुर्गा शोभन - प्रथिवी अतिगंड - आदिती सुकर्म - सूर्य धृति - राजी शूल - इंद्र</p>

॥ श्री दिग्विजयरामो विजयते ॥
श्रीमज्जगद्गुरु श्रीमन्मध्वाचार्यमूलमहासंस्थान

श्री उत्तरादिमठ खरनामसंवत्सर

करुणापूर्ण वरप्रद
चरितं ज्ञापय मे ते

केशव केशव
शासक वंदे

मासनियामक
श्री श्री -केशव

शके १९३३
सन् २०११

श्रीभीमसेन, मोतपड्डि

मार्गशीर्षमास

दक्षिणायन

हेमन्तऋतु

नवेंबर-डिसेंबर

र	सो	मं	बु	गु	शु	श								
<p>राहकाल ४. ३०-६ गुहिक ३-४. ३० यमघंट १२-१. ३०</p>	<p>राहकाल ७. ३०-९ गुहिक १. ३०-३ यमघंट १०. ३०-१२</p>	<p>राहकाल ३-४. ३० गुहिक १२-१. ३० यमघंट ९-१०. ३०</p>	<p>राहकाल १२-१. ३० गुहिक १०. ३०-१२ यमघंट ७. ३०-९</p>	<p>राहकाल १. ३०-३ गुहिक ९-१०. ३० यमघंट ६-७. ३०</p>	<p>राहकाल १०. ३०-१२ गुहिक ७. ३०-९ यमघंट ३-४. ३०</p>	<p>राहकाल ९-१०. ३० गुहिक ६-७. ३० यमघंट १-३</p>								
<p>अश्वत्थ वंदन स्तोत्र मूलतो ब्रह्मस्वाम्य मध्यतो विष्णुरूपिणे । अप्रतः शिवस्वाम्य वृक्षराजाय ते नमः ॥</p>	<p>दुःस्वप्न नाशन गजेंद्रमोक्ष स्तोत्र अंतस्सरस्युरुबलेन पदे गृहीतो ग्राहेण वृक्षपतिरंबुजहस्त आर्तः । आहेदमादिपुरुषाखिल लोकाणाथ तीर्थश्रवः श्रवणमंगलनामधेय ॥</p>	<p>स्मृत्वा हरिस्तमरणार्थिन मप्रमेयः चक्रायुधः पतगराजभुजाधिरुद्धः । चक्रेण नक्रवदनं विनिपाट्य तस्मात् हस्ते प्रगुह्य भगवान् कृपयोज्ज्वहार ॥</p>	<p>ग्रहणकाली पठणकरावधाचे श्लोक योऽसौ चक्रधरो देवः आदिपत्यानां प्रभुर्नितः । सहस्रनयनः शक्रेः ग्रहपीडां व्यपोहतु ॥ सुखं यः सर्वदेवानां समाचिंरमितयुतिः । चन्द्रोपरागसंभूतां अग्निः पीडां व्यपोहतु ॥ यः कर्मसाक्षी लोकानां पमो महिषवाहनः । यमश्चन्द्रोपरागोत्यां ग्रहपीडां व्यपोहतु ॥ रक्षोगणाधिपः साक्षात् नीलाञ्जनसम्प्रभः । खड्गाहस्तोऽग्निर्भीमश्च ग्रहपीडां व्यपोहतु ॥ नागपाशाधरो देवः सदा मकरवाहनः । स जलाधिपतिर्देवः ग्रहपीडां व्यपोहतु ॥ प्राणरूपो हि लोकानां सदा कृष्णमृगप्रियः । वायुश्चन्द्रोपरागोत्यां ग्रहपीडां व्यपोहतु ॥ योऽसौ निधिपतिर्देवः खड्गाशुल्कादायकः । चन्द्रोपरागकल्पं धनदोत्र व्यपोहतु ॥ योऽसाविदुशरो देवः पिनाकी वृषवाहनः । चन्द्रोपरागोपासि स नाशरतु शंकरः ॥ त्रैलोक्ये यानि भूतानि स्थायानि चराणि च । ब्रह्मविष्णुर्ब्रह्मदहनतु मम पातकम् ॥ ग्रहण अशुभ असर्वायां लोकांनि ह्या मन्त्राचे पठन करुन् तीळ दक्षिणा इत्यादींचे दान यावे । सूर्यग्रहण अस्ताना "चन्द्र" असे असलेल्या त्रिकाणी "सूर्य" असे मणून पठण करावे</p>	<p>षष्ठी ४:४३ श्रवण २३:५६ ध्रुव, कौलव चंपाषष्ठी, स्कंदषष्ठी विष्णुपंचक नाही मल्हारी उत्सवसमाप्ति</p>	<p>द्वितीया ८:१५ मूलं ०:१६ धृति, कौलव</p>	<p>नवमी ७:३८ उत्तराभाद्रपदा ६:१० सिद्धि, कौलव कल्पादि</p>	<p>प्रतिपत् २०:२८ मृगशिरा २०:१० शुभ, बालव रघुनाथतीर्थ पु. (मळखेड), इष्टि</p>	<p>अष्टमी १४:४८ उत्तराफाल्गुणी १८:४० आयुष्मान्, कौलव अष्टकाश्राद्ध</p>	<p>रवि उदयास्थ ता. उ अ 26. 6:37-5:51 27. 6:37-5:52 28. 6:38-5:52 29. 6:39-5:52 30. 6:39-5:52 1. 6:40-5:52 2. 6:40-5:52 3. 6:41-5:52 4. 6:42-5:53 5. 6:42-5:53 6. 6:43-5:53 7. 6:43-5:53 8. 6:44-5:54 9. 6:44-5:54 10. 6:45-5:54 11. 6:46-5:55 12. 6:46-5:55 13. 6:47-5:55 14. 6:47-5:56 15. 6:48-5:56 16. 6:48-5:56 17. 6:49-5:57 18. 6:50-5:57 19. 6:50-5:58 20. 6:51-5:58 21. 6:51-5:59 22. 6:52-5:59 23. 6:52-6:00 24. 6:53-6:00</p>					
<p>राहकाल ३-४. ३० गुहिक १२-१. ३० यमघंट ९-१०. ३०</p>	<p>राहकाल ३-४. ३० गुहिक १२-१. ३० यमघंट ९-१०. ३०</p>	<p>राहकाल ३-४. ३० गुहिक १२-१. ३० यमघंट ९-१०. ३०</p>	<p>राहकाल ३-४. ३० गुहिक १२-१. ३० यमघंट ९-१०. ३०</p>	<p>राहकाल ३-४. ३० गुहिक १२-१. ३० यमघंट ९-१०. ३०</p>	<p>राहकाल ३-४. ३० गुहिक १२-१. ३० यमघंट ९-१०. ३०</p>	<p>राहकाल ३-४. ३० गुहिक १२-१. ३० यमघंट ९-१०. ३०</p>								
<p>सप्तमी ५:११ धनिष्ठा ०:५० व्याघात, गरज</p>	<p>त्रयोदशी १५:४७ भरणी १४:०० शिव, तैतिल हनुमद्व्रत सातेनहळिळ शान्नेश कार्तिकोत्सव</p>	<p>चतुर्थी २०:४० पुष्य २२:०५ ऐंद्र, बव</p>	<p>एकादशी ७:५८ द्वादशी ५:४० स्वाती १३:४९ सुकर्मा, बालव सर्वेषामेकादशी (सफला), उपवास</p>	<p>दशमी १०:२० चित्रा १५:३० शोभन - अतिगंड, भद्रा</p>	<p>त्रयोदशी ३:२१ विशाखा १२:१३ धृति, गरज प्रदोष कलामात्रसाधनी</p>	<p>चतुर्दशी १७:४१ कृत्तिका १६:२२ सिद्ध, वणिक्</p>	<p>षष्ठी १८:२५ मघा २१:०२ विष्कंभ, गरज धनुःसंक्रमण पर्वकाळ दुपारी १२.२० नं</p>	<p>चतुर्दशी १:१७ अनुराधा १०:४४ शूल, भद्रा मासशिवरात्रि</p>	<p>अष्टमी ६:०० शतभिषा २:०७ हर्षण, भद्रा दुर्गाष्टमी, भीमजयंती</p>	<p>नवमी ६:४१ पूर्वाभाद्रपदा ३:५९ वज्र, भद्रा</p>	<p>पौर्णिमा १९:१७ रोहिणी १८:२९ साध्य, बव चंद्रग्रहण ३ पहा स्प 18.16 मो. 21.48 श्रा.ति. 15 विष्णुपंचक, अन्वाधान</p>	<p>सप्तमी १६:४६ पूर्वाफाल्गुणी २०:०१ प्रीति, बव धनुर्मास आरंभ, पूर्वेष्टुःश्राद्ध,</p>	<p>अमावास्या २३:३४ ज्येष्ठा ९:२९ गंड, चतुष्पात् जिताभिजितीर्थ पु. विष्णुपंचक, दर्श</p>	<p>शुभ अशुभ दिन 26 अशुभ 27 मध्यम 28 अशुभ 29 शुभ 30 शुभ 1 शुभ 2 अशुभ 3 अशुभ 4 शुभ 5 अशुभ 6 शुभ 11नं. 7 मध्यम 8 अशुभ 9 अशुभ 10 अशुभ 11 अशुभ 12 अशुभ 13 अशुभ 14 शुभ 15 अशुभ 16 अशुभ 17 अशुभ 18 उत्तम 19 शुभ 20 शुभ 21 शुभ 14प. 22 अशुभ 23 अशुभ 24 अशुभ</p>

दिन विशेष
10. सहस्रशंखाभिषेक, दत्तजयंती, मण्णूर येथे चक्रकेशव रथोत्सव, मोतपड्डि येथे भीमसेनरथोत्सव, होस्तल हुण्णिमे.

मासधर्म
धनुर्मास - धनुराशीत रवि प्रवेश केल्यापासून मकर संक्रांती पर्यंत धनुर्मास असे म्हणतात. सुयोदयाच्या अगोदर दोन तास उपःकाल म्हणतात. त्यावेळी स्नान करून आहिक व देवपूजा करावी. "हनुमी" (मूगडाळ व तांदळाची खिचडी) तयार करून सुयोदापुर्या देवाला नैवेद्य दाखवावे. असे केल्यास सकल मनोरथ पूर्ण होतात. नाही केल्यास सात जन्मात दरिद्री, क्षयरोगी व मूर्ख होतो. ही पूजा एक दिवस केले तरी सहस्र वर्ष पूजा केल्याचे फळ मिळते. या मासात लक्ष्मी स्तोत्र पठण करावे.

लक्ष्मीस्तोत्र -
"श्रीदेवी प्रथमं नाम द्वितीयममृतोद्भवा ।
चतीयं कमला प्रोक्ता चतुर्थं लोकसुंदरी ॥

पंचमं विष्णुपत्नीति षष्ठं श्री वैष्णवीति च ।
सप्तमं तु वरारोहा अष्टमं हरिवल्लभा ॥
नवमं शार्ङ्गिणी प्रोक्ता दशमं देवदेविका ॥
एकादशं महालक्ष्मीः द्वादशं लोकसुंदरी ॥
श्री पद्मा कमाला युक्तुदमहिषी लक्ष्मी स्त्रिलोकेश्वरी
मा क्षीराब्धिमुत्तारविदजननी विद्या सरोजात्मिका ।
सर्वाभिष्टफलप्रदेति सततं नामानि यो द्वादश
प्रातः शुद्धतरा पठति सततं सर्वां लभते शुभान् ॥
भद्रलक्ष्मीस्तवं नित्यं पुण्यमेतच्छुभावहम् ।
तौले स्यात्वापि कावेयं जपेत् श्रीवृक्षसत्रिथी ”
सकाळी नक्षत्र असताना पूजा केल्यास उत्तम, नक्षत्र अस्त झाल्यावर मध्यम व सुयोदयानंतर अधम.
तांदुळ आणि मूगडाळीचे प्रमाण.
१. तांदळा पेशा मूगडाळ जास्त वापरल्यास उत्तम,
२. दोन्ही समप्रमाणात असल्यास मध्यम,

३. तांदळापेशा मूगडाळ कमी वापरल्यास अधम समजावे.
चंपाषष्ठी (सुब्रह्मण्य षष्ठी) - या दिवशी स्कंदांतर्ग्यामि भगवंताची विशेष पूजा करून ब्रह्मचारी लोकांना भोजन व वस्त्र दान करावे. उडीदाच्या पदार्थाचा नैवेद्य दाखवावा.
स्कंद मंत्र - सेनाविदारक स्कंद महासेन महाबल ।
रुद्रोमाग्निज षड्वक्त्र गंगागर्भ नमोस्तु ते ॥
हनुमद्व्रत - तेरा गाठी असलेला दोरा घेऊन त्यात हनुमंतदेवांना "ओं वायुनंदनाय ओं" असे आवाहन करून पूजा करावी, वायन दान द्यावे, विशेषत गव्हाचे दान करावे.
अध्वर्यमंत्र - नमस्ते वायुपुत्राय ध्वंसितामर वैरिणे ।
सुजनांबुधिचंद्राय भविष्यद् ब्रह्मणे नमः ॥
श्रीहनुमते नमः इदमर्थ्यं समर्पयामि ॥

व्यासतीर्थ स्वामी
येन वेदान्त भाष्याणि
विवृतानि महात्मना ।
तं वन्दे व्यासतीर्थार्यं
वेदान्तार्थप्रसिद्धये ॥

योग - देवता
गंड - मरुत्
वृद्धि - मरुत्
ध्रुव - प्राज्ञी
व्याघात - अग्नि
हर्षण - हरि
वज्र - इंद्र
सिद्धि - हरिण्य
व्यतीपात - विश्वदेवता
वरीयान् - वायु

नारायणामल
कारण वंदे

॥श्री दिग्विजयरामो विजयते ॥
श्रीमज्जगद्गुरु श्रीमन्मध्वाचार्यमूलमहासंस्थान

श्री उत्तरादिमठ खरनामसंवत्सर

कृतापराधं कृपणं
क्षंतुमर्हसि मां विभो

मासिनियामक
श्रीलक्ष्मीनारायण

शके १९३३
सन् २०११-१२

श्रीविद्याधीशतीर्थ, राणेबेजुर

पौषमास दक्षिणायन/उत्तरायण हेमंतऋतु डिसेंबर-जनवरी

र	सो	मं	बु	गु	शु	श
<p>राहकाल ४. ३०-६ गुहिक ३-४. ३० यमघंट १२-१. ३०</p> <p>25 प्रतिपत् २२:०६ मूलं ८:२९ वृद्धि, किस्तुघ्न इष्टि</p> <p>श्रा.ति. 1</p>	<p>राहकाल ७. ३०-९ गुहिक १. ३०-३ यमघंट १०. ३०-१२</p> <p>26 द्वितीया २१:०८ पूर्वाषाढा ७:५२ ध्रुव, बालव चंद्रदर्शन</p> <p>श्रा.ति. 2</p>	<p>राहकाल ३-४. ३० गुहिक १२-१. ३० यमघंट १-१०. ३०</p> <p>27 तृतीया २०:३२ उत्तराषाढा ७:३९ व्याघात, तैतिल</p> <p>श्रा.ति. 3</p>	<p>राहकाल १२-१. ३० गुहिक १०. ३०-१२ यमघंट ७. ३०-९</p> <p>28 चतुर्थी २०:३० श्रवण ७:५३ हर्षण, वणिक् विष्णुपंचक नाही</p> <p>श्रा.ति. 4</p>	<p>राहकाल १. ३०-३ गुहिक १-१०. ३० यमघंट ६-७. ३०</p> <p>29 पंचमी २०:५५ धनिष्ठा ८:३८ वज्र, बव</p> <p>श्रा.ति. 5</p>	<p>राहकाल १०. ३०-१२ गुहिक ७. ३०-९ यमघंट ३-४. ३०</p> <p>30 षष्ठी २१:५४ शतभिषा ९:५२ सिद्धि, कौलव</p> <p>श्रा.ति. 6</p>	<p>राहकाल ९-१०. ३० गुहिक ६-७. ३० यमघंट १-३</p> <p>31 सप्तमी २३:१८ पूर्वाभाद्रपदा ११:३४ व्यतीपात, गरज</p> <p>श्रा.ति. 7</p>
<p>श्रा.ति. 8</p> <p>1 अष्टमी १:१० उत्तराभाद्रपदा १३:४२ वरीयान्, भद्रा बनदाष्टमी</p> <p>श्रा.ति. 8</p>	<p>श्रा.ति. 9</p> <p>2 नवमी ३:१४ रेवती १६:०६ परिष, बालव</p> <p>श्रा.ति. 9</p>	<p>श्रा.ति. 10</p> <p>3 दशमी ५:३० अश्विनी १८:४४ शिव, तैतिल</p> <p>श्रा.ति. 10</p>	<p>श्रा.ति. 11</p> <p>4 एकादशी ६:५७ भरणी २१:२२ सिद्धि, वणिक् दशमीआचरण</p> <p>श्रा.ति. 0</p>	<p>श्रा.ति. 12</p> <p>5 एकादशी ७:३६ कृत्तिका २३:५० साध्य, भद्रा सर्वेषामेकादशी (पुनः) रघुप्रियतीर्थ पु., उपवास वैकुण्ठएकादशी, मन्वादि</p> <p>श्रा.ति. 0</p>	<p>श्रा.ति. 13</p> <p>6 द्वादशी ९:३० रोहिणी २:०३ शुभ, बालव मुक्कोटिद्वादशी, प्रदोष साधनीद्वादशी</p> <p>श्रा.ति. 11, 12, 13 प्रा. 7. 35 प.</p>	<p>श्रा.ति. 14</p> <p>7 त्रयोदशी ११:०१ मृगशिरा ३:४७ शुक्ल, तैतिल रघुप्रियतीर्थ पु. (कूडलि)</p> <p>श्रा.ति. 14</p>
<p>श्रा.ति. 15</p> <p>8 चतुर्दशी १२:०६ आर्द्रा ५:०७ ब्रह्म, वणिक् पल्लेदहस्य</p> <p>श्रा.ति. 15</p>	<p>श्रा.ति. 16</p> <p>9 पौर्णिमा १२:३८ पुनर्वसु ५:५० ऐंद्र, बव माघस्नानारंभ, बनदहण्णवि</p> <p>श्रा.ति. 1</p>	<p>श्रा.ति. 17</p> <p>10 प्रतिपत् १२:४२ पुष्य ६:१० वैधृति, कौलव इष्टि</p> <p>श्रा.ति. 2</p>	<p>श्रा.ति. 18</p> <p>11 द्वितीया १२:१३ आश्लेषा ५:५२ विष्कंभ - प्रीति, गरज</p> <p>श्रा.ति. 3</p>	<p>श्रा.ति. 19</p> <p>12 तृतीया ११:१८ मघा ५:१६ आयुष्मान्, भद्रा</p> <p>श्रा.ति. 4</p>	<p>श्रा.ति. 20</p> <p>13 चतुर्थी ९:५७ पूर्वाफाल्गुणी ४:१८ सौभाग्य, बालव</p> <p>श्रा.ति. 5</p>	<p>श्रा.ति. 21</p> <p>14 पंचमी ८:१५ षष्ठी ६:०९ उत्तराफाल्गुणी २:५७ शोभन, तैतिल सत्यकामतीर्थ पु.</p> <p>श्रा.ति. 6</p>
<p>श्रा.ति. 7</p> <p>15 सप्तमी ४:११ हस्त १:२८ अतिगंड, भद्रा नहरितीर्थ पु. पूर्वैशु:श्राद्ध</p> <p>श्रा.ति. 7</p>	<p>श्रा.ति. 8</p> <p>16 अष्टमी १:४९ चित्रा २३:४९ सुकर्मा, बालव सत्याभिज्ञतीर्थ पु. गोपालदासर पु. अष्टकाश्राद्ध</p> <p>श्रा.ति. 8</p>	<p>श्रा.ति. 9</p> <p>17 नवमी २३:२६ स्वाती २२:०८ धृति, तैतिल अन्वष्टकाश्राद्ध</p> <p>श्रा.ति. 9</p>	<p>श्रा.ति. 10</p> <p>18 दशमी २१:०५ विशाखा २०:२८ शूल - गंड, वणिक्</p> <p>श्रा.ति. 10</p>	<p>श्रा.ति. 11</p> <p>19 एकादशी १८:५२ अनुराधा १८:५६ वृद्धि, बव सर्वेषामेकादशी (षट्तिला) उपवास</p> <p>श्रा.ति. 0</p>	<p>श्रा.ति. 12</p> <p>20 द्वादशी १६:५२ ज्येष्ठा १७:३६ ध्रुव, तैतिल प्रदोष</p> <p>श्रा.ति. 11, 12</p>	<p>श्रा.ति. 13, 14</p> <p>21 त्रयोदशी १५:०८ मूलं १६:३२ व्याघात, वणिक् मासशिवरात्रि</p> <p>श्रा.ति. 13, 14</p>
<p>श्रा.ति. 30</p> <p>22 चतुर्दशी १३:४६ पूर्वाषाढा १५:५० हर्षण, शकुनि विद्याधीशतीर्थ पु. (एकचक्रनगर), दर्श</p> <p>श्रा.ति. 30</p>	<p>श्रा.ति. 1</p> <p>23 अमावास्या १२:४५ उत्तराषाढा १५:३० वज्र, नागवान् विष्णुपंचकं, पुरंदरदासर पु., इष्टि</p> <p>श्रा.ति. 1</p>	<p>श्रा.ति. 2</p> <p>14 मन्वादि चैत्र. शु. तृतीया, पूर्णिमा. ज्येष्ठ. शु. पूर्णिमा. आषाढ. शु. दशमी, पूर्णिमा. श्रावण. कृ. अष्टमी, भाद्र. शु. तृतीया. आश्वीन. शु. नवमी. कार्तिक. शु. द्वादशी, पूर्णिमा. पौष. शु. एकदशी. माघ. शु. सप्तमी. फाल्गुन. पूर्णिमा, अमावास्या ४ युगादि वैशाख. शु. तृतीया. (त्रेता) भाद्रपद. कृ. त्रयोदशी. (कलि) कार्तिक. शु. नवमी. (कृत) माघ. पौर्णिमा(द्वापर) १२ संक्राति संज्ञ मेघ, तुला विषुव कर्क, मकर अयन वृषभ, सिंह, वृश्चिक, कुंभ विष्णुपद मिथुन, कन्या, धनु, मीन षडशीति षण्णवति(९६) श्राद्ध. १२ संक्राति, १४ मन्वादि, ०४ युगादि, १२ अमावास्या, १२ वैधृति, १२ व्यतीपात, १५ अष्टक (भाद्रपद, मार्गशीर्ष, पौष, माघ, फाल्गुण मासांचे कृष्णपक्ष सप्तमी, अष्टमी, नवमी), १५ महालय.</p>				

रवि उदयास्थ
ता. उ अ

25. 6:53-6:1
26. 6:54-6:1
27. 6:54-6:2
28. 6:54-6:2
29. 6:55-6:3
30. 6:55-6:4
31. 6:56-6:4
1. 6:56-6:5
2. 6:56-6:5
3. 6:57-6:6
4. 6:57-6:6
5. 6:57-6:7
6. 6:58-6:8
7. 6:58-6:8
8. 6:58-6:9
9. 6:58-6:10
10. 6:59-6:10
11. 6:59-6:11
12. 6:59-6:11
13. 6:59-6:12
14. 6:59-6:13
15. 6:59-6:13
16. 7:00-6:14
17. 7:00-6:14
18. 7:00-6:15
19. 7:00-6:16
20. 7:00-6:16
21. 7:00-6:17
22. 7:00-6:17
23. 7:00-6:18

शुभ अशुभ दिन

- 25 अशुभ
- 26 शुभ
- 27 उत्तम
- 28 अशुभ
- 29 मध्यम
- 30 अशुभ
- 31 शुभ 11 नं.
- 1 शुभ 12 नं.
- 2 शुभ
- 3 उत्तम
- 4 मध्यम
- 5 अशुभ
- 6 शुभ
- 7 शुभ
- 8 अशुभ
- 9 अशुभ
- 10 शुभ
- 11 अशुभ
- 12 मध्यम 11 नं.
- 13 अशुभ
- 14 अशुभ
- 15 अशुभ
- 16 शुभ
- 17 शुभ
- 18 अशुभ
- 19 शुभ
- 20 शुभ
- 21 मध्यम
- 22 अशुभ
- 23 अशुभ

<p>दिन विशेष</p> <p>09. बनशंकरी उत्सवसमाप्ति. 14. धनुर्माससमाप्ति, भोगी 15. उत्तरायणपूर्वकाल सूर्योदयानंतर 2 तास विशेष पुण्यकाल. 22. अन्वाधान</p> <p>मासधर्म</p> <p>माघस्नान- (पौष शु. दशमी अथवा पौर्णिमा पासून प्रारंभ करावे) संकल्प- माघमासमिमं पूर्णं स्रायेहं देव माधव । तीर्थस्थायस्य जले नित्यमिति संकल्प्य चेतसि ॥ आचमन प्राणायाम करुन "एवं गुण विशेषण विशिष्टायां शुभतिथौ भारतीरमण मुख्यप्राणांतर्गत श्रीविष्णुप्रेरणया श्रीविष्णु</p>	<p>प्रीत्यर्थं ज्ञान भक्ति वैराग्य सिद्धयर्थं माघस्नानं अहं करिष्ये" असे संकल्प करावा.</p> <p>स्नानमंत्र- दुःख दारिद्र्यनाशाय श्री विष्णोस्तोषणाय च । प्रातःस्नानं करोम्यद्य माघे पापविनाशनम् ॥ मकरस्थे रवौ माघे गोविंदाद्युत माधव । स्नानेनानेन मे देव यथोक्त फलदो भव ॥ कृष्णाच्युत निमज्जामि प्रभातेस्मिन् शुभोदके । अनेन माघस्नानेन सुप्रीतो मां समुद्धर ॥ माघस्नानं करिष्यमि मकरस्थे दिवाकरे । आसमाप्ति महादेव निर्विघ्नं कुरु माधव ॥ अशी प्रार्थना करुन रोजचे स्नानांग, अर्घ्य, तर्पण, देवून विशेषतः माधव व सूर्यदेवाला अर्घ्य द्यावेत.</p>	<p>अर्घ्य मंत्र- तपस्यकांदये नद्यां स्नातोहं विधिपूर्वकं माधवाय ददमीदं अर्घ्यं सम्यक् प्रसीदतु माधवाय नमः इदमर्घ्यं समर्पयामि सवित्रे प्रसवित्रे च परं धाम्ने नमोस्तु ते त्वत्तेजसा परिभ्रष्टं पापं यातु सहस्रधा 'सवित्रे नमः' इदमर्घ्यं समर्पयामि स्नानानंतर - दिवाकर जगन्नाथ प्रभाकर नमोस्तु ते । परिपूर्णं कुरुष्वेदं माघस्नानं मया कृतम् ॥ अशी सूर्यदेवाची प्रार्थना करावी.</p>	<p>पुरंदरदास मन्मनोभीष्यवरदं सर्वाभीष्टफलप्रदम् । पुरंदरगुरुं वन्दे दासश्रेष्ठं दयानिधिम् ॥</p> <p>योग - देवता</p> <p>परिघ - पवमान सोम शिव - पुष्यिणी सिद्ध - इंद्र साय - विश्वदेवता शुभ - मरुत् शुक्ल - इंद्र ब्रह्म - ब्रह्मा ऐंद्र - इंद्र वैधृति - अग्नि</p>
--	---	---	--

माधव माधव
साधक वंदे

मासनियामक

श्री कमला-माधव

॥ श्री दिग्विजयरामो विजयते ॥
श्रीमज्जगद्गुरु श्रीमन्मध्वाचार्यमूलमहासंस्थान

श्री उत्तरादिमठ खरनामसंवत्सर

नारायणाखिलगुप्तो
भगवन् नमस्ते

शके १९३३

सन् २०१२

श्रीमध्वाचार्य, पाजक

माघमास

उत्तरायण

शिशिरऋतु

जनेवरि-फेब्रवरि

र	मध्वाचार्य नमन नमस्ते प्राणेश प्रणत विभवावायविनमगाः नमःस्वामिन् रामप्रियतम हनुमन् गुरुगुण । नमस्तुभ्यं भोम	षष्ठी १६:५६ रेवती २३:२१ सिद्धि, तैतिल भोगी	त्रयोदशी ४:१७ आर्द्रा १२:२९ विष्कंभ, कौलव प्रदोष, कल्पादि	पंचमी १९:१५ हस्त ९:३३ शूल, कौलव	त्रयोदशी ३:३८ उत्तराषाढा २३:१२ व्यतीपात, गरज विष्णुतीर्थ पु. प्रदोष	रवि उदयास्थ ता. उ अ 24. 7:00-6:18 25. 7:00-6:19 26. 7:00-6:20 27. 6:59-6:20 28. 6:59-6:21 29. 6:59-6:21 30. 6:59-6:22 31. 6:59-6:22
राहकाल ४. ३०-६ गुह्यिक ३-४. ३० यमघंट १२-१. ३०	प्रबलतम कुण्णोष्ठ भगवन् नमः श्रीमन् मध्व प्रदिश सुदृशं नो जय जय रुद्रदेव नमन शुद्धस्फटिकसंकाशं त्रिनेत्रं चंद्रशेखरम् । इंद्रमंडलमध्यस्थं	सप्तमी १९:०३ अश्विनी १:५८ साध्य, वणिक् रथसप्तमी, अर्कपर्णः सहस्रानं, कूर्मांडः	चतुर्दशी ४:१९ पुनर्वसु १३:२२ प्रीति, गरज	षष्ठी १६:५५ चित्रा ७:५९ स्वाती ६:१९ गंड, वणिक् पूर्वेयुःश्राद्ध	चतुर्दशी ३:१० श्रवण २३:१५ वरीयान्, भद्रा महाशिवरात्रि, विष्णुपंचक नाही,	1. 6:59-6:23 2. 6:58-6:23 3. 6:58-6:24 4. 6:58-6:24 5. 6:57-6:25 6. 6:57-6:25 7. 6:57-6:26 8. 6:57-6:26 9. 6:56-6:27 10. 6:56-6:27 11. 6:55-6:27 12. 6:55-6:28 13. 6:55-6:28 14. 6:54-6:29 15. 6:54-6:29 16. 6:53-6:29 17. 6:53-6:30 18. 6:52-6:30 19. 6:52-6:31 20. 6:51-6:31 21. 6:51-6:31
राहकाल ७. ३०-९ गुह्यिक १. ३०-३ यमघंट १०. ३०-१२	कृ. देव सदाशिवम् ॥ प्रतिपत् १२:१५ श्रवण १५:४० सिद्धि, बव विष्णुपंचक, चंद्रदर्शन	अष्टमी २१:१५ भरणी ४:३७ शुभ, भद्रा भीष्माष्टमी, भीष्मत्पर्ण	पौर्णिमा ३:४३ पुष्य १३:४३ आयुष्मान्, भद्रा माघस्नानसमाप्ति, व्यासपूजा, विष्णुपंचक, अन्वाधान	सप्तमी १४:३० विशाखा ४:३६ वृद्धि, बव अष्टकाश्राद्ध	अमावास्या ३:०६ धनिष्ठा २३:४३ परिध, चतुष्पात् दर्श, विष्णुपंचक अन्वाधान	शुभ अशुभ दिन 24 शुभ 14 प. 25 शुभ 14नं 26 मध्यम 27 अशुभ 28 शुभ 29 शुभ 30 शुभ 31 अशुभ 1 अशुभ 2 शुभ 8नं. 3 शुभ 17 प. 4 अशुभ 5 अशुभ 6 शुभ 7 अशुभ 8 मध्यम 12नं. 9 अशुभ 10 अशुभ 11 शुभ 12 शुभ 13 अशुभ 14 अशुभ 15 शुभ 16 अशुभ 17 मध्यम 18 अशुभ 19 अशुभ 20 अशुभ 21 अशुभ
राहकाल ३-४. ३० गुह्यिक १२-१. ३० यमघंट ९-१०. ३०	कृ. देव सदाशिवम् ॥ प्रतिपत् १२:१५ श्रवण १५:४० सिद्धि, बव विष्णुपंचक, चंद्रदर्शन	अष्टमी २१:१५ भरणी ४:३७ शुभ, भद्रा भीष्माष्टमी, भीष्मत्पर्ण	पौर्णिमा ३:४३ पुष्य १३:४३ आयुष्मान्, भद्रा माघस्नानसमाप्ति, व्यासपूजा, विष्णुपंचक, अन्वाधान	सप्तमी १४:३० विशाखा ४:३६ वृद्धि, बव अष्टकाश्राद्ध	अमावास्या ३:०६ धनिष्ठा २३:४३ परिध, चतुष्पात् दर्श, विष्णुपंचक अन्वाधान	शुभ अशुभ दिन 24 शुभ 14 प. 25 शुभ 14नं 26 मध्यम 27 अशुभ 28 शुभ 29 शुभ 30 शुभ 31 अशुभ 1 अशुभ 2 शुभ 8नं. 3 शुभ 17 प. 4 अशुभ 5 अशुभ 6 शुभ 7 अशुभ 8 मध्यम 12नं. 9 अशुभ 10 अशुभ 11 शुभ 12 शुभ 13 अशुभ 14 अशुभ 15 शुभ 16 अशुभ 17 मध्यम 18 अशुभ 19 अशुभ 20 अशुभ 21 अशुभ
राहकाल १२-१. ३० गुह्यिक १०. ३०-१२ यमघंट ७. ३०-९	द्वितीया १२:१२ धनिष्ठा १६:१५ व्यतीपात, कौलव	नवमी २३:२३ कृत्तिका ६:५९ शुक्ल, बालव श्रीमध्वनवमी	प्रतिपत् २:४५ आश्लेषा १३:३९ सौभाग्य, बालव इष्टि	अष्टमी १२:१० अनुराधा ३:०० ध्रुव, कौलव सीताजयंती, कालाष्टमी, अन्वष्टकाश्राद्ध	रथसप्तमी कूर्मांड दान - या दिवशी कूर्मांड दान करण्याने गर्भदोष परिहार होऊन संतान प्राप्ती होते. वेहळ्याला तूपाना लेप देऊन त्यावर दक्षिणा ठेऊन -	शुभ अशुभ दिन 24 शुभ 14 प. 25 शुभ 14नं 26 मध्यम 27 अशुभ 28 शुभ 29 शुभ 30 शुभ 31 अशुभ 1 अशुभ 2 शुभ 8नं. 3 शुभ 17 प. 4 अशुभ 5 अशुभ 6 शुभ 7 अशुभ 8 मध्यम 12नं. 9 अशुभ 10 अशुभ 11 शुभ 12 शुभ 13 अशुभ 14 अशुभ 15 शुभ 16 अशुभ 17 मध्यम 18 अशुभ 19 अशुभ 20 अशुभ 21 अशुभ
राहकाल १२-१. ३० गुह्यिक १०. ३०-१२ यमघंट ७. ३०-९	द्वितीया १२:१२ धनिष्ठा १६:१५ व्यतीपात, कौलव	नवमी २३:२३ कृत्तिका ६:५९ शुक्ल, बालव श्रीमध्वनवमी	प्रतिपत् २:४५ आश्लेषा १३:३९ सौभाग्य, बालव इष्टि	अष्टमी १२:१० अनुराधा ३:०० ध्रुव, कौलव सीताजयंती, कालाष्टमी, अन्वष्टकाश्राद्ध	रथसप्तमी कूर्मांड दान - या दिवशी कूर्मांड दान करण्याने गर्भदोष परिहार होऊन संतान प्राप्ती होते. वेहळ्याला तूपाना लेप देऊन त्यावर दक्षिणा ठेऊन -	शुभ अशुभ दिन 24 शुभ 14 प. 25 शुभ 14नं 26 मध्यम 27 अशुभ 28 शुभ 29 शुभ 30 शुभ 31 अशुभ 1 अशुभ 2 शुभ 8नं. 3 शुभ 17 प. 4 अशुभ 5 अशुभ 6 शुभ 7 अशुभ 8 मध्यम 12नं. 9 अशुभ 10 अशुभ 11 शुभ 12 शुभ 13 अशुभ 14 अशुभ 15 शुभ 16 अशुभ 17 मध्यम 18 अशुभ 19 अशुभ 20 अशुभ 21 अशुभ
राहकाल १२-१. ३० गुह्यिक १०. ३०-१२ यमघंट ६-७. ३०	तृतीया १२:४२ शतभिषा १७:२४ वरीयान्, गरज	दशमी १:१६ कृत्तिका ७:०४ ब्रह्म, तैतिल	द्वितीया १:१५ मघा १३:०५ शोभन - अतिगंड, तैतिल	नवमी ९:५८ ज्येष्ठा १:३६ व्याघात, गरज	कूर्मांड तिलगव्याजं ब्रह्मणा निर्मितं पुरा । यस्मादस्य प्रदानेन संततिर्वर्धतां मम ॥ असे मंत्र म्हणत ब्राह्मणांना दान करावे.	शुभ अशुभ दिन 24 शुभ 14 प. 25 शुभ 14नं 26 मध्यम 27 अशुभ 28 शुभ 29 शुभ 30 शुभ 31 अशुभ 1 अशुभ 2 शुभ 8नं. 3 शुभ 17 प. 4 अशुभ 5 अशुभ 6 शुभ 7 अशुभ 8 मध्यम 12नं. 9 अशुभ 10 अशुभ 11 शुभ 12 शुभ 13 अशुभ 14 अशुभ 15 शुभ 16 अशुभ 17 मध्यम 18 अशुभ 19 अशुभ 20 अशुभ 21 अशुभ
राहकाल १०. ३०-१२ गुह्यिक ७. ३०-९ यमघंट ३-४. ३०	चतुर्थी १३:३९ पूर्वाभाद्रपदा १८:५७ परिध, भद्रा	एकादशी २:४५ रोहिणी १:१७ ऐंद्र, वणिक् सर्वेषामेकादशी (जया), सत्यज्ञानतीर्थ पु. उपवास	तृतीया २३:३२ पूर्वाफाल्गुणी १२:१२ सुकर्मा, वणिक्	दशमी ७:५८ एकादशी ६:२३ मूलं ०:२६ हर्षण, भद्रा दशमी आचरण	श्री व्यासराजतीर्थ स्वामी अर्थिकल्पितकल्पोऽयं प्रत्यर्थिगजकेसरी । व्यासतीर्थगुरुर्भूयात् अस्मदिशार्थसिद्धये ॥	शुभ अशुभ दिन 24 शुभ 14 प. 25 शुभ 14नं 26 मध्यम 27 अशुभ 28 शुभ 29 शुभ 30 शुभ 31 अशुभ 1 अशुभ 2 शुभ 8नं. 3 शुभ 17 प. 4 अशुभ 5 अशुभ 6 शुभ 7 अशुभ 8 मध्यम 12नं. 9 अशुभ 10 अशुभ 11 शुभ 12 शुभ 13 अशुभ 14 अशुभ 15 शुभ 16 अशुभ 17 मध्यम 18 अशुभ 19 अशुभ 20 अशुभ 21 अशुभ
राहकाल ९-१०. ३० गुह्यिक ६-७. ३० यमघंट १-३	पंचमी १५:०७ उत्तराभाद्रपदा २१:०९ शिव, बालव वसंतपंचमी	द्वादशी ३:५९ मृगशिरा ११:०८ वैधृति, बव हरिवासर- प्रा. ९.०५ नं. पारण, भीमद्वादशी	चतुर्थी २१:२७ उत्तराफाल्गुणी १०:५९ धृति, बव यलगूरक्षेत्रे प्राणदेवकार्तिक उत्सव	द्वादशी ४:३९ पूर्वाषाढा २३:३९ सिद्धि, कौलव सर्वेषामेकादशी (विजया) उपवास	माघ स्नान काल- प्रात नक्षत्र असताना - उत्तम नक्षत्र अस्त झाल्यावर - मध्यम सूर्योदयानंतर - अधम	शुभ अशुभ दिन 24 शुभ 14 प. 25 शुभ 14नं 26 मध्यम 27 अशुभ 28 शुभ 29 शुभ 30 शुभ 31 अशुभ 1 अशुभ 2 शुभ 8नं. 3 शुभ 17 प. 4 अशुभ 5 अशुभ 6 शुभ 7 अशुभ 8 मध्यम 12नं. 9 अशुभ 10 अशुभ 11 शुभ 12 शुभ 13 अशुभ 14 अशुभ 15 शुभ 16 अशुभ 17 मध्यम 18 अशुभ 19 अशुभ 20 अशुभ 21 अशुभ

दिन विशेष

07. द्वापरयुगादि, कुलधर्म, भारतपौर्णिमा, व्यासपूर्णिमा.
13. कुंभसंक्रमण पर्वकाल.

मासधर्म

रथसप्तमी - या दिवशी सूर्योदयापूर्वी र्हटीचे पान डोक्यावर व
खांद्यावर ठेवून स्नान करावे व सूर्याला अर्घ्य द्यावे.
स्नान मंत्र-
यद्यजन्मकृतं पापं मया सप्तसु जन्मसु।
तन्मे रोगं च शोकं च माकरी हंतु सप्तमी ॥
एतज्जन्मकृतं पापं यच्च जन्मांतरार्जितम् ॥
मनोवाक्कायजं यच्च ज्ञाताज्ञातं च यत्पुनः ॥
इति सप्तविधं पापं स्नानमे सप्त सप्तके।
सप्तव्याधिसमायुक्तं हर माकरि सप्तमी ॥

अर्घ्यमंत्र-
सप्त सप्तिवह प्रीत सप्तलोकप्रदीपन।
सप्तमी सहितो देव गृहणाध्वं दिवाकर ॥
या मंत्राने रथसप्तमीच्या दिवशी सूर्याला अर्घ्य द्यावे.
या दिवशी तुळशी वृंदावन किंवा देवापुढे सात घोडे जुपलेल्या
रथांचे चित्र काढावे व त्यावर सूर्यनारायणांचे चित्र काढून
त्याची पूजा करावी.
भीष्माष्टमी-
याच दिवशी भीष्माचार्यांनी देह त्याग केला, त्यासाठी त्यांना
या दिवशी तर्पण आणि अर्घ्य द्यावे.
वैयाघ्रपद्यगोत्राय सांकृत्यप्रवराय च ।
गंगापुत्राय भीष्माय आजन्मब्रह्मचारिणे ।
अपुत्राय जलं दधि नमो भीष्माय वर्मणे ॥
भीष्मःशांतनवो वीरः सत्यवादी जितेंद्रियः ।
आभिर्यद्भिरवाप्नोतु पुत्रपौत्रोचितान् क्रियाम् ॥
या मंत्राने वडील नसलेल्यांनी अपसव्याने तिलोदक द्यावे. ज्यांना

वडील आहेत त्यांनी सव्याने तांदळाचे तर्पण द्यावे.

अर्घ्यमंत्र -
वसूनामवताराय शंतनोरात्मजाय च ।
अर्घ्यं ददामि भीष्माय आबालब्रह्मचारिणे ॥

तिलपात्र दान - माघमासात तांबे किंवा कास्य पात्रात तिल
भरून ब्राह्मणांना दान करावे.
तिला: पुण्या: पवित्राश्च सर्वपापहरा: स्मृता: ।
शुक्लाश्चैव तथा कृष्णा विष्णुपात्रसमुद्भवा: ॥
यानि कनि च पापानि ब्रह्महत्यासमाप्ति च ॥
तिलपात्रप्रदानेन तानि नश्यति मे सदा ॥
इदं तिलपात्रं यमदैवत्यं ब्रह्मलोकप्राप्तिकाम: तुभ्यं अहं संप्रदे न
मम न मम ॥

विष्णुतीर्थ स्वामी
विष्णुतीर्थ: कल्पवृक्षः
विष्णुतीर्थश्च कामधुकः ।
चिन्तामणिर्विष्णुतीर्थः ।
यतीन्द्रः सर्वकामदः ॥

कारण - देवता
बव - सशोकात
बालव - वामदेव
कौलव - अघोर
तैतिल - तत्पुरुष
गरज - ईशान
वणिक् - शिव
भद्रा - पार्वतीपति

गोविंद गोविंद
पुरंदर वंदे

मासनियामक
श्री पद्मा-गोविंद

॥ श्री दिग्विजयरामो विजयते ॥
श्रीमज्जगद्गुरु श्रीमन्मध्वाचार्यमूलमहासंस्थान

श्री उत्तरादिमठ खरनामसंवत्सर

यद्यत् कर्म करोमि
तत्तदखिलं विष्णो
तवाराधनं
शके १९३३
सन् २०१२

श्रीसत्यबोधस्वामी (सवणूर)

फाल्गुणमास उत्तरायण शिशिरऋतु फेब्रवरि-मार्च

र	संवत्सर नाम	चतुर्थी ८:०५	एकादशी १८:५९	तृतीया ९:४०	एकादशी १८:०६	रवि उदयास्थ ता. उ अ	
राहकाल ४. ३०-६ मुळिक ३-४. ३० यमघंट १२-१. ३०	१ प्रभव २ विभव ३ शुक्ल ४ प्रमोद ५ प्रजोत्पत्ति ६ आंगीरस ७ श्रीमुख ८ भाव ९ युव १० धातु ११ ईश्वर १२ बहुधान्य १३ प्रमाथि १४ विक्रम १५ वृष १६ चित्रभानु १७ स्वभानु १८ तारण	२१ पार्थिव २० व्यय २१ सर्वजित् २२ सर्वधारी २३ विरोधि २४ विकृति २५ खर २६ नंदन २७ विजय २८ जय २९ मन्मथ ३० तुमुंखि ३१ हेविळंबि ३२ विळंबि ३३ विक्रारि ३४ शार्वरि ३५ प्लव ३६ शुभकृत्	अश्विनी ६:४८ शुक्ल, भद्रा २६ श्रा.ति. 5	पुनर्वसु २१:०० सौभाग्य, चणिक् सर्वेषामेकादशी (आमलकी) उपवास 4 श्रा.ति. 0	चित्रा १६:०० ध्रुव, भद्रा वादिराजतीर्थ पु. (सोदे), कल्पादि 11 श्रा.ति. 4	उत्तराषाढा ७:०३ शिव, बव सर्वेषामेकादशी (पापमोचनी) उपवास 18 श्रा.ति. 0	२२. 6:50-6:32 23. 6:49-6:32 24. 6:49-6:32 25. 6:48-6:33 26. 6:48-6:33 27. 6:47-6:33 28. 6:46-6:33 29. 6:46-6:34 1. 6:45-6:34 2. 6:44-6:34 3. 6:44-6:35 4. 6:43-6:35 5. 6:42-6:35 6. 6:42-6:35 7. 6:41-6:35 8. 6:40-6:36 9. 6:40-6:36 10. 6:39-6:36 11. 6:38-6:36 12. 6:37-6:37 13. 6:37-6:37 14. 6:36-6:37 15. 6:35-6:37 16. 6:34-6:37 17. 6:34-6:38 18. 6:33-6:38 19. 6:32-6:38 20. 6:31-6:38 21. 6:30-6:38 22. 6:30-6:38
सो	११ ईश्वर १२ बहुधान्य १३ प्रमाथि १४ विक्रम १५ वृष १६ चित्रभानु १७ स्वभानु १८ तारण	पंचमी १०:०९ अश्विनी ९:०५ ब्रह्म, बालव 27 श्रा.ति. 6	द्वादशी १८:५९ पुष्य २१:२६ शोभन, बव सोमप्रदोष 5 श्रा.ति. 11,12	चतुर्थी ७:१७ पंचमी ४:५३ स्वाती १४:२१ व्याघात, बालव व्यासराजतीर्थ पु. 12 श्रा.ति. 5	द्वादशी १७:३२ श्रवण ६:५८ सिद्ध, तैतिल सोमप्रदोष, विष्णुपंचक नाही 19 श्रा.ति. 11,12	२८. 6:46-6:33 29. 6:46-6:34 1. 6:45-6:34 2. 6:44-6:34 3. 6:44-6:35 4. 6:43-6:35 5. 6:42-6:35 6. 6:42-6:35 7. 6:41-6:35 8. 6:40-6:36 9. 6:40-6:36 10. 6:39-6:36 11. 6:38-6:36 12. 6:37-6:37 13. 6:37-6:37 14. 6:36-6:37 15. 6:35-6:37 16. 6:34-6:37 17. 6:34-6:38 18. 6:33-6:38 19. 6:32-6:38 20. 6:31-6:38 21. 6:30-6:38 22. 6:30-6:38	
मं	११ ईश्वर १२ बहुधान्य १३ प्रमाथि १४ विक्रम १५ वृष १६ चित्रभानु १७ स्वभानु १८ तारण	षष्ठी १२:१७ भरणी ११:४२ ऐंद्र, तैतिल सत्यव्रततीर्थ पु. (सांगली) 28 श्रा.ति. 7	त्रयोदशी १८:१८ आश्लेषा २१:२८ अतिगंड, तैतिल पयोव्रतसमाप्ति-पारण 6 श्रा.ति. 13	षष्ठी २:३० विशाखा १२:४१ हर्षण, गरज 13 श्रा.ति. 6	त्रयोदशी १७:३३ धनिष्ठा ७:२१ साध्य, वणिक् मासशिवरात्रि 20 श्रा.ति. 13	२८. 6:46-6:33 29. 6:46-6:34 1. 6:45-6:34 2. 6:44-6:34 3. 6:44-6:35 4. 6:43-6:35 5. 6:42-6:35 6. 6:42-6:35 7. 6:41-6:35 8. 6:40-6:36 9. 6:40-6:36 10. 6:39-6:36 11. 6:38-6:36 12. 6:37-6:37 13. 6:37-6:37 14. 6:36-6:37 15. 6:35-6:37 16. 6:34-6:37 17. 6:34-6:38 18. 6:33-6:38 19. 6:32-6:38 20. 6:31-6:38 21. 6:30-6:38 22. 6:30-6:38	
बु	प्रतिपत् ३:३९ शतभिषा ०:४५ शिव, किंस्तुघ्न पयोव्रतारंभ इष्टि 22 श्रा.ति. 1	सप्तमी १४:२२ कृत्तिका १४:१६ वैधृति, वणिक् 29 श्रा.ति. 0	चतुर्दशी १७:१२ मघा २०:५९ सुकर्मा, वणिक् होळिकादहन 7 श्रा.ति. 14	सप्तमी ०:१४ अनुराधा ११:०५ वज्र, भद्रा मीनसंक्रमण पर्वकाळ दुपारी १२.३१ नं 14 श्रा.ति. 7	चतुर्दशी १७:५९ शतभिषा ८:१३ शुभ, शकुनि 21 श्रा.ति. 14	२२ मध्यम २३ अशुभ २४ मध्यम २५ शुभ २६ शुभ 10नं. २७ मध्यम २८ मध्यम २९ अशुभ १ शुभ २ शुभ ३ अशुभ ४ अशुभ ५ शुभ ६ अशुभ ७ अशुभ ८ अशुभ ९ शुभ १० अशुभ ११ शुभ १२ अशुभ १३ शुभ 8नं. १४ अशुभ १५ अशुभ १६ अशुभ १७ अशुभ १८ शुभ १९ शुभ २० मध्यम २१ अशुभ २२ अशुभ	
गु	द्वितीया ४:३५ पूर्वाभाद्रपदा २:११ सिद्ध, बालव चंद्रदर्शन 23 श्रा.ति. 2	अष्टमी १६:०९ रोहिणी १६:३३ विष्कंभ, बव 1 श्रा.ति. 8	पौर्णिमा १५:४६ पूर्वाफाल्गुणी २०:१० धृति, बव होळिकापौर्णिमा, विष्णुपंचक, मन्वादि, 8 श्रा.ति. 15,	अष्टमी २२:११ ज्येष्ठा ९:३९ सिद्धि, बालव 15 श्रा.ति. 8	अमावास्या १९:०१ पूर्वाभाद्रपदा ९:३७ शुक्ल, चतुष्पात् दर्श, विष्णुपंचक, सत्यसंतुष्टतीर्थ पु. 22 श्रा.ति. 30	२२ मध्यम २३ अशुभ २४ मध्यम २५ शुभ २६ शुभ 10नं. २७ मध्यम २८ मध्यम २९ अशुभ १ शुभ २ शुभ ३ अशुभ ४ अशुभ ५ शुभ ६ अशुभ ७ अशुभ ८ अशुभ ९ शुभ १० अशुभ ११ शुभ १२ अशुभ १३ शुभ 8नं. १४ अशुभ १५ अशुभ १६ अशुभ १७ अशुभ १८ शुभ १९ शुभ २० मध्यम २१ अशुभ २२ अशुभ	
शु	तृतीया ६:०८ उत्तराभाद्रपदा ४:१० साध्य, तैतिल 24 श्रा.ति. 3	नवमी १७:३५ मृगशिरा १८:३० प्रीति, कौलव 2 श्रा.ति. 9	प्रतिपत् १३:५८ उत्तराफाल्गुणी १८:५९ शूल, कौलव सत्यबोधतीर्थ पु धूलिवंदन, अध्वंग 9 श्रा.ति. 2	नवमी २०:२८ मूलं ८:२७ व्यतीपात, तैतिल 16 श्रा.ति. 9	३७ शोभकृत् ३८ क्रोधि ३९ विश्वावसु ४० पराभव ४१ प्लव ४२ कौलक ४३ सौम्य ४४ साधारण ४५ विरोधिकृत् ४६ परीधावि ४७ प्रमादी ४८ आनंद	४९ राक्षस ५० नळ ५१ पिंगळ ५२ काळयुक्ति ५३ सिद्धार्थि ५४ रौद्रि ५५ तुर्मति ५६ तुंडुभि ५७ रुधरोद्धारि ५८ रक्ताक्षि ५९ क्रोधन ६० क्षय	२२ मध्यम २३ अशुभ २४ मध्यम २५ शुभ २६ शुभ 10नं. २७ मध्यम २८ मध्यम २९ अशुभ १ शुभ २ शुभ ३ अशुभ ४ अशुभ ५ शुभ ६ अशुभ ७ अशुभ ८ अशुभ ९ शुभ १० अशुभ ११ शुभ १२ अशुभ १३ शुभ 8नं. १४ अशुभ १५ अशुभ १६ अशुभ १७ अशुभ १८ शुभ १९ शुभ २० मध्यम २१ अशुभ २२ अशुभ
श	चतुर्थी ६:४८ रेवती ६:२६ शुभ, वणिक् 25 श्रा.ति. 4	दशमी १८:३१ आर्द्रा १९:५८ आयुष्मान्, गरज 3 श्रा.ति. 10	द्वितीया ११:५५ हस्त १७:३६ गंड - वृद्धि, गरज 10 श्रा.ति. 3	दशमी १९:०३ पूर्वाषाढा ७:३४ वरीयान् - परिध, वणिक् 17 श्रा.ति. 10	४९ राक्षस ५० नळ ५१ पिंगळ ५२ काळयुक्ति ५३ सिद्धार्थि ५४ रौद्रि ५५ तुर्मति ५६ तुंडुभि ५७ रुधरोद्धारि ५८ रक्ताक्षि ५९ क्रोधन ६० क्षय	२२ मध्यम २३ अशुभ २४ मध्यम २५ शुभ २६ शुभ 10नं. २७ मध्यम २८ मध्यम २९ अशुभ १ शुभ २ शुभ ३ अशुभ ४ अशुभ ५ शुभ ६ अशुभ ७ अशुभ ८ अशुभ ९ शुभ १० अशुभ ११ शुभ १२ अशुभ १३ शुभ 8नं. १४ अशुभ १५ अशुभ १६ अशुभ १७ अशुभ १८ शुभ १९ शुभ २० मध्यम २१ अशुभ २२ अशुभ	

<p>दिन विशेष</p> <p>०८. करिदिन, अन्वाधान. ०९. आम्रकुसुमप्राशन, वसंतोत्सवारंभ, इष्टि १२. रंगपंचमी २२. युगादि अमावास्या, मन्वादि, अन्वाधान.</p> <p>मासधर्म</p> <p>पयोव्रत (संतानासाठी) - कश्यप यांच्या उपदेशानुसार त्यांची पत्नी अदिती देवीने हे व्रत करून 'वामन'देवांना पुत्र म्हणून मिळविले. श्री मध्वाचार्यांच्या आर्द्रे देखिल हे व्रत केले होते. संतानसाठी ह्या व्रताचे फाल्गुन शुद्ध प्रतिपदे पासून त्रयोदशीपर्यंत अवश्य आचरण करावे.</p>	<p>यज्ञोपवीतधारणविधि -</p> <p>आचमन, प्राणायाम, संकल्प: श्रौत स्मार्त कर्मानुष्ठान योग्यता सिध्यर्थ (जाताशौच, मुताशौच शुध्यर्थ) यज्ञोपवीत धारण अहं करिष्ये असा संकल्प करून यज्ञोपवीतात या देवतांचे आवाहन करावे. ॐकारं प्रथमतः न्यसामि, अग्निं द्वितीयतः न्यसामि, नागान् तृतीयतः न्यसामि, सोमं चतुर्थतः न्यसामि पितृन् पंचमतः न्यसामि, प्रजापतिं षष्ठतः न्यसामि, वायुं सप्तमतः न्यसामि, सूर्यं अष्टमतः न्यसामि, विश्वान् देवान् नवमतः न्यसामि, ऋग्वेदं प्रथमदोरके न्यसामि, यजुर्वेदं द्वितीयदोरके न्यसामि, सामवेदं तृतीयदोरके न्यसामि, अथर्ववेदं ग्रंथौ न्यसामि असे या देवतांना पूजा करून १० गायत्रीजप करून उदुत्यं जातवेदसं देवं वहति केतवः। दृशे विश्वाय सूर्यम्। असे सूर्याला दाखवून, यज्ञोपवीतं इति मंत्रस्य परब्रह्मा ऋषिः परमात्मा देवता,</p>	<p>त्रिष्टुप् छंदः यज्ञोपवीत धारणे विनियोगः यज्ञोपवीतं परमं पवित्रं प्रजापतेर्यत्सहजं पुरस्तात्। आयुष्यमग्रं प्रतिमुञ्च शुभ्रं यज्ञोपवीतं बलमस्तु तेजः॥ या मंत्राने यज्ञोपवीत (जानव) धारण करावे. त्यानंतर दहा गायत्री जप करून जुने यज्ञोपवीत 'उपवीतं भिन्न तंतुं जीर्णं कश्मलदूषितं। विसृजामि जले ब्रह्मन् वचो दीर्घायुस्तु मे॥ असे विसर्जन करावे (काढून टाकावे) व आचमन करावे. आपल्या नामी पेक्षा वरती म्हणजे लहान असल्यास आयुष्यहाणि, नामी पेक्षा खाली असल्यास तपोनाश, म्हणून यज्ञोपवीत नामी पर्यंत असायला हवे. दोन ते तीन यज्ञोपवीत धारण करणाऱ्यांनी प्रत्येक यज्ञोपवीताला प्रत्येक वेळी गायत्री जप व वरील मंत्र म्हणत एका नंतर एक असे यज्ञोपवीत धारण करावे.</p>	<p>श्रीवादिनाज स्वामी तपोविदुःशारिकर्त्यादि सद्गुणौघाकरानहम्। वादिराजगुरून् वन्दे हयग्रीवदद्याश्रयान्॥</p> <p>शकुनि - विरूपाक्ष चतुष्पात - नीलकंठ नागवान् - उमापति किंस्तुघ्न - शूली</p>
---	--	--	--

पितृतर्पण

(दक्षिणाभिमुख होऊन अपसव्याने अंगुष्ठमूलातून तर्पण द्यावेत.)

* ज्यांचे वडील मृत झालेत अशांनीच फक्त तर्पण द्यावेत. * मृतव्यक्तीलाच फक्त तर्पण द्यावेत. * आई जीवंत असल्यास क्र.५व६ मधील व्यक्ती मृत असली तरी त्यांना तर्पण देऊनये. * याचप्रमाणे संख्या क्र. ८ मधील व्यक्ती हयात असेल तर सं.क्र.९ व१० मृत असले तरी त्यांना तर्पण नाही. आणि सं.क्र. ११ जीवंत असून क्र.१२ व १३ मृत असले तरी त्यांना तर्पण देऊनये. * दर्शाचे दिवशी सं.क्र. १ ते १३ पर्यंत मात्र तिळासहित पाण्याने तर्पण द्यावेत.* दर रोज ब्रह्मयज्ञांगासाठी सर्व तर्पण पाण्याने द्यावेत.

* पक्षमासात (पितृपंधरवड्यात) १५ दिवस हे सर्व तर्पण तिळासहित पाण्याने द्यावेत.

* तिळतर्पण दिले असता रात्री भोजन करूनये.

१)अस्मत् पितरं.....(वडील) (नारायण) शर्माणं.....(काश्यप) गोत्रं वस्वतर्गत भारतीरमणमुख्यप्राणांतर्गत प्रद्युम्नं स्वधा नमः तर्पयामि तर्पयामि तर्पयामि ।	
२)अस्मत् पितामहं (वडीलांचे वडील,आजोबा)	शर्माणं गोत्रं रुद्रां..... संकर्षणं ... तर्पयामि ३
३)अस्मत् प्रपितामहं (वडीलांचे आजोबा)	शर्माणं गोत्रं आदित्यां.. वासुदेवं ... तर्पयामि ३
४)अस्मन्मातरं(आई उदा भागीरथी दां)	दां गोत्रां वस्वं..... प्रद्युम्नं तर्पयामि ३
५)अस्मत्पितामहीं (वडीलांची आई)	दां गोत्रां रुद्रां..... संकर्षणं ... तर्पयामि ३
६)अस्मत्प्रपितामहीं (वडीलांच्या आईची आई)	दां गोत्रां आदित्यां.. वासुदेवं ... तर्पयामि ३
७)अस्मत्सापत्न मातरं(सावत्र आई)	दां गोत्रां वस्वं..... प्रद्युम्नं तर्पयामि ३
८)अस्मन्मातामहं(आईचे वडील)	शर्माणं गोत्रं वस्वं..... प्रद्युम्नं तर्पयामि ३
९)अस्मन्मातुःपितामहं(आईचे आजोबा)	शर्माणं गोत्रं वस्वं..... संकर्षणं ... तर्पयामि ३
१०)अस्मन्मातुः प्रपितामहं(आईचे पणजोबा)	शर्माणं गोत्रं आदित्यां.. वासुदेवं ... तर्पयामि ३
११)अस्मन्मातामहीं(आईची आई)	दां गोत्रां वस्वं..... प्रद्युम्नं तर्पयामि ३
१२)अस्मन्मातुः पितामहीं (आईची आजी)	दां गोत्रां रुद्रां..... संकर्षणं ... तर्पयामि ३
१३)अस्मन्मातुः प्रपितामहीं (आईची पणजी)	दां गोत्रां आदित्यां.. वासुदेवं ... तर्पयामि ३
१४)अस्मत्पत्नीं (बायको)	दां गोत्रां वस्वं..... प्रद्युम्नं तर्पयामि ३
१५)अस्मत्सुतं (पुत्र)	शर्माणं गोत्रं वस्वं..... प्रद्युम्नं तर्पयामि १
१६)अस्मद्भ्रातरं(भाऊ)	शर्माणं गोत्रं वस्वं..... प्रद्युम्नं तर्पयामि १
१७)अस्मत्पितृव्यं (वडिलांचे भाऊ)	शर्माणं गोत्रं वस्वं..... प्रद्युम्नं तर्पयामि १
१८)अस्मन्मातुलं (मामा)	शर्माणं गोत्रं वस्वं..... प्रद्युम्नं तर्पयामि १
१९)अस्मद्दुहितरं (मुलगी)(सभर्तकां,ससुनां)	दां गोत्रां वस्वं..... प्रद्युम्नं तर्पयामि १
२०)अस्मद्भगिनीं (बहीण)	दां गोत्रां वस्वं..... प्रद्युम्नं तर्पयामि १
२१)अस्मत्पितृष्वसारं (आत्या)	दां गोत्रां वस्वं..... प्रद्युम्नं तर्पयामि १
२२)अस्मन्मातृष्वसारं (मावशी)	दां गोत्रां वस्वं..... प्रद्युम्नं तर्पयामि १
२३)अस्मत्श्वशुरं (सासरे)	शर्माणं गोत्रं वस्वं..... प्रद्युम्नं तर्पयामि १
२४)अस्मद्गुरुं (गायत्री मंत्रोपदेशक)	शर्माणं गोत्रं वस्वं..... प्रद्युम्नं तर्पयामि १
२५)अस्मदाचार्यं (विद्या गुरु)	शर्माणं गोत्रं वस्वं..... प्रद्युम्नं तर्पयामि १

ये के चास्मत् कुले जाता अपुत्रा गोत्रिणो मृताः ।

ते गृहंतु मया दत्तं सूत्रनिष्पीडनोदकम् ॥

यस्य स्मृत्या.....। अनेन ब्रह्मयज्ञांग (दर्श महालय) तर्पणेन श्री मज्जनार्दन वासुदेव प्रीयतां प्रीतो भवतु ॥ श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥

संक्षिप्त स्नान संकल्प

आचम्य, प्राणानायम्य, देशकाली स्मृत्वा, एवं गुणविशेषणविशिष्टायां शुभतिथौ अस्मद्गुर्वन्तर्गत-परमगुर्वन्तर्गत-समस्तगुरुदेवतान्तर्गत-भारतीरमणमुख्यप्राणान्तर्गत मत्स्यकूर्मादि अनन्तावतारात्मक-निर्दोष, अनन्तकल्याणगुणपूर्ण सीतापतिश्रीमूलरामदिग्विजय रामवेदव्यासादि-रूपात्मक-भैष्मीसत्यासमेतश्रीकृष्णात्मक-एतन्मासनियामक-अनिरुद्धादिचतुर्मूर्त्यात्मक-बिम्बमूर्तिप्रेरणया बिम्बमूर्तिप्रित्यर्थं,

क्षीरसागरादिसप्तसागराणां तथा सार्धत्रिकोटितीर्थानां तदभिमानिदेवतानां, बुधवरुपांतर्गत भारतीरमणमुख्यप्राणान्तर्गत मत्स्यत्रिक्रमनरनारायणादि रूपाणां, स्मरणपूर्वकं तानि तीर्थानि तदभिमानिदेवताश्च, तन्नि्यामकभगवद्रूपाणि च अस्मिन् जले आवाहयिष्ये । ततः तत्सन्निधानोपेते अस्मिन् जलाशये स्नानं च करिष्ये ।

योऽसौ सर्वगतो देवः चित्स्वरूपो निरंजनः ।

स एव द्रवरूपेण गंगांभो नात्र संशयः ॥

नंदिनी नलिनी सीता मालती च मलापहा ।

विष्णुपादाब्जसंभूता गंगा त्रिपथगामिनी ॥

भागीरथी भोगवती जाह्नवी त्रिदशेश्वरि ।

द्वादशैतानि नामानि यत्र यत्र जलाशये ॥

स्नानकाले पठेन्नित्यं तत्र तत्र वसाम्यहम् ।

गंगा गंगेति यो ब्रूयात् योजनानां शतैरपि ।

मुच्यते सर्वपापेभ्यः विष्णुलोकं स गच्छति ॥

गंगा सिंधु सरस्वती च यमुना गोदावरी नर्मदा

कृष्णा भीमरथी च फल्गु सरयू श्रीगंडकी गोमती ।

कावेरी कपिला प्रयाग विनता नेत्रावतीत्यादयो

नद्यः श्रीहरिपादपंकजभवाः कुर्वन्तु नो मंगलम् ॥ इति स्नात्वा

स्नानकरताना सर्वनदी सरोवर तीर्थ सागर अशा समस्त जलराशी ह्या भगवंताचा नाडीतूनच जन्मले असून त्याचा नाडीतच आश्रय घेतला आहे. असे चिन्तन करीत आपल्या हृदयातील विंबमूर्ति नारायणाला अभिषेक घालतो असे अनुसंधान पूर्वक स्नान करावे. नंतर अर्घ्य प्रदान करावे.

अर्घ्यप्रदान- नमः कमलनाभाय नमस्ते जलशायिने ।

नमस्तेऽस्तु हृषीकेश गृहाणार्घ्यं नमोऽस्तु ते ॥ (विष्णु)

एहि सूर्य सहस्रांशो तेजोराशे जगत्पते ।

अनुकंपय मां भक्त्या गृहाणार्घ्यं नमोऽस्तु ते ॥(सूर्य)

ब्रह्मदंडसमुद्भूते पूर्णचन्द्रनिभानने ।

त्रैलोक्यवर्दिते गंगे गृहाणार्घ्यं नमोऽस्तु ते ॥(गंगा)

अनेन स्नानकर्मणा भगवान् समस्तगुर्वन्तर्गत तत्त्वाभिमानिदेवतांतर्गत श्रीमद्भारतीरमण-मुख्यप्राणान्तर्गत मत्स्यत्रिक्रमनरनारायणाद्यभिच श्रीलक्ष्मीपति विंबमूर्तिः नारायणः प्रीयताम् प्रीतो वरदो भवतु

॥ श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥

प्रातःसंकल्पगद्यम्

लौकिक वैदिक भेदभिन्न वर्णात्मक ध्वन्यात्मक अशेषशब्दार्थ ऋगादिसर्ववेदार्थ विष्णुमन्त्रार्थ पुरुषसूक्तार्थ वासुदेवद्वादशाक्षर-मन्त्रान्तर्गत आद्य अष्टाक्षरार्थ श्रीमन्नारायणाष्टाक्षरमन्त्रार्थ वासुदेवद्वादशाक्षरमन्त्रान्तर्गत अन्त्यचतुरक्षरार्थ व्याहृत्यर्थ मातृकामन्त्रार्थ प्रणवोपासकानां, पापाविद्ध दैत्यपूगाविद्ध श्रीविष्णुभक्त्यादि अनन्तगुणपरिपूर्ण, रमाव्यतिरिक्त पूर्वप्रसिद्धव्यतिरिक्त अनन्तवेदप्रतिपाद्य-मुख्यतम, अनन्तजीवनियामक, अनन्तरूपभगवत्कार्यसाधक परमदयालु क्षमासमुद्र भक्तवत्सल भक्तापराधसहिष्णु श्रीमुख्यप्राणावतार-भूतानां, अज्ञज्ञानार्थि ज्ञानयोग्य भगवत्कृपापात्रभूत सल्लोककृपालु श्रीब्रह्मरुद्रार्थितभगवदाज्ञां शिरसि परमादरेण अनर्घ्यशिरोरत्नवत् निधाय, तथा अशेषदेवताप्रार्थनां हारवत् हृदि निधाय सर्वस्वकीयसज्जानानुग्रहेच्छया कर्मभुवि अवतीर्णानां, तथा अवतीर्य सकलसच्छास्त्रकर्तृणां, सर्वदुर्मतभञ्जकानां, अनादितः सत्सम्प्रदायपरम्पराप्राप्तश्रीमद्वैष्णवसिद्धान्तप्रतिष्ठापकानां, अत एव भगवत्परमानुग्रहपात्रभूतानां, सर्वदा भगवदाज्ञया भगवत्सन्निधौ पूज्यानां, तथा भगवता दत्तवराणां, द्वात्रिंशलक्षणोपेतानां, तथा समग्रगुरुलक्षणोपेतानां, असंशयानां, प्रसादमात्रेण स्वभक्ताशेषसंशयच्छेतृणां, प्रणवाद्यशेषवैष्णवमन्त्रोद्धारकाणां, सर्वदा सर्ववैष्णवमन्त्रजापकानां, संसिद्धसप्तकोटिमहामन्त्राणां, भगवति भक्त्यतिशयेन भगवदुपासनार्थ स्वेच्छया गृहीतरूपाणां, तत्र तत्र पृथक् पृथक् भगवतः अनन्तरूपेषु पृथक् पृथक् वेदोक्त, तदनुक्त भारतोक्त, तदनुक्त सम्प्रदायागत स्वैत्र स्वाभिन्नतया अपि अशेषशक्तिविशेषाभ्यां पृथग्व्यवहारविषय, सर्वसामर्थ्योपेत, निरवधिकानन्तानवद्यकल्याणगुणपरिपूर्ण अनन्तगुणोपसंहर्तृणां, तथा वेदोक्तसर्वक्रियोपसंहर्तृणां, एवं अनन्तरूपावयवगुणक्रियाजात्यवस्था विशिष्टभगवदुपासकानां, परमदयालूनां, क्षमासमुद्राणां, भक्तवत्सलानां, भक्तापराधसहिष्णूनां, स्वभक्तान् दुर्मागात् उद्धृत्य सन्मार्गस्थापकानां, स्वभक्त मां उद्दिश्य भगवतः पुरः परमदयालो क्षमासमुद्र भक्तवत्सल भक्तापराधसहिष्णो दीनं दूनं अनाथं शरणागतं एनं उद्धर इति विज्ञापनकर्तृणां, सर्वज्ञशिरोमणीनां, अशेषगुर्वन्तर्यामिणां, सदा भगवत्पराणां, भगवतः अन्यत्र सर्ववस्तुषु मनस्सङ्गरहितानां, सर्वत्र सर्वदा सर्वाकार सर्वाधार सर्वाश्रय सर्वोत्पादक सर्वपालक सर्वसंहारक सर्वनियामक सर्वप्रेरक सर्वप्रवर्तक सर्वनिवर्तक यथायोग्य सर्वज्ञानाज्ञानबन्धमोक्षप्रद सर्वसत्ताप्रद सर्वशब्दवाच्य सर्वशब्दप्रवृत्तिनिमित्त सर्वगुणातिपरिपूर्णतम सर्वदोषातिदूर सर्वाचिन्त्य सर्वोत्तम सर्वेश्वर सर्वात्यन्तविलक्षण स्वगतभेदविवर्जितत्वादिना भगवद्द्रष्टृणां, अभिमानादिसर्वदोषदूराणां, असूयोर्ष्याद्यशेषमनोदोषनिवर्तकानां, नित्यापरोक्षीकृत-रमायुक्ताशेषभगवद्रूपाणां, अत एव विलीनाशेषप्रकृतिबन्धानां, अत एव दूरोत्सारित अशेषानिष्ठानां, अत एव अशेषभक्ताशेष अनिष्टनिवर्तकानां, प्रणवोपासकानां, अस्मदादिगुरुणां श्रीमदानन्दतीर्थश्रीमच्चरणानां अन्तर्यामिन् अनिरुद्ध-प्रद्युम्न-सङ्कर्षण-वासुदेवात्मक, श्रीमध्वल्लभ श्रीलक्ष्मीवेदव्यासात्मक, अण्डस्थित अनन्तरूपावयव-गुण-क्रिया-जात्यवस्थाविशिष्ट रमायुक्त क्षीराब्धिशेषशायि श्रीपद्मनाभात्मक, अण्डाद् बहिरभिव्यक्त शुद्धसृष्टित्वेन अभिमत श्रीचतुर्मुख मुख्यप्राणो-पारस्यत्वाद्यनेकप्रयोजनक अनन्तानन्तरूपमूलभूत तथा अशेषजगत्पालनप्रयोजनक शान्तिपति अनिरुद्धमूलभूत तथा अशेषजगत्सृष्टिप्रयोजनक कृतिपति प्रद्युम्नमूलभूत तथा अशेषजगत्संहारप्रयोजनक जयापति सङ्कर्षणमूलभूत तथा स्वस्वसमग्रयोग्यताभिज्ञ परमानुग्रहशील भगवत्प्रेरितचतुर्मुखादिसद्गुरुपदिष्ट स्वस्वयोग्यभगवद्रूपगुणोपासनया सञ्जात स्वस्वयोग्यभगवद्रूपविशेषदर्शनभोगाभ्यां विनष्टानिष्टसञ्चितप्रारब्धलक्षणशेषकर्मणां, स्वस्वयोग्यतानुसारेण सम्पूर्णसाधनानां, पूर्वकल्पे ब्रह्मणा सह विरजानदीक्षानेन त्यक्तलिङ्गानां, तथा विनष्टावशिष्टेष्ट अशेषप्रारब्धकर्मणां, प्रलयकाले भगवदुदरे वसतां आनन्दमात्रवपुषां, तदनुभवरहितानां, स्वस्वयोग्यभगवद्रूपविशेषध्यानरतानां, सृष्टिकाले भगवदुदराद् बहिर्गतानां, श्रीश्वेतद्वीपदर्शनं निमित्तीकृत्य प्रधानावरणभूत स्वेच्छापसरणेन स्वस्वयोग्यानन्दाविर्भावलक्षण मुक्तिप्रदानप्रयोजनक मायापति श्रीवासुदेवात्मक लक्ष्म्यात्मक प्रलयाब्धिस्थ श्रीवटपत्रशायि अशेषजगदुदर अशेषमुक्तनाभिशेधोर्ध्वभाग-कुक्ष्याख्यदेश त्रिविधाशेषसंसारिनाभिशेध अशेषतमःपतितनाभ्यधोभागदेश श्रीभूम्यालिङ्गित कालादिचेष्टक परमाण्वादि अशेषकालावयव सृष्ट्यादिकर्तृशेषनामक परमपुरुषनामक श्रीचतुर्मुखमुख्यप्राणोपासितचरण अनिरुद्धादिचतुरूपात्मक गायत्रीनामक सवितृनामक रूपविशेषात्मक व्यासरूप बृहच्छरीर शून्याभिध कालाभिध केवलाभिध ब्रह्माभिध अनन्ताभिध रूपविशेषात्मक निरुपचरित मूलरूप निरुपचरितव्यासप्रतिपाद्य अनन्ततेजःपुञ्ज तादृशरमायुक्तरूपविशेषात्मक, गायत्री भूत वाक् पृथिवी शरीर हृदय भेदेन षड्विध गायत्रीनामक लोक-वेद-समीर-रमान्तर्गत प्रणवारख्य तुरीयपादोपेत गायत्रीपादचतुष्टयप्रतिपाद्य, वैकुण्ठस्थित अनन्तासनस्थित श्वेतद्वीपस्थित सर्वजीवस्थितरूपभेदेन चतुरूपात्मक, देहव्यास देहान्तर्यामि, जीवव्यास जीवन्तर्यामि रूपभेदेन चतुरूपात्मक, निरुपचरितसर्ववागर्थप्रतिपादक, श्रीदेव्यादिरमारूपाष्टकाभिमन्यमान चक्रञ्जल वराभययुक्तहस्तचतुष्टयोपेत, प्रदीपवर्ण सर्वाभरणभूषित विश्वादिभगवद्रूपाष्टकप्रतिपादक अकाराद्यष्टाक्षरात्मक श्रीमत्प्रणवाद्यष्टमहामन्त्रप्रतिपाद्य अष्टरूपात्मक मन्त्राध्यायोक्तभूवराहाद्यशेष वैष्णवमन्त्रप्रतिपाद्य भूवराहाद्य-शेषरूपविशेषात्मक रमादिमन्त्रप्रतिपाद्य रमादिनिष्ट रमादिनामक रूपविशेषात्मक श्रीलक्ष्मीनृसिंहात्मक परमदयालो क्षमासमुद्र भक्तवत्सल भक्तापराधसहिष्णो देशकालाधिपते देहेन्द्रियाधिपते सूर्यवंशध्वज रघुकुलतिलक लक्ष्मणभरतशत्रुघ्नाग्रज श्रीहनुमदुपासितचरण सीतापते श्रीरामचन्द्र त्वदाज्ञया त्वत्प्रसादात् त्वत्प्रेरणया त्वत्प्रीत्यर्थ त्वां उद्दिश्य त्वां अनुस्मरन्नेव त्वदाज्ञया नियतेन मन्त्रियामकेन सत्ताप्रद वायुनामक चेष्टाप्रद प्राणनामक धारणाप्रद धर्मनामक मुक्तिप्रद भक्तिनामकरूपविशेषैः मद्हृदि स्थितेन, परमदयालुना, क्षमासमुद्रेण, भक्तवत्सलेन, भक्तापराधसहिष्णुना, सर्वस्वामिना, सर्वप्रेरकेण, सर्वतात्त्विकदेवताप्रेरकेण, सर्वतात्त्विक असुरभञ्जकेन, तथा तत्प्रेरणाप्रयुक्ताशेषदुर्मतभञ्जकेन अत एव प्रभञ्जनशब्दवाच्येन, प्रतिदिनं प्रतिक्षणं बुद्धिशोधकेन सर्वकर्मकर्त्रा सर्वकर्मकारयित्रा सर्वकर्मस्वामिना सर्वकर्मसमर्पकेण सर्वकर्मफलभोक्त्रा सर्वकर्मफलभोजयित्रा सर्वकर्मप्रेरकेण सर्वकर्मोद्बोधकेन सर्वकर्मशुद्धिप्रदेन सर्वकर्मसिद्धिप्रदेन सर्वकर्मनिष्ठेन सर्वकर्मसाक्षिणा सर्वकर्मनिष्ठभगवद्रूपोपासकेन अशेषजीवनिःसंख्य अनादिकालीनधर्माधर्मद्रष्टृ स्वेच्छया उद्बोधकेन तत्पाचक कपिलोपासकेन रमाव्यतिरिक्त पूर्वप्रसिद्धव्यतिरिक्त अनन्तवेदप्रतिपाद्यमुख्यतम अनन्तगुणपूर्ण सर्वदोषदूरेण त्वच्चित्ताभिज्ञेन त्वच्चित्तानुसारिचित्तेन त्वत्परमानुग्रहपात्रभूतेन मद्योग्यताभिज्ञेन श्रीभारतीरमणेन रुद्राद्यशेषदेवतोपासितचरणेन मम सर्वास्ववस्थासु चित्रथा विचित्रथा त्वदुपासकेन श्रीमुख्यप्राणेन प्रेरितः सन्

त्वत्संस्मृतिपूर्वकं शयनात् समुत्थाय अद्यतनं स्ववर्णाश्रमोचितं देशकालावस्थोचितं नित्यनैमित्तिककाम्यभेदेन त्रिविधं त्वत्पूजात्मकं कर्म यथाशक्ति यथाज्ञप्ति यथावैभवं करिष्ये ।

मदाज्ञाकारिभिः विद्यासम्बन्धिभिः देहसम्बन्धिभिश्च त्वदीयैः अशेषजनैः त्वत्सर्वकर्तृत्व कारयितृत्वाद्यनुसन्धानपूर्वकं कारयिष्ये च ।

इति श्रीराघवेन्द्राख्ययतिना कृतमञ्जसा ।

प्रातःसंकल्पगद्यं स्यात् प्रीत्यै माधवमध्वयोः ॥